

EFEKTY UCZENIA SIĘ I TREŚCI PROGRAMOWE DLA ZAJĘĆ

Kierunek: **Studia slawistyczne**

Poziom studiów: **Studia pierwszego stopnia**

Forma studiów: **Studia stacjonarne**

Nazwa zajęć: **Redakcja pism urzędowych**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. posiada wiedzę w zakresie stylistyki polskiej i stylistyki języka kierunkowego; zna terminologię dotyczącą przekładu i redakcji pism urzędowych oraz handlowych, potrafi objaśnić i porównać wszystkie style polszczyzny ze stylem urzędowym w języku kierunkowym.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi samodzielnie tłumaczyć teksty urzędowe i handlowe z języka kierunkowego na język polski, przetłumaczyć i zredagować pisma urzędowe i handlowe oraz umowy handlowe i cywilno-prawne z języka polskiego na język kierunkowy i na odwrót oraz samodzielnie wykorzystywać różne źródła niezbędne w procesie przekładu, posługiwać się różnorodnymi słownikami, podręcznikami i opracowaniami pomocnymi w pracy tłumacza, korzystać ze źródeł internetowych i programów komputerowych.

2. potrafi rozpoznać, różnicować i stosować funkcjonalne style językowe oraz inne odmiany języka odpowiednie dla danej sytuacji komunikacyjnej.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. rozumie potrzebę stosowania wybranego stylu językowego w odpowiedniej sytuacji komunikacyjnej.

Treści programowe dla zajęć:

Wprowadzenie do stylistyki języka polskiego oraz języka kierunkowego.

Poznanie nazw i skrótów nazw najważniejszych instytucji istniejących w kraju specjalności oraz omówienie rodzajów pism urzędowych i obowiązujących w kraju specjalności wzorów dokumentów tożsamości.

Redakcja pism urzędowych i handlowych.

Redakcja korespondencji handlowej.

Redakcja dokumentów aplikacyjnych: CV, list motywacyjny, podanie o pracę itp.

Redakcja tekstów urzędowych takich jak: prośby, podania, skargi i zażalenia.

Omówienie wzorów, rodzajów i sposobów redagowania umów handlowych oraz cywilno-prawnych obowiązujących w kraju specjalności.

Pisanie sprawozdań i protokołów.

Redakcja pism urzędowych – techniki, programy komputerowe.

Nazwa zajęć: **Praktyki SKT**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna zasady funkcjonowania instytucji związanych z turystyką i kulturą.

2. ma wiedzę o specyfice kulturowej krajów Półwyspu Bałkańskiego.

3. ma wiedzę o specyfice turystycznej krajów Półwyspu Bałkańskiego.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi znajdować, analizować, ewaluować, selekcjonować i użytkować informacje dotyczące kultury, życia społecznego i politycznego państw bałkańskich z wykorzystaniem źródeł teoretycznych i materiałowych.

2. potrafi formułować i wyrażać własne opinie na temat ważnych dla krajów bałkańskich wydarzeń kulturalnych i społeczno-politycznych.

3. posiada umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy w pracy zawodowej (przede wszystkim w ośrodkach kultury, ośrodkach informacji turystycznej, w szkołach językowych, wydawnictwach, placówkach dyplomatycznych i w mediach).

w zakresie kompetencji społecznych:

1. potrafi nawiązać kontakty interpersonalne z przedstawicielami różnych kultur i tradycji. Jest otwarty na wymianę informacji i doświadczeń.

2. potrafi pracować w zespole i umie dzięki pracy zespołowej zrealizować powierzone mu zadania.

3. uczestniczy w życiu kulturalnym społeczności lokalnej i jest zorientowany na popularyzację wiedzy o krajach oraz językach bałkańskich.

Treści programowe dla zajęć:

Znajomość kalendarza imprez turystyczno-kulturowych i organizacja imprez przewidzianych kalendarzem.

Zasady obsługi klientów w placówkach turystyczno-kulturowych (takich jak biuro podróży, centrum informacji turystycznej, muzeum, teatr, media).

Redakcja dokumentów (np. umowy dotyczącej indywidualnych lub zbiorowych wyjazdów turystycznych, programu wycieczek turystyczno-kulturowych, opisu wydarzeń o charakterze kulturowym).

Zasady BHP w turystyce i kulturze.

Zasady pracy zespołowej i samodzielnej realizacji działań określonych charakterem placówki będącej miejscem praktyk; zasady funkcjonowania placówek turystyczno-kulturowych.

Nazwa zajęć: Tłumacz i media współczesne

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna świat mediów współczesnych, podstawowe gatunki dziennikarskie, arkana sporządzania i tłumaczenia tekstów medialnych.

2. zna techniki perswazyjne i manipulacyjne (na wybranych reklamach- bułg., czeskich, serbskich, chorw.); wskazuje środki wpływu społecznego w mediach.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi wyjaśnić znaczenie języka mediów w komunikacji masowej i pracy tłumacza.

2. potrafi rozpoznawać i definiować wybrane gatunki dziennikarskie i internetowe i inne, związane z mediami (również w językach narodowych).

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów do dyskusji na temat wybranych zagadnień związanych z medioznawstwem; występuje przed kamerą, prezentuje się, wykorzystując techniki komunikacji niewerbalnej (na przykładzie tłumacza ustnego).

Treści programowe dla zajęć:

Nowe technologie medialne:

- Kompetencja medialna tłumacza.- Tłumacz kontra maszyna. - Przekład wspomagany maszynowo. CAT i ich rodzaje (np. SDL Trados Studio 2021).- Inne technologie wspomagające tłumaczenie (rodzaje i przekłady zasobów dostępnych online i offline, z których mogą korzystać tłumacze):

Darmowe narzędzia CAT (MateCat, Smartcat, OmegaT), darmowe narzędzia do OCR (FreeOCR.net i SimpleOCR), Skanowania bez skanera CamScanner, Evenote scanable, Google docs), Pisownia i gramatyka (Ortograf.pl, Zecerka, Grammarly, Hemiingway app, Ludwig,), Organizacja pracy i czasu (Google Keep, Evernote, Trello, StayFocusd, Forest), Personal branding i marketing (Instagram i WordPress).

- Inne wspomagacze: Blogi, biura tłumaczeń, agencje tłumaczeń, stowarzyszenia tłumaczy itd.

Media drukowane, wizualne, audiowizualne, elektroniczne a przekład:

- Gatunki: media pisane, wizualne, audiowizualne, elektroniczne.- Przekład prasowy (list do redakcji, debata, artykuł, nekrolog itd.).- Przekład radiowy (relacja z meczu, reportaż radiowy, felieton, wzmianka, zapowiedź, transmisja itd.).- Przekład telewizyjny (talk-show, debata, reportaż telewizyjny, film itd.).- Przekład internetowy (blog, forum, wywiad, web, memy, reklama itd.).- Przekład infografiki (np. plan metra itd.).

Problemy medialne a przekład (na przykładzie mediów w Polsce, Bułgarii, Czechach, Serbii, Chorwacji, Macedonii itd.):

- Retoryka terroru, emocjonalizacja informacji a przekład.- Manipulacja lub opór.- Tabu w mediach - tabu w przekładzie. Problem cenzury.- Rasizm/obcość w przekładzie mediów.- Przekład programów religijnych.

Nazwa zajęć: Regiony turystyczne wybranych państw Europy

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna cechy charakterystyczne wybranych regionów turystycznych Europy.

2. wie, w jaki sposób powiązać zjawiska z zakresu szeroko rozumianej kultury europejskiej.

3. wie, w jaki sposób wyjaśnić związek wybranych wydarzeń historycznych z obszarem kulturowym Europy; rozpoznaje cechy narodowych i ponadnarodowych modeli kulturowych; określa ich atrakcyjność dla turystyki.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi opisać specyfikę procesów wpływających na atrakcyjność turystyczną wybranych regionów i poszczególnych państw, a także specyfikę relacji kulturowych między poszczególnymi regionami i kulturami.

2. potrafi opisać specyfikę procesów wpływających na atrakcyjność turystyczną wybranych regionów i poszczególnych państw, a także specyfikę relacji kulturowych między poszczególnymi regionami i kulturami.

3. zyskuje umiejętność porównywania zjawisk walorów przyrodniczych i antropogenicznych, formułowania wniosków, wyjaśniania i interpretowania tych zjawisk w kontekście szerokich formacji historycznych, politycznych, etnicznych, religijnych.

4. zyskuje umiejętność porównywania zjawisk determinujących atrakcyjność turystyczną, formułowania wniosków, wyjaśniania i interpretowania tych zjawisk w ujęciu interdyscyplinarnym.

5. potrafi kompilować i streszczać wiedzę zaczerpniętą z literatury teoretycznej, potrafi ją uogólniać i modyfikować.

Treści programowe dla zajęć:

Prezentacja informacji teoretycznych dotyczących dóbr kultury, turystyki kulturowej.

Prezentacja walorów przyrodniczych i antropogenicznych wybranych regionów turystycznych i państw europejskich.

Prezentacja najważniejszych obiektów zabytkowych wpływających na atrakcyjność turystyczną wybranego regionu/kraju.

Prezentacja najważniejszych powiązań wpływających na powstanie kategorii regionu turystycznego.

Prezentacja najważniejszych postaci związanych z omawianym krajem/regionem turystycznym i ich znaczeniem dla kultury narodowej/regionalnej.

Prezentacja najważniejszych zjawisk kultury w ujęciu chronologicznym i typologicznym.

Prezentacja związków między historią, sztuką, kulturą wybranych krajów i regionów a ich atrakcyjnością turystyczną.

Ukazanie związków geograficznych (morfologicznych, klimatycznych, hydrologicznych itp.) i kulturowych (artystycznych), wyeksponowanie płaszczyzn identyfikacji i różnicowania.

Przedstawienie zależności geograficznych i kulturowych wybranych regionów i państw.

Przedstawienie zależności geograficznych i kulturowych wybranych regionów i państw.

Nazwa zajęć: Komputerowy skład wydawnictw

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna podstawową terminologię związaną z komputerowym składem tekstu oraz komputerową obróbką ilustracji.

2. zna podstawowe narzędzia do składu tekstu w programach komputerowych.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi dokonać w programach komputerowych obróbki przygotowujące tekst i obraz do druku.

2. potrafi wykonać skład komputerowy i łamanie tekstu folderów, katalogów, materiałów dydaktycznych, gazetek firmowych czy drobnych druków.

3. potrafi współpracować z różnymi jednostkami zajmującymi się drukiem wydawnictw w zakresie przygotowania wydawnictwa do druku.

4. potrafi zrobić redakcję techniczną, redakcję merytoryczną, korektę wydawniczą tekstu.

Treści programowe dla zajęć:

Wstępne opracowanie tekstu oraz korekta dokonana w dowolnym edytorze tekstu, zachowanie (lub odrzucenie) atrybutów czcionki oraz formatowania tekstu oraz wybór formatu pliku docelowego.

Przygotowanie tekstu do edycji w postaci elektronicznej w technologii CtP (pliki w formacie PDF) lub postscriptie – plik *.ps, *.eps, *.cdr) oraz do zawieszenia go (publikowania) w sieci.

Charakterystyka formatów plików tekstowych generowanych przez różne edytory tekstu, charakterystyka oprogramowania do konwersji formatów i strony kodowej plików tekstowych.

Rodzaje plików tekstowych – pliki postscriptowe z przeznaczeniem do naświetlenia na folii; cechy plików postscriptowych (rozdzielczość rastra – dpi i liniatura rastra – lpi).

Rodzaje ilustracji: obrazy czarno-białe, kolorowe, grafika, fotografia cyfrowa; formaty CMYK i RGB obrazów kolorowych; grafika rastrowa i wektorowa.

Obróbka ilustracji: wczytanie obrazu skanerem, kadrowanie, korekcja, retuszowanie, fotomontaż.

Przygotowanie materiałów graficznych i fotograficznych.

Opracowanie edytorskie tekstu: redakcja techniczna i merytoryczna tekstu, skład i łamanie tekstu, montaż ilustracji, korekta.

Opracowanie graficzne tekstu, skład, tzw. łamanie folderów, katalogów, materiałów dydaktycznych, wydawnictw okolicznościowych, magazynów i gazetek firmowych, drobnych druków.

Nazwa zajęć: Podstawy turystyki

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna podstawowe pojęcia i zagadnienia turystyczne.
2. zna niezbędną dokumentację związaną z organizacją imprez turystycznych.
3. zna przepisy prawne w zakresie turystyki i potrafi wskazać na istotne przepisy prawne w zakresie turystyki.
4. zna najważniejsze instytucje kultury i organizacje turystyczne w krajach słowiańskich.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi określić podmioty uczestniczące w ruchu turystycznym w zależności od ich charakteru.
2. potrafi zastosować multimedialne techniki komunikacyjne w turystyce.

Treści programowe dla zajęć:

Turystyka – ogólna charakterystyka, klasyfikacja imprez ruchu turystycznego, zarys dziejów turystyki, krajowy i zagraniczny ruch turystyczny.

Turystyka jako przedmiot badań naukowych, metody stosowane w badaniach zagadnień turystycznych.

Podstawowa terminologia turystyczna, piśmiennictwo z zakresu turystyki.

Charakterystyka podstawowych form ruchu turystycznego, produkt turystyczny – produkty markowe turystyki polskiej i słowiańskiej, funkcje oraz dysfunkcje turystyki.

Dylematy rozwoju turystyki – case study, sezonowość w turystyce, analiza sezonowości w wybranych krajach i regionach Polski oraz krajów słowiańskich.

Struktura aktywności turystycznej ludności, typologia turystów. wpływ turystyki na człowieka oraz środowisko naturalne, społeczno-kulturowe i gospodarcze.

Organizacja turystyki w Polsce: organizacje turystyczne, organizatorzy i usługodawcy w branży turystycznej.

Organizacje turystyczne na świecie i współpraca międzynarodowa, gromadzenie materiałów z zakresu turystyki.

Nazwa zajęć: Tłumacz i media współczesne

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna świat mediów współczesnych, podstawowe gatunki dziennikarskie, arkana sporządzania i tłumaczenia tekstów medialnych.
2. zna techniki perswazyjne i manipulacyjne (na wybranych reklamach- bułg., czeskich, serbskich, chorw.); wskazuje środki wpływu społecznego w mediach.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi wyjaśnić znaczenie języka mediów w komunikacji masowej i pracy tłumacza.
2. potrafi rozpoznawać i definiować wybrane gatunki dziennikarskie i internetowe i inne, związane z mediami (również w językach narodowych).

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów do dyskusji na temat wybranych zagadnień związanych z medioznawstwem; występuje przed kamerą, prezentuje się, wykorzystując techniki komunikacji niewerbalnej (na przykładzie tłumacza ustnego).

Treści programowe dla zajęć:

Nowe technologie medialne:

- Kompetencja medialna tłumacza.- Tłumacz kontra maszyna. - Przekład wspomagany maszynowo. CAT i ich rodzaje (np. SDL Trados Studio 2021).- Inne technologie wspomagające tłumaczenie (rodzaje i przekłady zasobów dostępnych online i offline, z których mogą korzystać tłumacze):

Darmowe narzędzia CAT (MateCat, Smartcat, OmegaT), darmowe narzędzia do OCR (FreeOCR.net i SimpleOCR), Skanowania bez skanera CamScanner, Evenote scanable, Google docs), Pisownia i gramatyka (Ortograf.pl, Zecerka, Grammarly, Hemiingway app, Ludwig,), Organizacja pracy i czasu (Google Keep, Evernote, Trello, StayFocusd, Forest), Personal branding i marketing (Instagram i WordPress).

- Inne wspomagacze: Blogi, biura tłumaczeń, agencje tłumaczeń, stowarzyszenia tłumaczy itd.

Media drukowane, wizualne, audiowizualne, elektroniczne a przekład:

- Gatunki: media pisane, wizualne, audiowizualne, elektroniczne.- Przekład prasowy (list do redakcji, debata, artykuł, nekrolog itd.).- Przekład radiowy (relacja z meczu, reportaż radiowy, felieton, wzmianka, zapowiedź, transmisja itd.).- Przekład telewizyjny (talk-show, debata, reportaż telewizyjny, film itd.).- Przekład internetowy (blog, forum, wywiad, web, memy, reklama itd.).- Przekład infografiki (np. plan metra itd.).

Problemy medialne a przekład (na przykładzie mediów w Polsce, Bułgarii, Czechach, Serbii, Chorwacji, Macedonii itd.):

- Retoryka terroru, emocjonalizacja informacji a przekład.- Manipulacja lub opór.- Tabu w mediach - tabu w przekładzie. Problem cenzury.- Rasizm/obcość w przekładzie mediów.- Przekład programów religijnych.

Nazwa zajęć: **Praktyki SPF**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna zasady funkcjonowania instytucji zajmujących się przekładem.
2. ma podstawową wiedzę w zakresie informatyki.
3. zna podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego.
4. zna terminologię używaną w naukach filologicznych (w języku polskim i języku kraju specjalności) oraz wie, w jaki sposób opisać za jej pomocą wybrane problemy badawcze.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi prawidłowo zinterpretować wzorcowe zachowania (językowe i kulturowe) charakterystyczne dla wspólnoty narodowej/kulturowej/językowej kraju specjalności.
2. potrafi przedstawić ustną i pisemną wypowiedź w języku kraju specjalności, dotyczącą zagadnień szczegółowych z wykorzystaniem różnorodnych źródeł i dokonując wyboru metody badawczej.
3. potrafi dokonywać ustnych i pisemnych tłumaczeń tekstów o średnim poziomie trudności z języka kraju specjalności na język polski i z języka polskiego na język kraju specjalności.
4. posiada umiejętność zastosowania zdobywanej wiedzy o języku w pracy zawodowej (przede wszystkim w ośrodkach kultury, ośrodkach informacji turystycznej, w szkołach językowych, wydawnictwach, placówkach dyplomatycznych i w mediach).

w zakresie kompetencji społecznych:

1. docenia znaczenie nauk filologicznych dla prawidłowego funkcjonowania procesu komunikacji, poczynwszy od poziomu interpersonalnego po międzykulturowy.
2. potrafi nawiązywać kontakty interpersonalne z przedstawicielami różnych kultur i tradycji.
3. potrafi pracować w zespole i umie dzięki pracy zespołowej realizować powierzone zadania.
4. jest zdeterminowany do podejmowania samodzielnych działań profesjonalnych w zakresie translatologii.

Treści programowe dla zajęć:

Tłumaczenia pisemne obustronne (dokumentów o charakterze handlowym, prawnym, publicystycznym, tekstów literackich, korespondencji).

Tłumaczenia ustne obustronne (dokumentów o charakterze handlowym, prawnym, publicystycznym, tekstów literackich, korespondencji).

Programy informatyczne w pracy tłumacza, korzystanie z internetowych źródeł leksykograficznych.

Zasady BHP w pracy tłumacza.

Translatorska obsługa spotkań branżowych.

Nazwa zajęć: **Warsztaty tłumacza**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. posiada wiedzę w zakresie teorii i praktyki przekładu, zna terminologię dotyczącą przekładu, praktyczną znajomość języka specjalistycznego na poziomie przewidzianym w programie studiów.
2. wie, w jaki sposób objaśnić i porównać koncepcje przekładu; zna różnorodne techniki przekładu tekstów.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi samodzielnie tłumaczyć teksty literackie, użytkowe, naukowe, techniczne i informacyjne z języka specjalistycznego na język polski; potrafi dotrzeć do potrzebnych źródeł i weryfikować stopień ich przydatności i wiarygodności (słowniki, Internet, leksykony, kompendia, atlasy).
2. potrafi dokonywać ustnych tłumaczeń z języka specjalistycznego na język polski; posiada umiejętność nawiązywania kontaktów interpersonalnych z przedstawicielami różnych kultur i tradycji; jest otwarty na wymianę informacji i doświadczeń.
3. potrafi zdefiniować obowiązki tłumacza, edytora, redaktora tekstu i odnieść je do praktycznej działalności tłumacza; wykazuje się znajomością prawnych regulacji pracy tłumacza.
4. potrafi czytać ze zrozumieniem teksty w języku specjalistycznym; docenia znaczenie wiedzy sławistycznej dla prawidłowego funkcjonowania procesu komunikacji, poczynwszy od poziomu interpersonalnego po międzykulturowy.
5. potrafi dokonywać wyborów wobec odpowiedzialności za tworzenie przekazu zgodnego z intencją autorską a uwarunkowaniami kulturowymi docelowego odbiorcy.

Treści programowe dla zajęć:

Semestr 4:

Elementy teorii przekładu (typologia przekładu; tłumaczenie pisemne a tłumaczenie ustne: symultaniczne, konsekwentne, prawne i osobowościowe uwarunkowania pracy tłumacza).

Semestr 4: Techniki tłumaczenia tekstów pisanych i ustnych.

Semestr 4: Tłumaczenie tekstów literackich: dramat, poezja, proza.

Semestr 4: Tłumaczenie tekstów literackich: literatura dialektalna, literatura adresowana do specjalnego odbiorcy (literatura dziecięca).

Semestr 5: Tłumaczenie literackie: tłumaczenie tekstów podporządkowanych warstwie muzycznej dzieła (teksty librett operowych, utworów operetkowych i musicalowych).

Semestr 5: Tłumaczenie tekstów użytkowych i informacyjnych: biogram, instrukcja obsługi, teksty reklamowe.

Semestr 5: Tłumaczenie naukowo-techniczne: medycyna, weterynaria, prawo, przemysł, sztuka, turystyka.

Semestr 5: Tłumaczenie ustne: przemówienia osób występujących publicznie.

Semestr 5: Karta tłumacza.

Nazwa zajęć: **Wstęp do teorii kultury**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. posiada wiedzę dotyczącą współczesnych dyskursów kulturowych.
2. posiada orientację dotyczącą specyfiki różnorodnych kultur.
3. rozumie historyczne i socjologiczne uwarunkowania kulturowe.

w zakresie umiejętności:

1. posiada umiejętność dokonywania analizy i interpretacji zjawisk kulturowych.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/gotowa do prowadzenia dialogu międzykulturowego.

Treści programowe dla zajęć:

Współczesne dyskursy kulturowe.

Różnorodność kultur i możliwości rozwiązywania problemów wynikających z różnic kulturowych.

Historyczne i społeczne uwarunkowania różnych kultur. Kultura medialna a płynna tożsamość.

Nazwa zajęć: **Kultura i stylistyka języka kraju specjalności**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna i rozumie specyfikę krajów słowiańskich, ich historię oraz aktualną sytuację geopolityczną i rozpatruje te zagadnienia we wzajemnych stosunkach i uwarunkowaniach; zna i rozumie wyznaczniki kultury kraju specjalności, jej przestrzenie symboliczne oraz imaginarium narodowe
2. posiada wiedzę w zakresie stylistyki polskiej i stylistyki języka kierunkowego, na poziomie zaawansowanym zna metodologię i terminologię badań literaturoznawczych i językoznawczych, potrafi objaśnić i porównać wszystkie style języka polskiego i języka kierunkowego.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi rozróżnić style funkcjonalne w języku kierunkowym i wykorzystywać interdyscyplinarne kompetencje pozwalające na stosowanie wiedzy slawistycznej w różnorodnych dziedzinach nauki.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. potrafi rozpoznać, różnicować i stosować funkcjonalne style językowe i inne odmiany języka odpowiednie dla danej sytuacji komunikacyjnej, jak również i wykorzystywać interdyscyplinarne kompetencje w życiu zawodowym i społecznym.

Treści programowe dla zajęć:

Wstęp do stylistyki języka kierunkowego.

Styl artystyczny (literacki) oraz jego charakterystyka.

Styl naukowy oraz jego charakterystyka.

Styl publicystyczny oraz jego charakterystyka.

Styl urzędowo-kancelaryjny oraz jego charakterystyka.

Styl potoczny oraz jego charakterystyka.

Śledzenie środków masowego przekazu w kraju specjalności.

Nazwa zajęć: **Regiony turystyczne wybranych państw Europy**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna cechy charakterystyczne wybranych regionów turystycznych Europy.

2. wie, w jaki sposób powiązać zjawiska z zakresu szeroko rozumianej kultury europejskiej.
3. wie, w jaki sposób wyjaśnić związek wybranych wydarzeń historycznych z obszarem kulturowym Europy; rozpoznaje cechy narodowych i ponadnarodowych modeli kulturowych; określa ich atrakcyjność dla turystyki.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi opisać specyfikę procesów wpływających na atrakcyjność turystyczną wybranych regionów i poszczególnych państw, a także specyfikę relacji kulturowych między poszczególnymi regionami i kulturami.
2. potrafi opisać specyfikę procesów wpływających na atrakcyjność turystyczną wybranych regionów i poszczególnych państw, a także specyfikę relacji kulturowych między poszczególnymi regionami i kulturami.
3. zyskuje umiejętność porównywania zjawisk walorów przyrodniczych i antropogenicznych, formułowania wniosków, wyjaśniania i interpretowania tych zjawisk w kontekście szerokich formacji historycznych, politycznych, etnicznych, religijnych.
4. zyskuje umiejętność porównywania zjawisk determinujących atrakcyjność turystyczną, formułowania wniosków, wyjaśniania i interpretowania tych zjawisk w ujęciu interdyscyplinarnym.
5. potrafi kompilować i streszczać wiedzę zaczerpniętą z literatury teoretycznej, potrafi ją uogólnić i modyfikować.

Treści programowe dla zajęć:

Prezentacja informacji teoretycznych dotyczących dóbr kultury, turystyki kulturowej.

Prezentacja walorów przyrodniczych i antropogenicznych wybranych regionów turystycznych i państw europejskich.

Prezentacja najważniejszych obiektów zabytkowych wpływających na atrakcyjność turystyczną wybranego regionu/kraju.

Prezentacja najważniejszych powiązań wpływających na powstanie kategorii regionu turystycznego.

Prezentacja najważniejszych postaci związanych z omawianym krajem/regionem turystycznym i ich znaczeniem dla kultury narodowej/regionalnej.

Prezentacja najważniejszych zjawisk kultury w ujęciu chronologicznym i typologicznym.

Prezentacja związków między historią, sztuką, kulturą wybranych krajów i regionów a ich atrakcyjnością turystyczną.

Ukazanie związków geograficznych (morfologicznych, klimatycznych, hydrologicznych itp.) i kulturowych (artystycznych), wyeksponowanie płaszczyzn identyfikacji i różnicowania.

Przedstawienie zależności geograficznych i kulturowych wybranych regionów i państw.

Przedstawienie zależności geograficznych i kulturowych wybranych regionów i państw.

Nazwa zajęć: **Lingwistyka kulturowa**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. posiada wiedzę o złożonych relacjach między językiem a kulturą.
2. posiada wiedzę ogólną w zakresie podejmowanych współcześnie badań na gruncie lingwistyki kulturowej.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi obserwować, analizować i interpretować relacje między językiem i kulturą.
2. potrafi podjąć dyskusję nad najistotniejszymi zagadnieniami, obecnymi w refleksji nad kulturowymi uwarunkowaniami języka.
3. potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę w ramach przygotowania do wykonywania zawodów wymagających wysokiej kompetencji językowej (etykieta językowa, mowa ciała jako wspierająca akt komunikacji werbalnej, lingwistyczny aspekt NLP).

w zakresie kompetencji społecznych:

1. posiada świadomość złożonych relacji między językiem a kulturą.

Treści programowe dla zajęć:

posiada świadomość złożonych relacji między językiem a kulturą.

Język narzędziem postrzegania rzeczywistości i źródłem wiedzy o człowieku i świecie. Wspólnota kulturowa – kultura języka.

Pojęcie językowego obrazu świata – przybliżenia. Koncepcja językowego obrazu świata w programie slawistycznych badań porównawczych.

Językowe wykładniki wartości kulturowych. Językowe wyrażanie uczuć w różnych kulturach.

Językowo-kulturowa analiza znaczenia – językowo-kulturowe definicje leksykalne słownictwa na przykładach.

Język płci – asymetrie rodzajowo-płciowe. egender-Neutral Language (sposób posługiwania się językiem w tekstach pisanych w komunikacji oficjalnej w instytucjach europejskich, który odznacza się wyeliminowaniem wykładników rodzaju naturalnego).

Perswazja językowa. Język reklamy. Neurolingwistyczne programowanie umysłu – aspekt lingwistyczny.

Nazwa zajęć: Kultura i stylistyka języka kraju specjalności

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna i rozumie specyfikę krajów słowiańskich, ich historię oraz aktualną sytuację geopolityczną i rozpatruje te zagadnienia we wzajemnych stosunkach i uwarunkowaniach; zna i rozumie wyznaczniki kultury kraju specjalności, jej przestrzenie symboliczne oraz imaginarium narodowe

2. posiada wiedzę w zakresie stylistyki polskiej i stylistyki języka kierunkowego, na poziomie zaawansowanym zna metodologię i terminologię badań literaturoznawczych i językoznawczych, potrafi objaśnić i porównać wszystkie style języka polskiego i języka kierunkowego.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi rozróżnić style funkcjonalne w języku kierunkowym i wykorzystywać interdyscyplinarne kompetencje pozwalające na stosowanie wiedzy slawistycznej w różnorodnych dziedzinach nauki.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. potrafi rozpoznać, różnicować i stosować funkcjonalne style językowe i inne odmiany języka odpowiednie dla danej sytuacji komunikacyjnej, jak również i wykorzystywać interdyscyplinarne kompetencje w życiu zawodowym i społecznym.

Treści programowe dla zajęć:

Wstęp do stylistyki języka kierunkowego.

Styl artystyczny (literacki) oraz jego charakterystyka.

Styl naukowy oraz jego charakterystyka.

Styl publicystyczny oraz jego charakterystyka.

Styl urzędowo-kancelaryjny oraz jego charakterystyka.

Styl potoczny oraz jego charakterystyka.

Śledzenie środków masowego przekazu w kraju specjalności.

Nazwa zajęć: Tłumacz i media współczesne

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna świat mediów współczesnych, podstawowe gatunki dziennikarskie, arkana sporządzania i tłumaczenia tekstów medialnych.

2. zna techniki perswazyjne i manipulacyjne (na wybranych reklamach- bułg., czeskich, serbskich, chorw.); wskazuje środki wpływu społecznego w mediach.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi wyjaśnić znaczenie języka mediów w komunikacji masowej i pracy tłumacza.

2. potrafi rozpoznawać i definiować wybrane gatunki dziennikarskie i internetowe i inne, związane z mediami (również w językach narodowych).

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów do dyskusji na temat wybranych zagadnień związanych z medioznawstwem; występuje przed kamerą, prezentuje się, wykorzystując techniki komunikacji niewerbalnej (na przykładzie tłumacza ustnego).

Treści programowe dla zajęć:

Nowe technologie medialne:

- Kompetencja medialna tłumacza.- Tłumacz kontra maszyna. - Przekład wspomagany maszynowo. CAT i ich rodzaje (np. SDL Trados Studio 2021).- Inne technologie wspomagające tłumaczenie (rodzaje i przekłady zasobów dostępnych online i offline, z których mogą korzystać tłumacze):

Darmowe narzędzia CAT (MateCat, Smartcat, OmegaT), darmowe narzędzia do OCR (FreeOCR.net i SimpleOCR), Skanowania bez skanera CamScanner, Evernote scannable, Google docs), Pisownia i gramatyka (Ortograf.pl, Zecerka, Grammarly, Hemiingway app, Ludwig,), Organizacja pracy i czasu (Google Keep, Evernote, Trello, StayFocusd, Forest), Personal branding i marketing (Instagram i WordPress).

- Inne wspomagacze: Blogi, biura tłumaczeń, agencje tłumaczeń, stowarzyszenia tłumaczy itd.

Media drukowane, wizualne, audiowizualne, elektroniczne a przekład:

- Gatunki: media pisane, wizualne, audiowizualne, elektroniczne.- Przekład prasowy (list do redakcji, debata, artykuł, nekrolog itd.)- Przekład radiowy (relacja z meczu, reportaż radiowy, felieton,

wzmianka, zapowiedź, transmisja itd.)- Przekład telewizyjny (talk-show, debata, reportaż telewizyjny, film itd.)- Przekład internetowy (blog, forum, wywiad, web, memy, reklama itd.)- Przekład infografiki (np. plan metra itd.).

Problemy medialne a przekład (na przykładzie mediów w Polsce, Bułgarii, Czechach, Serbii, Chorwacji, Macedonii itd.):

- Retoryka terroru, emocjonalizacja informacji a przekład.- Manipulacja lub opór.- Tabu w mediach - tabu w przekładzie. Problem cenzury.- Rasizm/obcość w przekładzie mediów.- Przekład programów religijnych.

Nazwa zajęć: Dobra kultury w Europie Środkowej i Południowej

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. posiada wiedzę dotyczącą definiowania i klasyfikowania (wraz z przykładami z różnych obszarów) wybranych dóbr kultury, zarówno w zróżnicowanych geokulturowych przestrzeniach Europy, jak i kulturach rodzimych właściwych wybranym specjalnościom językowym.

2. zna wybrane aspekty dóbr kultury i ich ochrony sytuje w rodzimym, ale i europejskim systemie prawnym, kontekście kulturowym, językowym, politycznym, historycznym, identyfikuje wielkie tradycje kulturowe.

3. zna najważniejsze akty prawne (globalne, europejskiej i rodzime, krajowe) odnoszące się do zagadnienia dóbr kultury.

4. posiada podstawową wiedzę z zakresu sztuki, obiegów kultury, procesów recepcji i transmisji kultury, potrafi wskazywać ich wielorakie role.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi wskazać główne obiekty zabytkowe i kultury materialnej (z ich metryką), identyfikować ich proveniencję (artystyczną i kulturową), wskazywać wpływy łacińskie, bizantyjskie, orientalne i konfrontować je z tłem społeczno-politycznym epoki w której powstały, pokazując mechanizmy ich kulturowej, współczesnej reaktualizacji.

2. potrafi umieścić dobra kultury na tle procesu historycznego, krytycznie analizując jego waloryzację, rozumie ich znaczenia (symboliczne, ideowe) odnosząc się do różnych aspektów pojmowania i manifestowania się kultury.

3. potrafi scharakteryzować niematerialne dobra kultury, jest świadomy znaczenia sfery duchowej w procesie tworzenia kultury, zwraca uwagę i posiada podstawową wiedzę na temat kultury ludowej, folkloru, roli walorów przyrodniczych i antropogenicznych.

4. potrafi przygotować podstawową dokumentację (uproszczoną inwentaryzacyjną, koncepcję promocyjną) wybranych dóbr kultury.

5. potrafi wskazać rolę bibliotek, archiwów, galerii, teatrów, festiwali etc. jako elementów składających się na materialne i niematerialne dobra kultury.

Treści programowe dla zajęć:

Prezentacja głównej terminologii z zakresu dóbr kultury, ich podziału.

Przedstawienie roli i znaczenia zinstytucjonalizowanych form ochrony dóbr kultury.

Rola UNESCO oraz obiekty z listy reprezentatywnej.

Geneza, typy i funkcje obiektów muzealnych w ochronie i promocji dóbr kultury.

Przedstawienie problematyki konserwacji, restauracji i renowacji dóbr kultury.

Prezentacja problemu strat wojennych, ich restytucji, poszukiwania.

Omówienie roli turystyki w kontekście promowania dziedzictwa kulturowego.

Prezentacja niematerialnego dziedzictwa kulturowego ze szczególnym uwzględnieniem tradycji ludowej.

Prezentacja zasobów archiwalnych, jako jednego z obszarów ochrony dóbr kultury.

Omówienie głównych składowych wybranych kultur narodowych w kontekście transmisji historycznej, pokoleniowej i kulturowej.

Nazwa zajęć: Typy przekładu i metody pracy translologicznej

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna typy przekładu oraz terminologię przekładoznawczą.

2. posiada określoną wiedzę na temat metodologii pracy translatorskiej i może zastosować do konkretnego tekstu translacji.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi wyjaśnić specyfikę różnych typów przekładu: pisemnych, ustnych; specjalistycznych, artystycznych, mieszanych.
2. potrafi zaprezentować i wyjaśnić konteksty pracy tłumacza w nawiązaniu do konkretnie wybranej metody.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotowy do krytycznej oceny i wykorzystywania zdobytej wiedzy w rozwiązywaniu problemów w pracy zawodowej oraz życiu społecznym.

Treści programowe dla zajęć:

Klasyfikacja typów przekładu.

Dobór technik, metod i strategii do potrzeb odbiorcy przekładu i gatunku tekstu.

Przekład artystyczny: poezja, proza (starożytna, średniowieczna, nowoczesna), sztuka i opera, literatura dla dzieci, teksty piosenek.

Przekład naukowy i techniczny (np. podręczniki, instrukcje itd.).

Przekład specjalistyczny (np. medyczny, gastronomiczny itd.), prawny i prawniczy.

Przekład audiowizualny: tłumaczenie filmowe, gry komputerowe.

Przekład ustny: symultaniczny, konsekutywny.

Przekład maszynowy.

Przekład mieszany: tłumaczenie migowe, tłumaczenie audiodyskryptora, inforgrafika.

Nazwa zajęć: **Muzealnictwo**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna teoretyczne aspekty muzealnictwa.
2. definiuje i opisuje zasady oraz specyfikę działania współczesnych muzeów różnych typów.
3. posiada podstawową wiedzę na temat historii muzealnictwa europejskiego od czasów antycznych do współczesności, za szczególnym uwzględnieniem specyfiki słowiańskiej.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi organizować pracę w grupie.
2. posiada umiejętności rozpoznawania, charakterystyki oraz umieszczania w kontekście historyczno-kulturowym najważniejszych (o ogólnoeuropejskim znaczeniu) muzeów na terenie państw słowiańskich.
3. konstruuje wypowiedzi ustne w formie indywidualnej prezentacji i/lub głosu w dyskusji.
4. posiada umiejętność klasyfikacji oraz charakterystyki typologicznej zbiorów muzealnych.
5. potrafi uzasadnić i wyjaśnić wielokulturowy charakter muzealnictwa na terenie słowiańskim.

Treści programowe dla zajęć:

potrafi uzasadnić i wyjaśnić wielokulturowy charakter muzealnictwa na terenie słowiańskim.

Historia muzealnictwa od czasów antycznych do współczesności.

Podział muzeów w zależności od charakteru zbiorów.

Turystyka muzealna i jej główne destynacje w Europie Środkowej i Południowej.

Nazwa zajęć: **Dobra kultury w Europie Środkowej i Południowej**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. posiada wiedzę dotyczącą definiowania i klasyfikowania (wraz z przykładami z różnych obszarów) wybranych dóbr kultury, zarówno w zróżnicowanych geokulturowych przestrzeniach Europy, jak i kulturach rodzimych właściwych wybranym specjalnościom językowym.
2. zna wybrane aspekty dóbr kultury i ich ochrony sytuuje w rodzimym, ale i europejskim systemie prawnym, kontekście kulturowym, językowym, politycznym, historycznym, identyfikuje wielkie tradycje kulturowe.
3. zna najważniejsze akty prawne (globalne, europejskiej i rodzime, krajowe) odnoszące się do zagadnienia dóbr kultury.
4. posiada podstawową wiedzę z zakresu sztuki, obiegów kultury, procesów recepcji i transmisji kultury, potrafi wskazywać ich wielorakie role.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi wskazać główne obiekty zabytkowe i kultury materialnej (z ich metryką), identyfikować ich proveniencję (artystyczną i kulturową), wskazywać wpływy łańskie, bizantyjskie, orientalne i konfrontować je z tłem społeczno-politycznym epoki w której powstały, pokazując mechanizmy ich kulturowej, współczesnej reaktualizacji.

2. potrafi umieścić dobra kultury na tle procesu historycznego, krytycznie analizując jego waloryzację, rozumie ich znaczenia (symboliczne, ideowe) odnosząc się do różnych aspektów pojmowania i manifestowania się kultury.

3. potrafi scharakteryzować niematerialne dobra kultury, jest świadomy znaczenia sfery duchowej w procesie tworzenia kultury, zwraca uwagę i posiada podstawową wiedzę na temat kultury ludowej, folkloru, roli walorów przyrodniczych i antropogenicznych.

4. potrafi przygotować podstawową dokumentację (uproszczoną inwentaryzacyjną, koncepcję promocyjną) wybranych dóbr kultury.

5. potrafi wskazać rolę bibliotek, archiwów, galerii, teatrów, festiwali etc. jako elementów składających się na materialne i niematerialne dobra kultury.

Treści programowe dla zajęć:

Prezentacja głównej terminologii z zakresu dóbr kultury, ich podziału.

Przedstawienie roli i znaczenia zinstytucjonalizowanych form ochrony dóbr kultury.

Rola UNESCO oraz obiekty z listy reprezentatywnej.

Geneza, typy i funkcje obiektów muzealnych w ochronie i promocji dóbr kultury.

Przedstawienie problematyki konserwacji, restauracji i renowacji dóbr kultury.

Prezentacja problemu strat wojennych, ich restytucji, poszukiwania.

Omówienie roli turystyki w kontekście promowania dziedzictwa kulturowego.

Prezentacja niematerialnego dziedzictwa kulturowego ze szczególnym uwzględnieniem tradycji ludowej.

Prezentacja zasobów archiwalnych, jako jednego z obszarów ochrony dóbr kultury.

Omówienie głównych składowych wybranych kultur narodowych w kontekście transmisji historycznej, pokoleniowej i kulturowej.

Nazwa zajęć: Dobra kultury w Europie Środkowej i Południowej

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. posiada wiedzę dotyczącą definiowania i klasyfikowania (wraz z przykładami z różnych obszarów) wybranych dóbr kultury, zarówno w zróżnicowanych geokulturowych przestrzeniach Europy, jak i kulturach rodzimych właściwych wybranym specjalnościom językowym.

2. zna wybrane aspekty dóbr kultury i ich ochrony sytuuje w rodzimym, ale i europejskim systemie prawnym, kontekście kulturowym, językowym, politycznym, historycznym, identyfikuje wielkie tradycje kulturowe.

3. zna najważniejsze akty prawne (globalne, europejskiej i rodzime, krajowe) odnoszące się do zagadnienia dóbr kultury.

4. posiada podstawową wiedzę z zakresu sztuki, obiegów kultury, procesów recepcji i transmisji kultury, potrafi wskazywać ich wielorakie role.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi wskazać główne obiekty zabytkowe i kultury materialnej (z ich metryką), identyfikować ich proveniencję (artystyczną i kulturową), wskazywać wpływy łańskie, bizantyjskie, orientalne i konfrontować je z tym społeczno-politycznym epoki w której powstały, pokazując mechanizmy ich kulturowej, współczesnej reaktualizacji.

2. potrafi umieścić dobra kultury na tle procesu historycznego, krytycznie analizując jego waloryzację, rozumie ich znaczenia (symboliczne, ideowe) odnosząc się do różnych aspektów pojmowania i manifestowania się kultury.

3. potrafi scharakteryzować niematerialne dobra kultury, jest świadomy znaczenia sfery duchowej w procesie tworzenia kultury, zwraca uwagę i posiada podstawową wiedzę na temat kultury ludowej, folkloru, roli walorów przyrodniczych i antropogenicznych.

4. potrafi przygotować podstawową dokumentację (uproszczoną inwentaryzacyjną, koncepcję promocyjną) wybranych dóbr kultury.

5. potrafi wskazać rolę bibliotek, archiwów, galerii, teatrów, festiwali etc. jako elementów składających się na materialne i niematerialne dobra kultury.

Treści programowe dla zajęć:

Prezentacja głównej terminologii z zakresu dóbr kultury, ich podziału.

Przedstawienie roli i znaczenia zinstytucjonalizowanych form ochrony dóbr kultury.

Rola UNESCO oraz obiekty z listy reprezentatywnej.

Geneza, typy i funkcje obiektów muzealnych w ochronie i promocji dóbr kultury.

Przedstawienie problematyki konserwacji, restauracji i renowacji dóbr kultury.

Prezentacja problemu strat wojennych, ich restytucji, poszukiwania.

Omówienie roli turystyki w kontekście promowania dziedzictwa kulturowego.

Prezentacja niematerialnego dziedzictwa kulturowego ze szczególnym uwzględnieniem tradycji ludowej.

Prezentacja zasobów archiwalnych, jako jednego z obszarów ochrony dóbr kultury.

Omówienie głównych składowych wybranych kultur narodowych w kontekście transmisji historycznej, pokoleniowej i kulturowej.

Nazwa zajęć: Lingwistyka kulturowa

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. posiada wiedzę o złożonych relacjach między językiem a kulturą.
2. posiada wiedzę ogólną w zakresie podejmowanych współcześnie badań na gruncie lingwistyki kulturowej.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi obserwować, analizować i interpretować relacje między językiem i kulturą.
2. potrafi podjąć dyskusję nad najistotniejszymi zagadnieniami, obecnymi w refleksji nad kulturowymi uwarunkowaniami języka.
3. potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę w ramach przygotowania do wykonywania zawodów wymagających wysokiej kompetencji językowej (etykieta językowa, mowa ciała jako wspierająca akt komunikacji werbalnej, lingwistyczny aspekt NLP).

w zakresie kompetencji społecznych:

1. posiada świadomość złożonych relacji między językiem a kulturą.

Treści programowe dla zajęć:

posiada świadomość złożonych relacji między językiem a kulturą.

Język narzędziem postrzegania rzeczywistości i źródłem wiedzy o człowieku i świecie. Wspólnota kulturowa – kultura języka.

Pojęcie językowego obrazu świata – przybliżenia. Koncepcja językowego obrazu świata w programie slawistycznych badań porównawczych.

Językowe wykładniki wartości kulturowych. Językowe wyrażanie uczuć w różnych kulturach.

Językowo-kulturowa analiza znaczenia – językowo-kulturowe definicje leksykalne słownictwa na przykładach.

Język płci – asymetrie rodzajowo-płciowe. egender-Neutral Language (sposób posługiwania się językiem w tekstach pisanych w komunikacji oficjalnej w instytucjach europejskich, który odznacza się wyeliminowaniem wykładników rodzaju naturalnego).

Perswazja językowa. Język reklamy. Neurolingwistyczne programowanie umysłu – aspekt lingwistyczny.

Nazwa zajęć: Kultura i stylistyka języka kraju specjalności

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna i rozumie specyfikę krajów słowiańskich, ich historię oraz aktualną sytuację geopolityczną i rozpatruje te zagadnienia we wzajemnych stosunkach i uwarunkowaniach; zna i rozumie wyznaczniki kultury kraju specjalności, jej przestrzenie symboliczne oraz imaginariusz narodowe

2. posiada wiedzę w zakresie stylistyki polskiej i stylistyki języka kierunkowego, na poziomie zaawansowanym zna metodologię i terminologię badań literaturoznawczych i językoznawczych, potrafi objaśnić i porównać wszystkie style języka polskiego i języka kierunkowego.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi rozróżnić style funkcjonalne w języku kierunkowym i wykorzystywać interdyscyplinarne kompetencje pozwalające na stosowanie wiedzy slawistycznej w różnorodnych dziedzinach nauki.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. potrafi rozpoznać, różnicować i stosować funkcjonalne style językowe i inne odmiany języka odpowiednie dla danej sytuacji komunikacyjnej, jak również i wykorzystywać interdyscyplinarne kompetencje w życiu zawodowym i społecznym.

Treści programowe dla zajęć:

Wstęp do stylistyki języka kierunkowego.

Styl artystyczny (literacki) oraz jego charakterystyka.

Styl naukowy oraz jego charakterystyka.

Styl publicystyczny oraz jego charakterystyka.

Styl urzędowo-kancelaryjny oraz jego charakterystyka.

Styl potoczny oraz jego charakterystyka.

Śledzenie środków masowego przekazu w kraju specjalności.

Nazwa zajęć: Warsztat tłumacza

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. posiada wiedzę w zakresie teorii i praktyki przekładu, zna terminologię dotyczącą przekładu, praktyczną znajomość języka specjalistycznego na poziomie przewidzianym w programie studiów.
2. wie, w jaki sposób objaśnić i porównać koncepcje przekładu; zna różnorodne techniki przekładu tekstów.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi samodzielnie tłumaczyć teksty literackie, użytkowe, naukowe, techniczne i informacyjne z języka specjalistycznego na język polski; potrafi dotrzeć do potrzebnych źródeł i weryfikować stopień ich przydatności i wiarygodności (słowniki, Internet, leksykony, kompendia, atlasy).
2. potrafi dokonywać ustnych tłumaczeń z języka specjalistycznego na język polski; posiada umiejętność nawiązywania kontaktów interpersonalnych z przedstawicielami różnych kultur i tradycji; jest otwarty na wymianę informacji i doświadczeń.
3. potrafi zdefiniować obowiązki tłumacza, edytora, redaktora tekstu i odnieść je do praktycznej działalności tłumacza; wykazuje się znajomością prawnych regulacji pracy tłumacza.
4. potrafi czytać ze zrozumieniem teksty w języku specjalistycznym; docenia znaczenie wiedzy sławistycznej dla prawidłowego funkcjonowania procesu komunikacji, począwszy od poziomu interpersonalnego po międzykulturowy.
5. potrafi dokonywać wyborów wobec odpowiedzialności za tworzenie przekazu zgodnego z intencją autorską a uwarunkowaniami kulturowymi docelowego odbiorcy.

Treści programowe dla zajęć:

Semestr 4: Elementy teorii przekładu (typologia przekładu; tłumaczenie pisemne a tłumaczenie ustne: symultaniczne, konsekwentne, prawne i osobowościowe uwarunkowania pracy tłumacza).

Semestr 4: Techniki tłumaczenia tekstów pisanych i ustnych.

Semestr 4: Tłumaczenie tekstów literackich: dramat, poezja, proza.

Semestr 4: Tłumaczenie tekstów literackich: literatura dialektalna, literatura adresowana do specjalnego odbiorcy (literatura dziecięca).

Semestr 5: Tłumaczenie literackie: tłumaczenie tekstów podporządkowanych warstwie muzycznej dzieła (teksty librett operowych, utworów operetkowych i musicalowych).

Semestr 5: Tłumaczenie tekstów użytkowych i informacyjnych: biogram, instrukcja obsługi, teksty reklamowe.

Semestr 5: Tłumaczenie naukowo-techniczne: medycyna, weterynaria, prawo, przemysł, sztuka, turystyka.

Semestr 5: Tłumaczenie ustne: przemówienia osób występujących publicznie.

Semestr 5:

Karta tłumacza.

Nazwa zajęć: Muzealnictwo

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna teoretyczne aspekty muzealnictwa.
2. definiuje i opisuje zasady oraz specyfikę działania współczesnych muzeów różnych typów.
3. posiada podstawową wiedzę na temat historii muzealnictwa europejskiego od czasów antycznych do współczesności, za szczególnym uwzględnieniem specyfiki słowiańskiej.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi organizować pracę w grupie.
2. posiada umiejętności rozpoznawania, charakterystyki oraz umieszczania w kontekście historyczno-kulturowym najważniejszych (o ogólnoeuropejskim znaczeniu) muzeów na terenie państw słowiańskich.
3. konstruuje wypowiedzi ustne w formie indywidualnej prezentacji i/lub głosu w dyskusji.
4. posiada umiejętność klasyfikacji oraz charakterystyki typologicznej zbiorów muzealnych.
5. potrafi uzasadnić i wyjaśnić wielokulturowy charakter muzealnictwa na terenie słowiańskim.

Treści programowe dla zajęć:

potrafi uzasadnić i wyjaśnić wielokulturowy charakter muzealnictwa na terenie słowiańskim.

Historia muzealnictwa od czasów antycznych do współczesności.

Podział muzeów w zależności od charakteru zbiorów.

Turystyka muzealna i jej główne destynacje w Europie Środkowej i Południowej.

Nazwa zajęć: Komputerowy skład wydawnictw

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna podstawową terminologię związaną z komputerowym składem tekstu oraz komputerową obróbką ilustracji.
2. zna podstawowe narzędzia do składu tekstu w programach komputerowych.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi dokonać w programach komputerowych obróbki przygotowujące tekst i obraz do druku.
2. potrafi wykonać skład komputerowy i łamanie tekstu folderów, katalogów, materiałów dydaktycznych, gazetek firmowych czy drobnych druków.
3. potrafi współpracować z różnymi jednostkami zajmującymi się drukiem wydawnictw w zakresie przygotowania wydawnictwa do druku.
4. potrafi zrobić redakcję techniczną, redakcję merytoryczną, korektę wydawniczą tekstu.

Treści programowe dla zajęć:

Wstępne opracowanie tekstu oraz korekta dokonana w dowolnym edytorze tekstu, zachowanie (lub odrzucenie) atrybutów czcionki oraz formatowania tekstu oraz wybór formatu pliku docelowego.

Przygotowanie tekstu do edycji w postaci elektronicznej w technologii CtP (pliki w formacie PDF) lub postscriptcie – plik *.ps, *.eps, *.cdr) oraz do zawieszenia go (publikowania) w sieci.

Charakterystyka formatów plików tekstowych generowanych przez różne edytory tekstu, charakterystyka oprogramowania do konwersji formatów i strony kodowej plików tekstowych.

Rodzaje plików tekstowych – pliki postscriptowe z przeznaczeniem do naświetlenia na folii; cechy plików postscriptowych (rozdzielczość rastra – dpi i liniatura rastra – lpi).

Rodzaje ilustracji: obrazy czarno-białe, kolorowe, grafika, fotografia cyfrowa; formaty CMYK i RGB obrazów kolorowych; grafika rastrowa i wektorowa.

Obróbka ilustracji: wczytanie obrazu skanerem, kadrowanie, korekcja, retuszowanie, fotomontaż.

Przygotowanie materiałów graficznych i fotograficznych.

Opracowanie edytorskie tekstu: redakcja techniczna i merytoryczna tekstu, skład i łamanie tekstu, montaż ilustracji, korekta.

Opracowanie graficzne tekstu, skład, tzw. łamanie folderów, katalogów, materiałów dydaktycznych, wydawnictw okolicznościowych, magazynów i gazetek firmowych, drobnych druków.

Nazwa zajęć: Kultura i stylistyka języka kraju specjalności

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna i rozumie specyfikę krajów słowiańskich, ich historię oraz aktualną sytuację geopolityczną i rozpatruje te zagadnienia we wzajemnych stosunkach i uwarunkowaniach; zna i rozumie wyznaczniki kultury kraju specjalności, jej przestrzenie symboliczne oraz imaginarium narodowe
2. posiada wiedzę w zakresie stylistyki polskiej i stylistyki języka kierunkowego, na poziomie zaawansowanym zna metodologię i terminologię badań literaturoznawczych i językoznawczych, potrafi objaśnić i porównać wszystkie style języka polskiego i języka kierunkowego.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi rozróżnić style funkcjonalne w języku kierunkowym i wykorzystywać interdyscyplinarne kompetencje pozwalające na stosowanie wiedzy slawistycznej w różnorodnych dziedzinach nauki.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. potrafi rozpoznać, różnicować i stosować funkcjonalne style językowe i inne odmiany języka odpowiednie dla danej sytuacji komunikacyjnej, jak również i wykorzystywać interdyscyplinarne kompetencje w życiu zawodowym i społecznym.

Treści programowe dla zajęć:

Wstęp do stylistyki języka kierunkowego.

Styl artystyczny (literacki) oraz jego charakterystyka.

Styl naukowy oraz jego charakterystyka.

Styl publicystyczny oraz jego charakterystyka.

Styl urzędowo-kancelaryjny oraz jego charakterystyka.

Styl potoczny oraz jego charakterystyka.

Śledzenie środków masowego przekazu w kraju specjalności.

Nazwa zajęć: Regiony turystyczne wybranych państw Europy

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna cechy charakterystyczne wybranych regionów turystycznych Europy.

2. wie, w jaki sposób powiązać zjawiska z zakresu szeroko rozumianej kultury europejskiej.
3. wie, w jaki sposób wyjaśnić związek wybranych wydarzeń historycznych z obszarem kulturowym Europy; rozpoznaje cechy narodowych i ponadnarodowych modeli kulturowych; określa ich atrakcyjność dla turystyki.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi opisać specyfikę procesów wpływających na atrakcyjność turystyczną wybranych regionów i poszczególnych państw, a także specyfikę relacji kulturowych między poszczególnymi regionami i kulturami.
2. potrafi opisać specyfikę procesów wpływających na atrakcyjność turystyczną wybranych regionów i poszczególnych państw, a także specyfikę relacji kulturowych między poszczególnymi regionami i kulturami.
3. zyskuje umiejętność porównywania zjawisk walorów przyrodniczych i antropogenicznych, formułowania wniosków, wyjaśniania i interpretowania tych zjawisk w kontekście szerokich formacji historycznych, politycznych, etnicznych, religijnych.
4. zyskuje umiejętność porównywania zjawisk determinujących atrakcyjność turystyczną, formułowania wniosków, wyjaśniania i interpretowania tych zjawisk w ujęciu interdyscyplinarnym.
5. potrafi kompilować i streszczać wiedzę zaczerpniętą z literatury teoretycznej, potrafi ją uogólnić i modyfikować.

Treści programowe dla zajęć:

Prezentacja informacji teoretycznych dotyczących dóbr kultury, turystyki kulturowej.

Prezentacja walorów przyrodniczych i antropogenicznych wybranych regionów turystycznych i państw europejskich.

Prezentacja najważniejszych obiektów zabytkowych wpływających na atrakcyjność turystyczną wybranego regionu/kraju.

Prezentacja najważniejszych powiązań wpływających na powstanie kategorii regionu turystycznego.

Prezentacja najważniejszych postaci związanych z omawianym krajem/regionem turystycznym i ich znaczeniem dla kultury narodowej/regionalnej.

Prezentacja najważniejszych zjawisk kultury w ujęciu chronologicznym i typologicznym.

Prezentacja związków między historią, sztuką, kulturą wybranych krajów i regionów a ich atrakcyjnością turystyczną.

Ukazanie związków geograficznych (morfologicznych, klimatycznych, hydrologicznych itp.) i kulturowych (artystycznych), wyeksponowanie płaszczyzn identyfikacji i różnicowania.

Przedstawienie zależności geograficznych i kulturowych wybranych regionów i państw.

Przedstawienie zależności geograficznych i kulturowych wybranych regionów i państw.

Nazwa zajęć: Muzealnictwo

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna teoretyczne aspekty muzealnictwa.
2. definiuje i opisuje zasady oraz specyfikę działania współczesnych muzeów różnych typów.
3. posiada podstawową wiedzę na temat historii muzealnictwa europejskiego od czasów antycznych do współczesności, za szczególnym uwzględnieniem specyfiki słowiańskiej.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi organizować pracę w grupie.
2. posiada umiejętności rozpoznawania, charakterystyki oraz umieszczania w kontekście historyczno-kulturowym najważniejszych (o ogólnoeuropejskim znaczeniu) muzeów na terenie państw słowiańskich.
3. konstruuje wypowiedzi ustne w formie indywidualnej prezentacji i/lub głosu w dyskusji.
4. posiada umiejętność klasyfikacji oraz charakterystyki typologicznej zbiorów muzealnych.
5. potrafi uzasadnić i wyjaśnić wielokulturowy charakter muzealnictwa na terenie słowiańskim.

Treści programowe dla zajęć:

potrafi uzasadnić i wyjaśnić wielokulturowy charakter muzealnictwa na terenie słowiańskim.

Historia muzealnictwa od czasów antycznych do współczesności.

Podział muzeów w zależności od charakteru zbiorów.

Turystyka muzealna i jej główne destynacje w Europie Środkowej i Południowej.

Nazwa zajęć: Tradycje kulturowe w Europie Środkowej i Południowej

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Zna definicje tradycji oraz związane z nią pojęcia.

2. Zna terminologię i metodologię badań tradycji literackich, kulturowych, historycznych, religijnych, społecznych itd.

3. Ma wiedzę o różnorodności kontekstów kształtowania się tradycji literatur i kultur Półwyspu Bałkańskiego.

4. Ma wiedzę o najważniejszych tradycjach historyczno-kulturowych, religijnych i społecznych literatur Półwyspu Bałkańskiego

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi dostrzegać związki literatur Półwyspu Bałkańskiego z europejskim dziedzictwem kulturowym oraz religijnym.

2. Potrafi dostrzegać związki między tradycjami słowiańskimi i niesłowiańskimi na Półwyspie Bałkańskim.

3. Potrafi dostrzegać powiązania między epokami, prądami i twórczością najważniejszych przedstawicieli literatur Półwyspu Bałkańskiego.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Dzięki poznaniu różnych tradycji Półwyspu Bałkańskiego, jest przygotowany/a do popularyzowania wiedzy o krajach, językach, literaturach i kulturach bałkańskich.

2. Dzięki poznaniu różnych tradycji Półwyspu Bałkańskiego, jest przygotowany/a do budowania dialogu międzykulturowego.

3. Dzięki poznaniu różnych tradycji Półwyspu Bałkańskiego, jest gotów/gotowa podejmować działania na rzecz poszanowania bałkańskiego dziedzictwa kulturowego.

Treści programowe dla zajęć:

Prezentacja pojęcia tradycji, jej ujęć, najważniejszych metodologii badawczych; ukazanie specyfiki badań tradycji literatur Półwyspu Bałkańskiego.

Przedstawienie problemu zróżnicowania kontekstów kształtowania się tradycji literatur i kultur Półwyspu Bałkańskiego; ukazanie praktycznego i teoretycznego wymiaru tradycji.

Prezentacja najważniejszych tradycji historyczno-kulturowych, religijnych, społecznych literatur Półwyspu Bałkańskiego; wskazanie najważniejszych kontekstów kulturowych, narodowych i ponadnarodowych.

Nazwa zajęć: Tradycje kulturowe w Europie Środkowej i Południowej

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Zna definicje tradycji oraz związane z nią pojęcia.

2. Zna terminologię i metodologię badań tradycji literackich, kulturowych, historycznych, religijnych, społecznych itd.

3. Ma wiedzę o różnorodności kontekstów kształtowania się tradycji literatur i kultur Półwyspu Bałkańskiego.

4. Ma wiedzę o najważniejszych tradycjach historyczno-kulturowych, religijnych i społecznych literatur Półwyspu Bałkańskiego

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi dostrzegać związki literatur Półwyspu Bałkańskiego z europejskim dziedzictwem kulturowym oraz religijnym.

2. Potrafi dostrzegać związki między tradycjami słowiańskimi i niesłowiańskimi na Półwyspie Bałkańskim.

3. Potrafi dostrzegać powiązania między epokami, prądami i twórczością najważniejszych przedstawicieli literatur Półwyspu Bałkańskiego.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Dzięki poznaniu różnych tradycji Półwyspu Bałkańskiego, jest przygotowany/a do popularyzowania wiedzy o krajach, językach, literaturach i kulturach bałkańskich.

2. Dzięki poznaniu różnych tradycji Półwyspu Bałkańskiego, jest przygotowany/a do budowania dialogu międzykulturowego.

3. Dzięki poznaniu różnych tradycji Półwyspu Bałkańskiego, jest gotów/gotowa podejmować działania na rzecz poszanowania bałkańskiego dziedzictwa kulturowego.

Treści programowe dla zajęć:

Prezentacja pojęcia tradycji, jej ujęć, najważniejszych metodologii badawczych; ukazanie specyfiki badań tradycji literatur Półwyspu Bałkańskiego.

Przedstawienie problemu zróżnicowania kontekstów kształtowania się tradycji literatur i kultur Półwyspu Bałkańskiego; ukazanie praktycznego i teoretycznego wymiaru tradycji.

Prezentacja najważniejszych tradycji historyczno-kulturowych, religijnych, społecznych literatur Półwyspu Bałkańskiego; wskazanie najważniejszych kontekstów kulturowych, narodowych i ponadnarodowych.

Nazwa zajęć: **Lingwistyka kulturowa**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. posiada wiedzę o złożonych relacjach między językiem a kulturą.
2. posiada wiedzę ogólną w zakresie podejmowanych współcześnie badań na gruncie lingwistyki kulturowej.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi obserwować, analizować i interpretować relacje między językiem i kulturą.
2. potrafi podjąć dyskusję nad najistotniejszymi zagadnieniami, obecnymi w refleksji nad kulturowymi uwarunkowaniami języka.
3. potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę w ramach przygotowania do wykonywania zawodów wymagających wysokiej kompetencji językowej (etykieta językowa, mowa ciała jako wspierająca akt komunikacji werbalnej, lingwistyczny aspekt NLP).

w zakresie kompetencji społecznych:

1. posiada świadomość złożonych relacji między językiem a kulturą.

Treści programowe dla zajęć:

posiada świadomość złożonych relacji między językiem a kulturą.

Język narzędziem postrzegania rzeczywistości i źródłem wiedzy o człowieku i świecie. Wspólnota kulturowa – kultura języka.

Pojęcie językowego obrazu świata – przybliżenia. Koncepcja językowego obrazu świata w programie slawistycznych badań porównawczych.

Językowe wykładniki wartości kulturowych. Językowe wyrażanie uczuć w różnych kulturach.

Językowo-kulturowa analiza znaczenia – językowo-kulturowe definicje leksykalne słownictwa na przykładach.

Język płci – asymetrie rodzajowo-płciowe. egender-Neutral Language (sposób posługiwania się językiem w tekstach pisanych w komunikacji oficjalnej w instytucjach europejskich, który odznacza się wyeliminowaniem wykładników rodzaju naturalnego).

Perswazja językowa. Język reklamy. Neurolingwistyczne programowanie umysłu – aspekt lingwistyczny.

Nazwa zajęć: **Organizacja i prowadzenie wycieczek**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. definiuje podstawowe zagadnienia z zakresu obsługi ruchu turystycznego.
2. zna niezbędną dokumentację związaną z organizacją imprez turystycznych i pracą pilota wycieczek oraz rezydenta.
3. zna najważniejsze instytucje kultury i organizacje turystyczne.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi określić podmioty uczestniczące w organizacji imprez turystycznych w zależności od jej charakteru.
2. potrafi zastosować poznane techniki komunikacyjne w kontaktach z klientem.
3. potrafi wskazać istotne obostrzenia prawne w zakresie turystyki.
4. potrafi stworzyć ciekawą ofertę turystyczną i przygotować prezentację na jej temat.
5. potrafi porównać i rozróżnić obowiązki pilota i przewodnika oraz ocenić jaki może być ich wpływ na grupę.

Treści programowe dla zajęć:

Organizacja i funkcjonowanie rynku turystycznego.

Projektowanie imprez turystycznych.

Obsługa imprez turystycznych; przewodnictwo i pilotaż.

Dokumentacja i umowy w turystyce.

Dokumentacja i umowy w turystyce.

Prawo turystyczne.

Nazwa zajęć: **Muzealnictwo**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna teoretyczne aspekty muzealnictwa.
2. definiuje i opisuje zasady oraz specyfikę działania współczesnych muzeów różnych typów.
3. posiada podstawową wiedzę na temat historii muzealnictwa europejskiego od czasów antycznych do współczesności, za szczególnym uwzględnieniem specyfiki słowiańskiej.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi organizować pracę w grupie.
2. posiada umiejętności rozpoznawania, charakterystyki oraz umieszczania w kontekście historyczno-kulturowym najważniejszych (o ogólnoeuropejskim znaczeniu) muzeów na terenie państw słowiańskich.
3. konstruuje wypowiedzi ustne w formie indywidualnej prezentacji i/lub głosu w dyskusji.
4. posiada umiejętność klasyfikacji oraz charakterystyki typologicznej zbiorów muzealnych.
5. potrafi uzasadnić i wyjaśnić wielokulturowy charakter muzealnictwa na terenie słowiańskim.

Treści programowe dla zajęć:

- potrafi uzasadnić i wyjaśnić wielokulturowy charakter muzealnictwa na terenie słowiańskim.
- Historia muzealnictwa od czasów antycznych do współczesności.
- Podział muzeów w zależności od charakteru zbiorów.
- Turystyka muzealna i jej główne destynacje w Europie Środkowej i Południowej.

Nazwa zajęć: Komputerowy skład wydawnictw

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna podstawową terminologię związaną z komputerowym składem tekstu oraz komputerową obróbką ilustracji.
2. zna podstawowe narzędzia do składu tekstu w programach komputerowych.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi dokonać w programach komputerowych obróbki przygotowujące tekst i obraz do druku.
2. potrafi wykonać skład komputerowy i łamanie tekstu folderów, katalogów, materiałów dydaktycznych, gazetek firmowych czy drobnych druków.
3. potrafi współpracować z różnymi jednostkami zajmującymi się drukiem wydawnictw w zakresie przygotowania wydawnictwa do druku.
4. potrafi zrobić redakcję techniczną, redakcję merytoryczną, korektę wydawniczą tekstu.

Treści programowe dla zajęć:

- Wstępne opracowanie tekstu oraz korekta dokonana w dowolnym edytorze tekstu, zachowanie (lub odrzucenie) atrybutów czcionki oraz formatowania tekstu oraz wybór formatu pliku docelowego.
- Przygotowanie tekstu do edycji w postaci elektronicznej w technologii CtP (pliki w formacie PDF) lub postscriptie – plik *.ps, *.eps, *.cdr) oraz do zawieszenia go (publikowania) w sieci.
- Charakterystyka formatów plików tekstowych generowanych przez różne edytory tekstu, charakterystyka oprogramowania do konwersji formatów i strony kodowej plików tekstowych.
- Rodzaje plików tekstowych – pliki postscriptowe z przeznaczeniem do naświetlenia na folii; cechy plików postscriptowych (rozdzielczość rastra – dpi i liniatura rastra – lpi).
- Rodzaje ilustracji: obrazy czarno-białe, kolorowe, grafika, fotografia cyfrowa; formaty CMYK i RGB obrazów kolorowych; grafika rastrowa i wektorowa.
- Obróbka ilustracji: wczytanie obrazu skanerem, kadrowanie, korekcja, retuszowanie, fotomontaż.
- Przygotowanie materiałów graficznych i fotograficznych.
- Opracowanie edytorskie tekstu: redakcja techniczna i merytoryczna tekstu, skład i łamanie tekstu, montaż ilustracji, korekta.
- Opracowanie graficzne tekstu, skład, tzw. łamanie folderów, katalogów, materiałów dydaktycznych, wydawnictw okolicznościowych, magazynów i gazetek firmowych, drobnych druków.

Nazwa zajęć: Dobra kultury w Europie Środkowej i Południowej

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. posiada wiedzę dotyczącą definiowania i klasyfikowania (wraz z przykładami z różnych obszarów) wybranych dóbr kultury, zarówno w zróżnicowanych geokulturowych przestrzeniach Europy, jak i kulturach rodzimych właściwych wybranym specjalnościom językowym.
2. zna wybrane aspekty dóbr kultury i ich ochrony sytuuje w rodzimym, ale i europejskim systemie prawnym, kontekście kulturowym, językowym, politycznym, historycznym, identyfikuje wielkie tradycje kulturowe.
3. zna najważniejsze akty prawne (globalne, europejskiej i rodzime, krajowe) odnoszące się do zagadnienia dóbr kultury.

4. posiada podstawową wiedzę z zakresu sztuki, obiegów kultury, procesów recepcji i transmisji kultury, potrafi wskazywać ich wielorakie role.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi wskazać główne obiekty zabytkowe i kultury materialnej (z ich metryką), identyfikować ich proveniencję (artystyczną i kulturową), wskazywać wpływy łacińskie, bizantyjskie, orientalne i konfrontować je z tłem społeczno-politycznym epoki w której powstały, pokazując mechanizmy ich kulturowej, współczesnej reaktualizacji.

2. potrafi umieścić dobra kultury na tle procesu historycznego, krytycznie analizując jego waloryzację, rozumie ich znaczenia (symboliczne, ideowe) odnosząc się do różnych aspektów pojmowania i manifestowania się kultury.

3. potrafi scharakteryzować niematerialne dobra kultury, jest świadomy znaczenia sfery duchowej w procesie tworzenia kultury, zwraca uwagę i posiada podstawową wiedzę na temat kultury ludowej, folkloru, roli walorów przyrodniczych i antropogenicznych.

4. potrafi przygotować podstawową dokumentację (uproszczoną inwentaryzacyjną, koncepcję promocyjną) wybranych dóbr kultury.

5. potrafi wskazać rolę bibliotek, archiwów, galerii, teatrów, festiwali etc. jako elementów składających się na materialne i niematerialne dobra kultury.

Treści programowe dla zajęć:

Prezentacja głównej terminologii z zakresu dóbr kultury, ich podziału.

Przedstawienie roli i znaczenia zinstytucjonalizowanych form ochrony dóbr kultury.

Rola UNESCO oraz obiekty z listy reprezentatywnej.

Geneza, typy i funkcje obiektów muzealnych w ochronie i promocji dóbr kultury.

Przedstawienie problematyki konserwacji, restauracji i renowacji dóbr kultury.

Prezentacja problemu strat wojennych, ich restytucji, poszukiwania.

Omówienie roli turystyki w kontekście promowania dziedzictwa kulturowego.

Prezentacja niematerialnego dziedzictwa kulturowego ze szczególnym uwzględnieniem tradycji ludowej.

Prezentacja zasobów archiwalnych, jako jednego z obszarów ochrony dóbr kultury.

Omówienie głównych składowych wybranych kultur narodowych w kontekście transmisji historycznej, pokoleniowej i kulturowej.

Nazwa zajęć: **Warsztat tłumacza**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. posiada wiedzę w zakresie teorii i praktyki przekładu, zna terminologię dotyczącą przekładu, praktyczną znajomość języka specjalistycznego na poziomie przewidzianym w programie studiów.

2. wie, w jaki sposób objaśnić i porównać koncepcje przekładu; zna różnorodne techniki przekładu tekstów.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi samodzielnie tłumaczyć teksty literackie, użytkowe, naukowe, techniczne i informacyjne z języka specjalistycznego na język polski; potrafi dotrzeć do potrzebnych źródeł i weryfikować stopień ich przydatności i wiarygodności (słowniki, Internet, leksykony, kompendia, atlasy).

2. potrafi dokonywać ustnych tłumaczeń z języka specjalistycznego na język polski; posiada umiejętność nawiązywania kontaktów interpersonalnych z przedstawicielami różnych kultur i tradycji; jest otwarty na wymianę informacji i doświadczeń.

3. potrafi zdefiniować obowiązki tłumacza, edytora, redaktora tekstu i odnieść je do praktycznej działalności tłumacza; wykazuje się znajomością prawnych regulacji pracy tłumacza.

4. potrafi czytać ze zrozumieniem teksty w języku specjalistycznym; docenia znaczenie wiedzy sławistycznej dla prawidłowego funkcjonowania procesu komunikacji, począwszy od poziomu interpersonalnego po międzykulturowy.

5. potrafi dokonywać wyborów wobec odpowiedzialności za tworzenie przekazu zgodnego z intencją autorską a uwarunkowaniami kulturowymi docelowego odbiorcy.

Treści programowe dla zajęć:

Semestr 4: Elementy teorii przekładu (typologia przekładu; tłumaczenie pisemne a tłumaczenie ustne: symultaniczne, konsekwentne, prawne i osobowościowe uwarunkowania pracy tłumacza).

Semestr 4: Techniki tłumaczenia tekstów pisanych i ustnych.

Semestr 4: Tłumaczenie tekstów literackich: dramat, poezja, proza.

Semestr 4: Tłumaczenie tekstów literackich: literatura dialektalna, literatura adresowana do specjalnego odbiorcy (literatura dziecięca).

Semestr 5: Tłumaczenie literackie: tłumaczenie tekstów podporządkowanych warstwie muzycznej dzieła (teksty librett operowych, utworów operetkowych i musicalowych).

Semestr 5: Tłumaczenie tekstów użytkowych i informacyjnych: biogram, instrukcja obsługi, teksty reklamowe.

Semestr 5: Tłumaczenie naukowo-techniczne: medycyna, weterynaria, prawo, przemysł, sztuka, turystyka.

Semestr 5: Tłumaczenie ustne: przemówienia osób występujących publicznie.

Semestr 5:

Karta tłumacza.

Nazwa zajęć: Regiony turystyczne wybranych państw Europy

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna cechy charakterystyczne wybranych regionów turystycznych Europy.
2. wie, w jaki sposób powiązać zjawiska z zakresu szeroko rozumianej kultury europejskiej.
3. wie, w jaki sposób wyjaśnić związek wybranych wydarzeń historycznych z obszarem kulturowym Europy; rozpoznaje cechy narodowych i ponadnarodowych modeli kulturowych; określa ich atrakcyjność dla turystyki.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi opisać specyfikę procesów wpływających na atrakcyjność turystyczną wybranych regionów i poszczególnych państw, a także specyfikę relacji kulturowych między poszczególnymi regionami i kulturami.
2. potrafi opisać specyfikę procesów wpływających na atrakcyjność turystyczną wybranych regionów i poszczególnych państw, a także specyfikę relacji kulturowych między poszczególnymi regionami i kulturami.
3. zyskuje umiejętność porównywania zjawisk walorów przyrodniczych i antropogenicznych, formułowania wniosków, wyjaśniania i interpretowania tych zjawisk w kontekście szerokich formacji historycznych, politycznych, etnicznych, religijnych.
4. zyskuje umiejętność porównywania zjawisk determinujących atrakcyjność turystyczną, formułowania wniosków, wyjaśniania i interpretowania tych zjawisk w ujęciu interdyscyplinarnym.
5. potrafi kompilować i streszczać wiedzę zaczerpniętą z literatury teoretycznej, potrafi ją uogólniać i modyfikować.

Treści programowe dla zajęć:

Prezentacja informacji teoretycznych dotyczących dóbr kultury, turystyki kulturowej.

Prezentacja walorów przyrodniczych i antropogenicznych wybranych regionów turystycznych i państw europejskich.

Prezentacja najważniejszych obiektów zabytkowych wpływających na atrakcyjność turystyczną wybranego regionu/kraju.

Prezentacja najważniejszych powiązań wpływających na powstanie kategorii regionu turystycznego.

Prezentacja najważniejszych postaci związanych z omawianym krajem/regionem turystycznym i ich znaczeniem dla kultury narodowej/regionalnej.

Prezentacja najważniejszych zjawisk kultury w ujęciu chronologicznym i typologicznym.

Prezentacja związków między historią, sztuką, kulturą wybranych krajów i regionów a ich atrakcyjnością turystyczną.

Ukazanie związków geograficznych (morfologicznych, klimatycznych, hydrologicznych itp.) i kulturowych (artystycznych), wyeksponowanie płaszczyzn identyfikacji i zróżnicowania.

Przedstawienie zależności geograficznych i kulturowych wybranych regionów i państw.

Przedstawienie zależności geograficznych i kulturowych wybranych regionów i państw.

Nazwa zajęć: Organizacja i prowadzenie wycieczek

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. definiuje podstawowe zagadnienia z zakresu obsługi ruchu turystycznego.
2. zna niezbędną dokumentację związaną z organizacją imprez turystycznych i pracą pilota wycieczek oraz rezydenta.
3. zna najważniejsze instytucje kultury i organizacje turystyczne.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi określić podmioty uczestniczące w organizacji imprez turystycznych w zależności od jej charakteru.
2. potrafi zastosować poznane techniki komunikacyjne w kontaktach z klientem.

3. potrafi wskazać istotne obostrzenia prawne w zakresie turystyki.
4. potrafi stworzyć ciekawą ofertę turystyczną i przygotować prezentację na jej temat.
5. potrafi porównać i rozróżnić obowiązki pilota i przewodnika oraz ocenić jaki może być ich wpływ na grupę.

Treści programowe dla zajęć:

Organizacja i funkcjonowanie rynku turystycznego.
Projektowanie imprez turystycznych.
Obsługa imprez turystycznych; przewodnictwo i pilotaż.
Dokumentacja i umowy w turystyce.
Dokumentacja i umowy w turystyce.
Prawo turystyczne.

Nazwa zajęć: Podstawy teorii przekładu

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. posiada wiedzę z dziedziny współczesnych teorii translatoryki.
2. zna zagadnienia współczesnej translatoryki, w szczególności przekładu funkcjonalnego.
3. zna terminologię z zakresu translatoryki.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi zreferować i porównać podstawowe koncepcje przekładu wypracowane na gruncie różnych teorii w naukach humanistycznych.
2. potrafi wyjaśnić specyfikę przekładu funkcjonalnego w ujęciu porównawczym do innych rodzajów przekładu (artystycznego, użytkowego).
3. potrafi zaprezentować i wyjaśnić podstawowe etapy pracy translatorskiej, typy tłumaczeń funkcjonalnych w/g sposobu ich realizacji, w/g specyfiki tekstu.
4. potrafi zaprezentować i wyjaśnić kulturowe konteksty pracy tłumacza, procesu i funkcji komunikowania masowego.
5. potrafi zaprezentować wydawniczy i medialny kontekst pracy tłumacza.
6. potrafi wdrożyć uzyskaną wiedzę w praktyce, potrafi przetłumaczyć i przygotować tłumaczenie tekstu medialnego.

Treści programowe dla zajęć:

Wprowadzenie do podstawowej problematyki teorii przekładu, zakres, miejsce i znaczenie teorii przekładu w naukach humanistycznych, wielojęzyczność i wielokulturowość a problemy przekładu.
Prezentacja współczesnych teorii translatorskich, przekład a komunikacja językowa, rodzaje przekładów, specyfika przekładu funkcjonalnego, kompetencje tłumacza.
Prezentacja problematyki przekładowej na poziomie gramatycznym, leksykalnym, semantycznym i strukturalnym, realizacja w praktyce, typologia tłumaczeń funkcjonalnych w/g sposobu ich realizacji, w/g specyfiki tekstu.
Prezentacja poszczególnych etapów pracy tłumacza, zasady ekwiwalencji funkcjonalnej, dewerbalizacji, uchwycenia sensu, przenoszenia sensu.
Przekład jako twórczość, przekład artystyczny, leksykalne i kulturowe zagadnienia przekładu.
Przekład w perspektywie studiów kulturowych, współczesne konteksty pracy tłumacza, proces i funkcje komunikowania masowego.
Prezentacja wydawniczego i medialnego kontekstu pracy tłumacza, prace redaktorskie, tłumaczenie tekstu medialnego.

Nazwa zajęć: Konwersatorium ze współczesnej literatury bułgarskiej

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna na poziomie zaawansowanym i w sposób uporządkowany historię literatury kraju specjalności, jej główne epoki, prądy i twórczość czołowych przedstawicieli.
2. zna i rozumie na poziomie elementarnym powiązania literaturoznawstwa z innymi dyscyplinami humanistycznymi oraz ma świadomość istnienia interdyscyplinarnych kierunków badań literaturoznawczych
3. zna na poziomie podstawowym najważniejsze prądy, zjawiska, reprezentantów współczesnej literatury bułgarskiej, ich powiązania z tradycjami i historią kraju specjalności oraz miejsce wybranych dzieł literatury bułgarskiej w kontekście historycznoliterackim, historycznym, artystycznym i filozoficznym

w zakresie umiejętności:

1. potrafi modyfikować zdobytą wiedzę, budować na poziomie podstawowym ujęcia uogólniające; potrafi ilustrować rozważania ogólne przykładami z literatury i kultury bułgarskiej.
2. posiada umiejętność budowania syntezy historycznoliterackiej, odnajdywania wyznaczników prądów w konkretnych tekstach literackich, ilustrowania rozważań przykładami z twórczości poszczególnych autorów.
3. potrafi omówić i kategoryzować określone zjawiska literatury bułgarskiej i powiązać je z analogicznymi w innych literaturach europejskich; posiada umiejętność porównywania zjawisk literackich i kulturowych, umie zaprezentować je w szerszych kontekstach teoretycznoliterackich, historycznych, kulturowych i politycznych.
4. potrafi wyjaśnić specyfikę współczesnej literatury chorwackiej na tle najważniejszych wydarzeń politycznych i społecznych z drugiej połowy XX wieku i początku XXI wieku.

Treści programowe dla zajęć:

Prezentacja na poziomie podstawowym wiedzy o literaturze, kulturze oraz historii Bułgarii i Europy w szczególności po drugiej wojnie światowej.

Prezentacja kierunków rozwoju bułgarskiej literatury współczesnej w odniesieniu do specyfiki regionu bałkańskiego oraz procesu historycznoliterackiego.

Prezentacja na poziomie podstawowym najważniejszych dzieł współczesnej literatury bułgarskiej, dostępnych w przekładzie na język polski.

Prezentacja na poziomie podstawowym sylwetek współczesnych pisarzy kraju w kontekście kulturowym, społecznym i politycznym omawianego okresu.

Analiza i interpretacja wybranych dzieł literackich i ich powiązanie z głównymi prądami literatury i kultury europejskiej.

Prezentacja omawianych zjawisk i tekstów literackich współczesnej literatury bułgarskiej w ujęciach historycznych, kulturowych, mentalnościowych, socjologicznych.

Prezentacja twórczości autorów oraz artefakty kultury bułgarskiej w interdyscyplinarnych powiązaniach z innymi dziedzinami sztuki.

Nazwa zajęć: **Leksykologia i leksykografia**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. rozumie terminy z zakresu leksykologii i leksykografii; rozumie istotę badań leksykologicznych i leksykograficznych w naukach lingwistycznych.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi powiązać wiedzę z zakresu leksykologii i leksykografii z opracowywaniem słowników i leksykonów oraz z zachowaniem praw autorskich.

2. potrafi przeprowadzić podstawową analizę semantyczną; potrafi uzasadnić użycie wykorzystanego słownictwa (fraz, frazeologizmów).

3. potrafi zanalizować proste wypowiedzi pod względem słownictwa, stylu, gwarowości.

4. potrafi odczytywać informacje zawarte w artykule słownikowym oraz w poradnikach (publikacjach) internetowych.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. rozumie znaczenie badań leksykograficznych w praktyce nauki języków obcych i w tłumaczeniu oraz konieczność ciągłego aktualizowania swojej wiedzy.

Treści programowe dla zajęć:

Zakres i znaczenie badań leksykologicznych.

Dziedziny leksykologii.

Podział słownictwa; relacje semantyczne i pragmatyczne.

Zakres i znaczenie badań leksykograficznych.

Typy słowników i ich zastosowanie; struktura artykułu słownikowego.

Przegląd dorobku leksykografii bułgarskiej i polskiej; przedstawienie najważniejszych pozycji słownikowych.

Nazwa zajęć: **Język angielski A2**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie umiejętności:

1. potrafi porozumiewać się w rutynowych, prostych sytuacjach komunikacyjnych, wymagających jedynie bezpośredniej wymiany zdań na tematy znane i typowe. Potrafi w prosty sposób opisywać swoje pochodzenie i otoczenie, w którym żyje, a także poruszać sprawy związane z najważniejszymi potrzebami życia codziennego.

2. potrafi czytać ze zrozumieniem krótsze teksty w języku angielskim o charakterze ogólnym.

3. potrafi zrozumieć prosty oryginalny materiał audio lub wideo z życia codziennego, kulturalnego i społecznego, na poziomie ogólnym jak i wychwycić niezbędne szczegóły.

Treści programowe dla zajęć:

Czasy gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych czynności osadzonych w czasie Present Simple and Present Continuous, Past Simple and Past Continuous, Present Perfect and Present Perfect Continuous, Past Perfect oraz czasach przyszłych na poziomie A2.

Inne struktury gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych treści i opinii (np. czasowniki modalne, przymiotniki, strona bierna, zdania warunkowe, mowa zależna) dla poziomu A2

Słownictwo dotyczące życia codziennego oraz związane z bezpośrednim środowiskiem studenta (jedzenie, osobowość, podróże, zainteresowania, edukacja, zakupy, pieniądze, technologia, rodzina, studia, praca, technologia, podstawowe słownictwo związane z kierunkiem studiów)

Strategie efektywnego czytania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanymi słów.

Strategie efektywnego słuchania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanymi słów.

Wyrażanie różnorodnych funkcji językowych np. prośby, opisy, wyrażanie opinii, wyrażanie zgody, brak zgody, pytania o pozwolenie, skargi, itp.

Nazwa zajęć: **Wstęp do sławistyki**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. potrafi scharakteryzować różnice między dialektami a językiem ogólnym (literackim).
2. potrafi wskazać podstawowe różnice między językami słowiańskimi.
3. potrafi określić miejsce współczesnych języków słowiańskich wśród innych języków europejskich.
4. ma świadomość interdyscyplinarnego charakteru badań językoznawczych.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi dokonać obserwacji zjawisk językowych w ujęciu diachronicznym i synchronicznym.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. ma świadomość języka jako rezerwuaru kultury.

Treści programowe dla zajęć:

Język jako system znaków a języki etniczne, języki rekonstruowane.

Pojęcie dialektu i języka ogólnego, wzajemne relacje między tymi zjawiskami językowymi, mechanizmy kształtowania się języka ogólnego.

Rekonstrukcja językowego obrazu świata Prasłowian na podstawie danych językowych (leksyka apelatywna i proprialna) – wybrana tematyka.

Kształtowanie się słowiańskich języków ogólnych (literackich) – ogólna charakterystyka.

Języki słowiańskie wśród języków europejskich (w ujęciu synchronicznym i diachronicznym).

Rola pisma w rozwoju języków słowiańskich.

Nazwa zajęć: **Praktyczna nauka języka bułgarskiego**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. potrafi zrozumieć podstawowe wyrazy i związki wyrazowe, które opisują jego, jego rodzinę oraz środowisko, w którym funkcjonuje, przy założeniu, że współrozmówca mówi wolno i wyraźnie.
2. jest w stanie zrozumieć podstawowe komunikaty publiczne, m.in. ogłoszenia, ostrzeżenia, hasła reklamowe. Potrafi przeczytać ze zrozumieniem krótkie, proste teksty, które zostały uprzednio dostosowane do poziomu A1.
3. w pełni opanował ortografię i zna podstawowe zasady pisowni. Jest w stanie bezbłędnie zapisać wyraźnie podyktowany tekst.
4. jest zapoznany/a z podstawowymi zasadami fonetycznymi (zna m. in. rodzaje głosek, zachodzące procesy fonetyczne) oraz potrafi je zastosować w mowie i piśmie.
5. rozróżnia odmienne i nieodmienne części mowy. Opanował podstawowe zasady odmiany rzeczowników, przymiotników i czasowników, używa liczebników oraz potrafi stopniować przymiotniki i przysłówki.
6. jest zapoznany z podstawowymi informacjami o Bułgarii, jej realiach społecznych i kulturowych oraz zwyczajami jej mieszkańców.
7. rozumie jasno sformułowane wypowiedzi na znane mu tematy, z którymi spotyka się w pracy, szkole, itd.; rozumie główne wątki programów radiowych i telewizyjnych, mówiących o sprawach bieżących lub o sprawach interesujących go prywatnie lub zawodowo.

8. rozumie teksty składające się głównie z mowy codziennej lub języka swoich zainteresowań, zrozumieć opis wydarzeń, uczuć i pragnień zawarty w prywatnej korespondencji; czytać artykuły i raporty, które zajmują się współczesnymi problemami, w których piszący prezentują określone stanowiska i poglądy; zrozumieć współczesną prozę literacką.

9. rozróżnia słowa odmienne i nieodmienne; opanował stopniowanie przymiotników i przysłówków.

10. rozpoznaje funkcje komunikatywne zdań, używa prostych i złożonych zdań, wprowadzając pewne typy zdań podrzędnych.

11. potrafi zrozumieć dłuższe wypowiedzi i wykłady oraz stosunkowo złożoną argumentację pod warunkiem, że temat wypowiedzi jest mu znany. Potrafi zrozumieć znaczną część wiadomości TV i programów dotyczących współczesnych wydarzeń. Rozumie filmy w wersji oryginalnej jeśli aktorzy posługują się językiem literackim.

12. rozumie artykuły i reportaże dotyczące współczesnych problemów, których autorzy przedstawiają szczegółowe opinie i argumenty. Potrafi zrozumieć współczesną prozę literacką pisaną w języku standardowym.

13. opanował/-a zasady ortografii, bez większego trudu notuje zasłyszane wypowiedzi, nawet jeśli tekst zawiera nieznaną mu proste wyrazy i wyrażenia.

14. zostaje zapoznany/-a z takimi procesami fonetycznymi jak: zjawisko ruchomej samogłoski, wypadanie spółgłoski i uczy się je rozpoznawać w tekście.

15. opanowuje zasady odmiany rzeczowników i czasowników obcego pochodzenia, posługuje się wszelkimi liczbowymi zapisami (także wielocyfrowymi), poznaje zaimki nieokreślone, ćwiczy użycie spójników i przyimków. Rozpoznaje i potrafi zastosować wszystkie czasy gramatyczne.

16. potrafi zaprezentować pogłębioną wiedzę na temat bułgarskich realiów społecznych i kulturowych, znane są mu zwyczaje mieszkańców tego kraju.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi prowadzić rozmowę na podstawowym poziomie znajomości języka bułgarskiego, pod warunkiem, że współrozmówca jest gotów powtórzyć lub przeformułować swoje zdania oraz pomóc studentowi wyrazić swoje zdanie. Jest w stanie porozumiewać się w podstawowych i typowych sytuacjach komunikacyjnych.

2. potrafi używać prostych wyrażen i zdań, aby opisać swoje miejsce zamieszkania i otoczenie. Potrafi wyrazić swoją opinię w zakresie codziennej, podstawowej komunikacji. Używając prostych fraz i zdań potrafi opisać swoją rodzinę, znane mu osoby, warunki mieszkaniowe, dotychczasowy tok kształcenia.

3. potrafi napisać krótki, prosty tekst np. na widokówce z pozdrowieniami z wakacji. Potrafi wypełniać formularze z danymi osobowymi, takimi jak nazwisko, adres, obywatelstwo. Jest w stanie pisać krótkie i proste notatki lub wiadomości wynikające z doraźnych potrzeb. Potrafi napisać bardzo prosty list prywatny, na przykład z podziękowaniami.

4. stosuje w praktyce podstawową wiedzę z zakresu składni, rozpoznaje komunikacyjną funkcję zdań. Potrafi budować zdania proste i złożone.

5. radzi sobie w większości sytuacji, jakie mogą wyniknąć w trakcie podróży przez obszar, gdzie mówi się danym językiem; bez przygotowania dołączyć się do rozmowy na tematy, które są mu znane, mają osobisty charakter lub dotyczą życia codziennego.

6. potrafi łączyć wyrażenia, opisywać przeżycia i zdarzenia, nadzieje, marzenia i aspiracje; potrafi relacjonować i opowiadać przebieg akcji książek czy filmów, opisując własne reakcje i wrażenia; może mówić na wiele tematów związanych z obszarem jego zainteresowań; potrafi wyjaśnić swój punkt widzenia, podając wady i zalety różnych rozwiązań.

7. potrafi pisać proste teksty na tematy, które są mu znane bądź go interesują; pisać prywatne listy, opisując swoje przeżycia i wrażenia; pisać zrozumiale, popełniając mało błędów; napisać opracowanie, przekazując informacje lub rozważając argumenty za i przeciw swojego punktu widzenia.

8. potrafi porozumiewać się dość płynnie i spontanicznie, co umożliwia konwersację z obcokrajowcami, rodzimymi użytkownikami języka. Może brać czynny udział w dyskusji, wyjaśniając i podtrzymując swoje poglądy.

9. potrafi przedstawić relatywnie szczegółowy opis w różnych dziedzinach związanych z jego zainteresowaniami. Umie przedstawić swój pogląd na dany temat, podając argumenty za i przeciw.

10. potrafi napisać jasny, stosunkowo szczegółowy tekst na tematy związane z jego zainteresowaniami. Może napisać esej lub sprawozdanie, przekazując informacje lub przedstawiając argumenty za i przeciw. Potrafi pisać listy, podając istotę i wagę doświadczeń i zdarzeń.

11. doskonali budowanie zdań wielokrotnie złożonych przy użyciu nowo poznanych spójników i formacji przyimkowo-spójnikowych. Zostaje zapoznany/-a z kolejnością nieodmiennych części mowy w zdaniu.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. posiada umiejętność nawiązywania kontaktów interpersonalnych z przedstawicielami innych kultur.

2. potrafi działać zespołowo.

3. jest gotowy/a do podejmowania samodzielnych działań profesjonalnych.

Treści programowe dla zajęć:

PRZEDSTAWIANIE SIĘ I NAWIĄZYWANIE ZNAJOMOŚCI:

- Przyswajanie podstawowych zwrotów skonwencjonalizowanych i formuł grzecznościowych używanych podczas nawiązywania znajomości, przedstawiania się, witania itd.
- sposób zapisu i wymowy bułgarskich głosek.

LUDZIE I ICH ZAWODY

- nazwy państw i narodowości;
- nazwy zawodów i związane z ich tworzeniem reguły słowotwórcze;
- odmiana rzeczownika.

ŻYWNOSĆ I NAPOJE, ZAKUPY I ZAMÓWIENIA:

- składanie zamówienia w kawiarni i restauracji (na podstawie autentycznych materiałów);
- zakupy w sklepie i na targu;
- rozmowa o podstawowych nawykach żywieniowych;
- liczebniki, tryb rozkazujący czasownika.

CECHY PRZEDMIOTÓW I LUDZI

- opis przedmiotu, kolory;
- opis osoby (wygląd zewnętrzny i cechy charakteru);
- części ciała;
- wyrażanie stosunku przynależności, (przymiotniki dzierżawcze);
- związek zgody między przymiotnikiem i rzeczownikiem, stopniowanie przymiotnika.

RODZINA, PRZYJACIELE, ZNAJOMI I ZWIERZĘTA DOMOWE

- relacje rodzinne;
- opisywanie członków rodziny, ich nazwy;
- zaimki osobowe i względne.

(NIE) SZATA ZDOBI CZŁOWIEKA

- zakup odzieży i obuwia;
- nazywanie rodzajów odzieży i obuwia;
- dyskusja na temat zwyczajów w kwestii ubioru, moda;
- zaimki pytające.

GDZIE MIESZKAM

- opis domu oraz jego wnętrza i wyposażenia; porządek w domu;
- ogłoszenia o sprzedaży/ kupnie/wynajmie mieszkania i domu;
- bułgarskie i polskie zwyczaje mieszkaniowe;

czasowniki bezosobowe i zwrotne.

ŻYCIE CODZIENNE

- opisywanie codziennych czynności i przyzwyczajzeń;
- korzystanie z programu telewizyjnego;

wyrażanie czasu (podawanie godziny).

ORIENTACJA W PRZESTRZENI:

- pytanie o drogę, kierunki świata;
- lotnisko, dworzec, postój taxi, rozkład jazdy;

kantor, bank, poczta.

PODRÓŻE

- własne przeżycia, plany wakacyjne;
- wizyta w agencji turystycznej, rezerwacja pokoju, zakup wycieczki;
- zwyczaje wakacyjne;
- nazwy miesięcy i pór roku;
- czas przeszły i przyszły.

LICZENIE

- zapis słowny liczb (daty, sumy pieniężnej itd.);
- wymiana waluty;
- nieregularna liczba mnoga, połączenie liczebnika z rzeczownikiem.

ZDROWIE I SPORT

- wizyta u lekarza, opis swojego samopoczucia i stanu fizycznego;
- hobby;
- dyskusja o sposobach spędzania wolnego czasu;
- określenia czasowe, stopniowanie przysłówków.

Praca i zatrudnienie; narzędzia do pracy; praca i przyjaźń; praca zespołowa i indywidualna; pisanie CV i listu motywacyjnego; rozmowa kwalifikacyjna.

Planowanie czasu wolnego i weekendu (kino, teatr, koncerty, imprezy sportowe); hobby
Podróże (socjologiczne, kulturowe i edukacyjne aspekty podróży); aktywny lub pasywny urlop;
planowanie podróży (wakacje letnie i zimowe; morze, góry); wyszukiwanie ofert turystycznych; prasa,
internet i usługi biur podróży; typy zakwaterowania (hotel, kwatery prywatne, kempingi).
Transport, komunikacja, ruch; połączenia telefoniczne i komunikacja internetowa; pisma oficjalne.
Nauka języków obcych (socjologiczny, kulturowy i edukacyjny aspekt nauki języka obcego); wybór i
motywacja; sposoby uczenia się; polityka językowa
Jakość życia; artykuły spożywcze i odzież; praca i wypoczynek; rola pieniędzy.
Kiedyś i dziś, pokoleniowe różnice (tradycyjna i nowoczesna rodzina) i stosunek do młodych/starszych;
różnice w systemie edukacji; płeć i społeczeństwo .
Bułgaria w świecie, świat w Bułgarii; gwiazdy, wynalazcy, naukowcy, pisarze, artyści, sportowcy,
politycy...; wymiana kulturowa i naukowa; wady i zalety życia poza ojczyzną.
Rodzina i związki; prawo i stosunki małżeńskie i rodzinne; przemoc domowa; męsko-damska przyjaźń;
relacje z przełożonym i podwładnym.
Prezenty, karty okolicznościowe, święta; wychowanie religijne; święta państwowe; pisanie kartki z
życzeniami.
Oglądanie wybranego filmu fabularnego; film jako gatunek sztuki; czytanie i pisanie recenzji filmowych.
Jaki jestem, a jak mnie widzą inni
Autoportret – dyskusja o cechach charakteru ludzi, wady i zalety;
Formy dyskryminacji (ze względu na rasę, płeć, wiek...).
Książka i literatura we współczesnym społeczeństwie
Dyskusja o sposobach przetrwania literatury we współczesnym świecie, o roli czytelnika i recepcji
współczesnej literatury;
Literatura w Internecie;
Targi książek. Układanie top listy tytułów, które byłyby reprezentacyjne dla rodzimej kultury;
Antologie literatury jako znak czasów.
Wynalazki i technologia
Wynalazki, które zmieniły świat;
XXI wiek: dobre i złe strony osiągnięć genetyki, globalne ocieplenie – fakty i mity;
Osiągnięcia techniki w dziedzinie ekonomii, przemysłu, komunikacji, branży IT ...
Sport
Ile uwagi poświęcamy własnemu ciału i kondycji fizycznej ;
Amatorskie i profesjonalne uprawianie sportów;
Sporty ekstremalne;
Plusy i minusy sportowych imprez masowych;
Olimpiada i paraolimpiada.
Społeczne i zdrowotne problemy dnia codziennego
Choroby XXI wieku – anoreksja, bulimia, depresja, uzależnienia;
Zapobieganie chorobom jako element właściwej polityki prozdrowotnej;
Bezrobocie, mobbing, przemoc, wyobcowanie.
Jednostka i społeczeństwo – uprzedzenia i fakty
Życie w małżeństwie czy nieformalnym związku?
Chorzy kontra zdrowi;
Męskie i damskie zawody.
Dziennikarstwo
Podstawowe gatunki dziennikarskie. Informacja, komunikat, notatka, reportaż, komentarz, felieton
(cechy formalne i stylistyczne);
Żółte dziennikarstwo (przyczyny i skutki jego popularności);
Dziennikarstwo obiektywne i śledcze;
Znani felietoniści. Nagrody dziennikarskie;
Najpopularniejsze czasopisma;
E-gazety.
Ekonomia
Makro i mikro ekonomia;
Monopol i zdrowa konkurencja,
Inżynieria społeczna.
Świat z perspektywy postkolonialnej
Kraje Trzeciego Świata;
Migracje ludności (przyczyny i skutki);
Współczesny nomadyzm i diaspora;

Emigracja w literaturze.
Ekologia
Przyroda i środowisko;
Rozwijanie świadomości ekologicznej;
Chronione gatunki zwierząt;
Parki przyrodnicze i narodowe;
Eko-produkty – potrzeba czy trend?
Czy chcesz zmienić świat?
Aktywizm i stowarzyszenia aktywistów (troska o zwierzęta, stowarzyszenia prorodzinne, troska o zdrowie i jakość życia);
Czy aktywiści mogą zmienić świat?
Największe katastrofy naturalne na świecie, pomoc humanitarna i akcje humanitarne.
Internet i współczesne media:
Obecność internetu we współczesnym życiu. Jego dobre i złe strony;
Nadużywanie możliwości internetu.
Projekcja filmowa
Gatunki filmowe;
Najważniejsze składniki filmu (reżyser, scenarzyści, aktorzy, muzyka, fabuła, temat...);
Pisanie scenariusza krótkiego filmu reklamowego lub dokumentalnego.
Lektura i przekład współczesnego tekstu literackiego (do wyboru).

Nazwa zajęć: **Zarys gramatyki języka polskiego**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. potrafi wyjaśnić różnice metodologiczne oraz omówić stopień otwartości językoznawstwa .

w zakresie umiejętności:

1. potrafi czytać ze zrozumieniem i samodzielnie komentować prace teoretyczne z zakresu językoznawstwa.

2. potrafi omówić podsystemy języka polskiego.

3. potrafi poprawnie interpretować przekaz werbalny i pisemny.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. potrafi krytycznie ocenić postrzeganie języka w ramach różnych metodologii badawczych.

Treści programowe dla zajęć:

Definiowanie języka w ramach różnych metodologii.

Krytyczna ocena stanowisk metodologicznych w zakresie językoznawstwa polskiego.

Złożoność systemu języka polskiego.

Podział wewnętrzny języka polskiego.

Język polski w kontekście kultury.

Tendencje rozwojowe współczesnego języka polskiego a procesy globalizacyjne.

Nazwa zajęć: **Gramatyka scs. na tle kulturowym**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. potrafi opisać dziejową rolę języka scs na tle języków słowiańskich.

2. potrafi omówić najważniejsze zagadnienia gramatyki scs., posługując się aparatem terminologicznym z zakresu przedmiotu.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi czytać ze zrozumieniem i dokonywać transkrypcji tekstów scs.

2. potrafi analizować krótkie fragmenty tekstu i objaśniać istotne procesy fonetyczne, a także zmiany w systemie morfologicznym języka znajdujące odbicie w danym tekście.

3. potrafi znaleźć odpowiednie leksemy reprezentatywne dla danego zagadnienia, zaklasyfikować je do odpowiedniej kategorii a następnie dokonać odmiany przez przypadki, rodzaje, liczby, osoby, czasy.

4. potrafi przetłumaczyć krótkie fragmenty tekstów.

5. potrafi porównać starsze i młodsze redakcje tekstów równoległych.

Treści programowe dla zajęć:

Powstanie, rola i znaczenie języka scs. w dziejach narodów słowiańskich. Pierwsze alfabety słowiańskie i zabytki piśmiennictwa słowiańskiego.

Wartość głoskowa liter scs., zasady czytania i transkrypcji tekstów.

Struktura gramatyczna języka scs. – system fonetyczny i prozodia, a także tendencje rozwojowe języka prasłowiańskiego i ich rezultaty poświadczane w scs: redukcja i wokalizacja jerów, metateza, palatalizacje spółgłosek tylnojęzykowych.

Struktura gramatyczna języka scs. – system morfologiczny (rzeczownik - typy deklinacji rzeczowników, wzajemne wpływy deklinacyjne, zmiany w systemie deklinacyjnym). Praca z tekstem.

Struktura gramatyczna języka scs. – system morfologiczny (przymiotnik – odmiana prosta i złożona, stopniowanie; zaimek – rodzaje i odmiana). Praca z tekstem.

Struktura gramatyczna języka scs. – system morfologiczny (czasownik – tematy czasowników, aspekty, tryby, typy koniugacji). Praca z tekstem.

Struktura gramatyczna języka scs. – system morfologiczny (czasownik – system temporalny i imiesłowy). Praca z tekstem.

Osobliwości składni języka scs. Praca z tekstem.

Nowsze redakcje scs. Od staro-cerkiewno-słowiańskiego do cerkiewnosłowiańskiego.

Nazwa zajęć: **Wiedza o kraju i kulturze Bułgarii**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Posiada podstawową wiedzę z zakresu geografii i geopolityki Bułgarii i narodów południowosłowiańskich

2. Rozumie i komentuje problematykę kulturową, narodowościową, religijną i demograficzną Bułgarii i Słowian Południowych

3. Rozumie problematykę tożsamości kulturowej, narodowej i religijnej Bułgarii i Słowian Południowych

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi wyjaśnić związki Bułgarii i ziem południowosłowiańskich z dziedzictwem kulturowym oraz religijnym Europy i Orientu

2. Konstruuje wypowiedzi ustne w formie indywidualnej prezentacji i/lub głosu w dyskusji

3. Potrafi organizować pracę w grupie

Treści programowe dla zajęć:

Geografia fizyczna Bułgarii (ukształtowanie powierzchni, główne rzeki, masywy górskie, warunki klimatyczne itd.) – Bułgaria Południowa, Środkowa, Północna, Wybrzeże Morza Czarnego

Historia ziem bułgarskich – antyk, średniowiecze, panowanie osmańskie, lata 1878-1944 i 1944-1989

Zabytki architektury i sztuki na terenie Bułgarii – antyk, średniowiecze, panowanie osmańskie, lata 1878-1944, 1944-1989, po roku 1989

Religie i wyznania na terenie Bułgarii. Prawosławie, Islam, katolicyzm, protestantyzm, judaizm – duchowość, obrzędy, architektura, sztuka sakralna

Folklor bułgarski (obyczaje i wierzenia)

Zagadnienia polityczno-gospodarczo i kulturowe dotyczące najnowszych dziejów Bułgarii

Współczesna bułgarska kultura popularna

Nazwa zajęć: **Poetyka z elementami analizy i interpretacji**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. definiuje podstawowe pojęcia poetologiczne i teoretyczno;iterackie

w zakresie umiejętności:

1. Dokonuje analizy i interpretacji tekstu literackiego, wartościować utwory literackie oraz umiejętnie uzasadnia własną hipotezę interpretacyjną (posługując się odpowiednią terminologią i odwołując się do literatury przedmiotu)

2. Analizuje budowę wersyfikacyjną tekstu poetyckiego oraz rozpoznać i scharakteryzować poszczególne systemy wersyfikacyjne

3. Rozpoznaje i charakteryzuje stylistykę wybranego tekstu literackiego (ze szczególnym uwzględnieniem środków stylistycznych i tropów)

4. Analizuje kompozycję tekstu literackiego (m. in. rozpoznaje jednostki konstrukcyjne świata przedstawionego w utworze, opisuje sytuację narracyjną, sposób konstrukcji postaci, czasu i przestrzeni w powieści)

5. Rozpoznaje i charakteryzuje najważniejsze gatunki literackie

6. Potrafi czytać ze zrozumieniem prace naukowe z zakresu poetyki i odnieść się do ich głównych tez

Treści programowe dla zajęć:

Przedmiot zainteresowań poetyki i jej miejsce wśród dziedzin nauki o literaturze

Poezja, liryka, wiersz; utwór poetycki, utwór liryczny, utwór wierszowany – ich wzajemne zależności. Poezja a proza

Charakterystyka systemów wersyfikacyjnych (rys historyczny, konstanty i tendencje, najczęstsze formaty, zastosowanie).

Wprowadzenie do stylistyki (style funkcjonalne a styl tekstu literackiego, stylizacja, leksykalne i składniowe środki stylistyczne – typologia, przykłady).

Przekształcenia semantyczne – tropy (zwłaszcza metafora, symbol, alegoria, ironia) – typologia, przykłady, próby wartościowania

Kompozycja – jej typy i podstawowe pojęcia. Jednostki konstrukcyjne świata przedstawionego: motyw, wątek, postać, akcja i fabuła.

Elementy dzieła literackiego: czas i przestrzeń, postać literacka, sytuacja narracyjna i typy narracji

Wybrane gatunki literackie (charakterystyka, rys historyczny, przemiany konwencji gatunkowych).

Nazwa zajęć: Gramatyka opisowa języka bułgarskiego 1 (fonetyka i fonologia)

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. ma podstawową wiedzę na temat budowy fonetycznej i fonologicznej języka kraju specjalności.

2. zna podstawową terminologię z zakresu budowy fonetycznej, fonologicznej języka kraju specjalności.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi samodzielnie zanalizować zjawiska systemu fonologicznego współczesnego języka kraju specjalności.

2. potrafi w odpowiedni sposób zastosować wiedzę na temat budowy gramatycznej języka do analizy fonetycznej, fonologicznej płaszczyzny języka kraju specjalności.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. docenia znaczenie gramatyki dla prawidłowego funkcjonowania procesu komunikacji poczynając od poziomu interpersonalnego po społeczny.

Treści programowe dla zajęć:

Typologiczna i genetyczna charakterystyka języka bułgarskiego. Miejsce języka bułgarskiego w słowiańskiej wspólnocie językowej, zasięg terytorialny języka bułgarskiego. Gramatyka opisowa a gramatyka normatywna.

Fonetyka i fonologia – metody i narzędzia badawcze. Fonetyka jako nauka o budowie dźwięku mowy, fonologia jako nauka o fonemach, morfonologia.

Budowa i funkcjonowanie narządów mowy, powstawanie dźwięku mowy. Zasady artykulacji.

Kryteria klasyfikacji głosek bułgarskich. Alternacje samogłoskowe i spółgłoskowe.

Fonologia: fonem i alofon. Inwentarz fonemów bułgarskich.

Upodobnienia głoskowe. Powstawanie, rodzaje i rola w wypowiedzi.

Ortografia i alfabet. Pismo fonetyczne. Alfabet fonetyczny (bułgarski i międzynarodowy).

Prozodyczne cechy mowy i ich rola w języku. Akcent i melodia.

Nazwa zajęć: Literatura Słowian południowych na tle kultury Półwyspu Bałkańskiego

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. definiuje bałkańską przestrzeń kulturową i opisuje charakterystyczne dla niej zjawiska (kultura ludowa, idee wspólnotowe Słowiańszczyzny, wielkie mity narodowe)

2. dostrzega związki między fenomenami z zakresu literatury i kultury Słowian południowych

3. zna specyfikę południowosłowiańskiego procesu historycznego i kulturowego oraz relacje pomiędzy literaturą pisaną i ustną, a także specyfikę relacji kulturowych między Półwypsem Bałkańskim i pozostałą częścią Europy

w zakresie umiejętności:

1. analizuje i interpretuje teksty literackie i naukowe charakterystyczne dla bałkańskiej przestrzeni kulturowej

2. wyjaśnia związki wybranych utworów literackich z obszarem kulturowym Bałkanów, rozpoznaje cechy narodowych i ponadnarodowych modeli kulturowych, charakterystycznych dla Slavia Latina, Slavia Orthodoxa, Slavia Islamica i Slavia Iudaica

3. ustnie i pisemnie formułuje sądy na temat literatury Słowian południowych

4. umie kompilować i streszczać wiedzę zaczerpniętą z literatury teoretycznej, potrafi ją uogólniać i modyfikować

w zakresie kompetencji społecznych:

1. samodzielnie ocenia południowosłowiańskie dzieła literackie oraz teksty kultury,

2. potrafi uargumentować określone stanowisko dotyczące literatur i kultur południowosłowiańskich

Treści programowe dla zajęć:

Prezentacja na poziomie podstawowym serbskiej/chorwackiej/bułgarskiej literatury średniowiecznej w ujęciu chronologicznym i typologicznym; ukazanie sylwetek najważniejszych pisarzy i ich twórczości

Prezentacja na poziomie podstawowym serbskiej/chorwackiej/bułgarskiej literatury renesansowej w ujęciu chronologicznym i typologicznym; ukazanie sylwetek najważniejszych pisarzy i ich twórczości

Prezentacja na poziomie podstawowym serbskiej/chorwackiej/bułgarskiej literatury barokowej w ujęciu chronologicznym i typologicznym; ukazanie sylwetek najważniejszych pisarzy i ich twórczości

Prezentacja na poziomie podstawowym serbskiej/chorwackiej/bułgarskiej literatury romantycznej/odrodzenia narodowego w ujęciu chronologicznym i typologicznym; ukazanie sylwetek najważniejszych pisarzy i ich twórczości

Prezentacja transformacji kanonów kultury po 1991 roku na obszarze Półwyspu Bałkańskiego

Prezentacja roli folkloru w kulturach i literaturach południowosłowiańskich

Przedstawienie omawianych zjawisk na tle wydarzeń historycznych, politycznych i społecznych Półwyspu Bałkańskiego

Prezentacja interdyscyplinarnych i intersemiotycznych powiązań omawianych zjawisk z innymi dziedzinami sztuki

Wskazanie związków literatur południowosłowiańskich z literaturą europejską

Przedstawienie genezy i zasadniczych cech przestrzeni kulturowej Półwyspu Bałkańskiego, szczególnie modeli Slavia Latina i Slavia Orthodoxa, Slavia Islamica i Slavia Iudaica

Nazwa zajęć: **Historia Bułgarii**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Rozumie prawidłowości historyczne rządzące zmianami terytorialnego zasięgu bułgarskiego osadnictwa w dziejach i współcześnie

2. Wskazuje, określa związki między poszczególnymi zjawiskami z dziejów społeczno-politycznych ziem bułgarskich a nurtami teoretycznymi w naukach społecznych

3. Rozróżnia charakterystyczne elementy bułgarskiej pamięci historycznej i rozumie ich wpływ na życie narodowe Bułgarów

4. Dostrzega i rozumie historyczne powody zróżnicowania ludności bułgarskiej pod względem jej obyczajów, języka, tradycji regionalnych

w zakresie umiejętności:

1. Refleksyjnie podchodzi do teorii naukowych ukazujących rolę Bułgarów w dziejach Bałkanów i Europy południowo-wschodniej od średniowiecza do XX wieku

2. Potrafi krytycznie analizować stereotypy narodowe korzystając z wiedzy historycznej

3. Interpretuje problematykę polityczną w powiązaniu z zagadnieniami o charakterze społeczno-kulturowym

Treści programowe dla zajęć:

Cywilizacyjne, religijne i polityczne podziały na ziemiach bułgarskich w dziejach

Pochodzenie Bułgarów w świetle źródeł historycznych i legendarnych

Społeczno-polityczne warunki kształtowania się państwowości bułgarskiej w średniowieczu

Ziemie bułgarskie pod panowaniem tureckim

Bułgarskie idee państwowotwórcze w XIX i XX wieku. Inspiracje i ewolucja

Bułgaria w okresie międzywojennym

Bułgaria w czasie II wojny światowej

Bułgarzy wobec reżimu komunistycznego

Bułgaria na mapie geopolitycznej Bałkanów w latach 90. XX wieku

Główne dylematy bułgarskiej polityki wewnętrznej i zagranicznej w latach 2000-2019

Nazwa zajęć: **Folklor Bułgarii**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Posiada podstawowe wiadomości na temat historii, stanu i narzędzi metodologicznych folklorystyki europejskiej i współczesnej amerykańskiej

2. Zna definicje folkloru i folkloru słownego oraz dokonuje klasyfikacji literatury ustnej.

3. Wskazuje związki pomiędzy literaturą „pisaną” i ustną oraz charakteryzuje specyfikę badań nad tradycyjną i współczesną literaturą słowną, obrzędowością, obyczajowością i kulturą materialną.

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi przedyskutować znaczenie badań nad tradycyjnym i współczesnym folklorem Słowian południowych w odniesieniu do nauki o języku i literaturze poszczególnych narodów słowiańskich Półwyspu Bałkańskiego.

2. Umie streścić i podsumować prace naukowe z zakresu badań folklorystycznych.

3. Wyjaśnia, interpretuje oraz ustnie i pisemnie analizuje dzieła bułgarskiej literatury ludowej, jak również potrafi porównać elementy tradycyjnej i współczesnej kultury ludowej Słowian południowych

Treści programowe dla zajęć:

Zakres, miejsce i znaczenie folkloru i folklorystyki w naukach humanistycznych

Podstawowe zagadnienia, pojęcia oraz definicje z zakresu folkloru w wąskim i szerokim znaczeniu

Specyfika twórczości słownej w optyce literatury „pisanej”

Miejsce i historia zapisów folkloru werbalnego Słowian południowych

Genologia folklorystyczna – systematyzacja i klasyfikacja utworów folklorystycznych niezależnie oraz w nawiązaniu do ustaleń genologii literackiej.

Miejsce folkloru słownego w bułgarskim procesie historycznoliterackim

Analiza tekstu folkloru

Kultury ceremonialne narodów słowiańskich zamieszkujących Półwysep Bałkański – aspekt teoretyczny, formy tradycyjne i współczesne

Rodzinną oraz kalendarzową obrzędowość i obyczajowość Bułgarów – aspekt teoretyczny, formy tradycyjne i współczesne

Nazwa zajęć: **Historia literatury bułgarskiej: literatura międzywojenna**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Zna twórczość najważniejszych bułgarskich twórców dwudziestolecia międzywojennego (literatura, sztuka, publicystyka, krytyka literacka)

2. Definiuje i opisuje podstawowe prądy, nurty i zjawiska literatury bułgarskiej okresu dwudziestolecia międzywojennego

w zakresie umiejętności:

1. Posiada umiejętność porównywania zjawisk literackich, formułowania wniosków, wyjaśniania i interpretowania tych zjawisk w kontekście historycznoliterackim, historycznym, artystycznym i filozoficznym

2. Potrafi skonstruować spójną wypowiedź (pisemną oraz ustną) o charakterze historycznoliterackim, znaleźć odpowiednie źródła informacji, umiejętnie i funkcjonalnie wykorzystać uzyskaną dzięki nim wiedzę

3. Posiada umiejętność budowania syntezy historycznoliterackiej, odnajdywania wyznaczników prądów w konkretnych tekstach literackich, ilustrowania rozważań przykładami z twórczości poszczególnych autorów

4. Umie wskazać związki pomiędzy zjawiskami literackimi oraz kulturowymi pierwszej połowy dwudziestego wieku ze słowiańskim, europejskim oraz światowym kontekstem kulturowym

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Potrafi określić znaczenie epoki dwudziestolecia międzywojennego w szerszym kontekście historycznym i społecznym

Treści programowe dla zajęć:

Prezentacja na poziomie podstawowym bułgarskiej literatury okresu modernizmu i symbolizmu w ujęciu chronologicznym i typologicznym; ukazanie najważniejszych pisarzy i ich twórczości

Prezentacja na poziomie podstawowym bułgarskiej literatury okresu awangardy, poszczególnych prądów awangardowych oraz zjawisk literackich lat 30-40 XX wieku w ujęciu chronologicznym i typologicznym; ukazanie sylwetek najważniejszych pisarzy i ich twórczości

Ukazanie na poziomie podstawowym związków literatury bułgarskiej wszystkich wymienionych okresów i prądów z analogicznymi okresami i prądami w literaturze europejskiej, wyeksponowanie płaszczyzn identyfikacji i zróżnicowania

Przedstawienie omawianych zjawisk literackich na tle wydarzeń historycznych, politycznych i społecznych

Prezentacja omawianych zjawisk literackich w interdyscyplinarnych i intersemiotycznych powiązaniach z innymi dziedzinami sztuki

Rozwijania umiejętności krytycznej lektury tekstu literackiego oraz analizy i interpretacji dzieła literackiego

Nazwa zajęć: **Kultura antyczna z elementami języka łacińskiego**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Rozpoznaje proste łacińskie formy gramatyczne i konstrukcje składniowe w tekście
2. Objasnia wpływ łaciny na języki nowożytne a zwłaszcza język specjalności
3. Zna przykłady wpływu kultury antycznej na kulturę kraju specjalności a zwłaszcza jego literaturę na tle europejskim
4. Zna wybrane sentencje, zwroty i abrewiacje łacińskie obecne w językach europejskich a używane w języku specjalności

w zakresie umiejętności:

1. Prawidłowo czyta oraz akcentuje prozaiczny tekst łaciński według przyjętej konwencji wymowy
2. Prawidłowo rozumie i tłumaczy na j. polski proste teksty preparowane dotyczące istotnych zjawisk kulturowych antyku

Treści programowe dla zajęć:

Pisownia a wymowa, akcent, iloczasy – różne konwencje wymowy i ich zastosowania

Podstawy gramatyki łacińskiej (fleksja, składnia)

Metodyka i praktyka translatorska

Sentencje, zwroty i abrewiacje łacińskie używane współcześnie, ich pochodzenie i recepcja

Związki łaciny z językiem specjalności

Realia kulturowe w omawianych tekstach

Najważniejsze wytwory kulturalne i cywilizacyjne grecko-rzymskiego antyku oraz ich recepcja w kulturze europejskiej a zwłaszcza kulturze kraju specjalności

Antyk i łacina w literaturze kraju specjalności

Nazwa zajęć: Język angielski B1

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie umiejętności:

1. potrafi tworzyć ustne wypowiedzi na przygotowane tematy, prezentować i argumentować swoje stanowisko oraz innych osób w zakresie problematyki związanej ze swoim otoczeniem jak i w zakresie tematyki ogólno-akademickiej.
2. potrafi czytać ze zrozumieniem teksty w języku angielskim o charakterze ogólnym jak i akademickim oraz analizować ich treść i wybierać niezbędne informacje.
3. potrafi zrozumieć dostosowany do poziomu oryginalny materiał audio lub wideo na poziomie ogólnym oraz wychwytywać niezbędne szczegóły.

Treści programowe dla zajęć:

Czasy gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych czynności osadzonych w czasach: Present Simple and Present Continuous, Narrative Tenses, Present Perfect and Present Perfect Continuous, Future Perfect and Future Continuous.

Inne struktury gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych treści i opinii: mowa zależna oraz pytania w mowie zależnej, formy przymiotnikowe i przysłówkowe.

Słownictwo dotyczące życia codziennego oraz jak i ogólno-akademickie w zakresie następujących tematów: praca, rozmowa kwalifikacyjna o pracę, służba zdrowia, podróżowanie, moda oraz dress code, środowisko naturalne, zmiany klimatyczne.

Strategie efektywnego czytania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanymi słowami w zakresie bloków tematycznych określonych w treści 3.

Strategie efektywnego słuchania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanymi słowami w zakresie bloków tematycznych określonych w treści 3.

Udzielanie odpowiedzi, udział w dyskusji oraz wyrażanie różnorodnych funkcji językowych w zakresie: przeprowadzania oraz udziału w rozmowie kwalifikacyjnej o pracę, przedstawiania problemów, moderowania dyskusji oraz wyrażania opinii na tematy zawarte w treści 3.

Nazwa zajęć: Język angielski B22

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie umiejętności:

1. potrafi tworzyć płynne wypowiedzi ustne na przygotowane tematy, prezentować i argumentować swoje stanowisko oraz innych osób na tematy związane ze swoim otoczeniem jak i na tematy ogólnoakademickie.
2. potrafi czytać ze zrozumieniem teksty w języku angielskim o charakterze ogólnym jak i akademickim, związane z kierunkiem studiów, oraz analizować ich treść i wybierać niezbędne informacje.
3. potrafi zrozumieć oryginalny materiał audio lub wideo na większość tematów dotyczących życia codziennego, kulturalnego i społecznego, na poziomie ogólnym jak i wychwytywać niezbędne szczegóły.
4. potrafi przygotować i wygłosić prezentację na wybrany temat.

5. potrafi opracować teksty oraz wypowiedzi dotyczące życia społecznego, uniwersyteckiego i zawodowego.

6. potrafi redagować wybrane teksty w stylu formalnym.

7. potrafi uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności.

Treści programowe dla zajęć:

Przegląd i utrwalenie umiejętności w zakresie posługiwania się formami i funkcjami czasów gramatycznych odpowiednich dla poziomu B2.

Inne struktury gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych treści i opinii: strona bierna, następstwo czasów, zdania celu, porównania, rzeczowniki policzalne i niepoliczalne, przedimki.

Słownictwo dotyczące problematyki współczesnego świata w zakresie następujących tematów: system sprawiedliwości, przestępstwa internetowe, świat mediów i e-mediów, problematyka biznesu i ekonomii, reklamy, nowoczesne miasta, wystąpienia publiczne, problemy współczesnej nauki, tematyka science fiction oraz wybrane słownictwo akademickie i specjalistyczne związane z kierunkiem studiów.

Strategie efektywnego czytania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi w tekstach popularno-naukowych oraz specjalistycznych; domyślanie się znaczenia nieznanymi słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści 3.

Strategie efektywnego słuchania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanymi słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści 3.

Udzielanie odpowiedzi, udział w dyskusji oraz wyrażanie różnorodnych funkcji językowych w zakresie tematyki określonej w treści 3.

Redagowanie wybranych typów tekstów formalnych.

Nazwa zajęć: Język angielski B21

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie umiejętności:

1. potrafi tworzyć płynne wypowiedzi ustne na przygotowane tematy, prezentować i argumentować swoje stanowisko oraz innych osób na tematy związane ze swoim otoczeniem jak i na tematy ogólnoakademickie.

2. potrafi czytać ze zrozumieniem teksty w języku angielskim charakterze ogólnym jak i akademickim, związane z kierunkiem studiów, oraz analizować ich treść i wybierać niezbędne informacje.

3. potrafi zrozumieć oryginalny materiał audio lub wideo na większość tematów dotyczących życia codziennego, kulturalnego i społecznego, na poziomie ogólnym jak i wychwycić niezbędne szczegóły.

4. potrafi przygotować i wygłosić prezentację na wybrany temat.

5. potrafi opracować teksty oraz wypowiedzi dotyczące życia społecznego, uniwersyteckiego i zawodowego.

6. potrafi redagować wybrane teksty w stylu formalnym.

7. potrafi uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności.

Treści programowe dla zajęć:

Przegląd i utrwalenie umiejętności w zakresie posługiwania się formami i funkcjami czasów gramatycznych odpowiednich dla poziomu B2.

Inne struktury gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych treści i opinii: okresy warunkowe typ 1,2,3 oraz mieszane; struktury gramatyczne 'wish,'get used to/used to, past modals, formy bezokolicznikowe i imiesłowowe.

Słownictwo dotyczące problematyki współczesnego świata w zakresie następujących tematów: ekstremalne sytuacje, refleksja na temat planów życiowych, terapeutyczna funkcja muzyki, higiena snu, komunikacja niewerbalna oraz wybrane słownictwo akademickie i specjalistyczne związane z kierunkiem studiów.

Strategie efektywnego czytania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi w tekstach popularno-naukowych oraz specjalistycznych; domyślanie się znaczenia nieznanymi słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści 3.

Strategie efektywnego słuchania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanymi słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści 3.

Udzielanie odpowiedzi, udział w dyskusji oraz wyrażanie różnorodnych funkcji językowych w zakresie tematyki określonej w treści 3.

Redagowanie wybranych typów tekstów formalnych.

Nazwa zajęć: Język niemiecki B22

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie umiejętności:

1. potrafi tworzyć płynne wypowiedzi ustne na przygotowane tematy, prezentować i argumentować swoje stanowisko oraz innych osób na tematy związane ze swoim otoczeniem jak i na tematy ogólnoakademickie.
2. potrafi czytać ze zrozumieniem teksty w języku niemieckim o charakterze ogólnym jak i akademickim, związane z kierunkiem studiów, oraz analizować ich treść i wybierać niezbędne informacje.
3. potrafi zrozumieć oryginalny materiał audio lub wideo na większość tematów dotyczących życia codziennego, kulturalnego i społecznego, na poziomie ogólnym jak i wychwycić niezbędne szczegóły.
4. potrafi przygotować i wygłosić prezentację na wybrany temat.
5. opracować teksty oraz wypowiedzi dotyczące życia społecznego, uniwersyteckiego i zawodowego.
6. potrafi redagować wybrane teksty w stylu formalnym.
7. uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności.

Treści programowe dla zajęć:

Czasy gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych czynności osadzonych w czasach: czas Plusquamperfekt.

Inne struktury gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych treści i opinii: Konjunktiv – mowa zależna, formy strony biernej, Nomen, rekcja przymiotnika, imiesłów I i imiesłów II jako przydawka, zdania modalne.

Słownictwo dotyczące życia codziennego jak i ogólno-akademickie w zakresie następujących tematów: zawód i wykształcenie: nazwy zawodów, czynności i obowiązki typowe dla poszczególnych zawodów, atrybuty poszczególnych zawodów, wymarzony zawód, szczegółowy życiorys, kompetencje zawodowe, doświadczenie zawodowe, aplikacja, rozmowa o pracę, świadomość ciała i sport – dbałość o wygląd i kondycję fizyczną, pojęcie piękna, sport, sporty ekstremalne, media: rodzaje mediów, rola mediów, zalety i wady mediów społecznościowych, pieniądze: znaczenie pieniędzy, wydatki, oszczędność, negocjowanie ceny, zwyczaje zakupowe, bank, usługi bankowe, usługi internetowe, zakupy przez Internet, bieda, bogactwo, inwestowanie pieniędzy.

Strategie efektywnego czytania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanymi słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści 3.

Strategie efektywnego słuchania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanymi słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści 3.

Udzielanie odpowiedzi, udział w dyskusji oraz wyrażanie różnorodnych funkcji językowych w zakresie: przeprowadzania oraz udziału w rozmowie kwalifikacyjnej o pracę, przedstawiania problemów, moderowania dyskusji oraz wyrażania opinii na tematy zawarte w treści 3.

Nazwa zajęć: Język niemiecki B21

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie umiejętności:

1. potrafi tworzyć płynne wypowiedzi ustne na przygotowane tematy, prezentować i argumentować swoje stanowisko oraz innych osób na tematy związane ze swoim otoczeniem jak i na tematy ogólnoakademickie.
2. potrafi czytać ze zrozumieniem teksty w języku niemieckim o charakterze ogólnym jak i akademickim, związane z kierunkiem studiów, oraz analizować ich treść i wybierać niezbędne informacje.
3. potrafi zrozumieć oryginalny materiał audio lub wideo na większość tematów dotyczących życia codziennego, kulturalnego i społecznego, na poziomie ogólnym jak i wychwycić niezbędne szczegóły.
4. potrafi przygotować i wygłosić prezentację na wybrany temat.
5. potrafi opracować teksty oraz wypowiedzi dotyczące życia społecznego, uniwersyteckiego i zawodowego.
6. potrafi redagować wybrane teksty w stylu formalnym.
7. potrafi uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę oraz umiejętności.

Treści programowe dla zajęć:

Czasy gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych czynności osadzonych w czasach: czas Perfekt oraz Imperfekt dla czasowników mocnych i słabych oraz czasowników modalnych.

Inne struktury gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych treści i opinii: strona bierna, strona bierna z czasownikami modalnymi, Konjunktiv II, konektory, zdania okolicznikowe celu, zdania przydawkowe.

Słownictwo dotyczące życia codziennego jak i ogólno-akademickie w zakresie następujących tematów: relacje – relacje międzyludzkie, przyjaźń, cechy charakteru, charakterystyka dobrego przyjaciela, miłość, uczucia, etapy związku, trudności w związku, konflikty rodzinne, zdrowie – dbałość o zdrowie,

zdrowe odżywianie, problemy i porady zdrowotne, nazwy chorób, czynności wykonywane przez lekarza i pacjenta, wizyta u lekarza, szkoła, uniwersytet – wybór studiów i szkoły wyższej, wymarzone studia, obowiązki studenta, życie studenckie, ścieżki kariery, finansowanie nauki, reklama - znaczenie reklamy, sztuczki stosowane w reklamie, wybory konsumenckie, podatność na reklamę, sukces w biznesie.

Strategie efektywnego czytania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanych słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści 3.

Strategie efektywnego słuchania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanych słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści 3.

Udzielanie odpowiedzi, udział w dyskusji oraz wyrażanie różnorodnych funkcji językowych w zakresie: przeprowadzania oraz udziału w rozmowie kwalifikacyjnej o pracę, przedstawiania problemów, moderowania dyskusji oraz wyrażania opinii na tematy zawarte w treści 3.

Nazwa zajęć: **Język niemiecki A2**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie umiejętności:

1. potrafi porozumiewać się w rutynowych, prostych sytuacjach komunikacyjnych, wymagających jedynie bezpośredniej wymiany zdań na tematy znane i typowe. Potrafi w prosty sposób opisywać swoje pochodzenie i otoczenie, w którym żyje, a także poruszać sprawy związane z najważniejszymi potrzebami życia codziennego.

2. potrafi czytać ze zrozumieniem krótsze teksty w języku niemieckim o charakterze ogólnym.

3. potrafi zrozumieć prosty oryginalny materiał audio lub wideo z życia codziennego, kulturalnego i społecznego, na poziomie ogólnym jak i wychwycić niezbędne szczegóły.

Treści programowe dla zajęć:

Czasy gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych czynności osadzonych w czasach: czas Perfekt oraz Imperfekt dla czasowników mocnych i słabych oraz czasowników modalnych.

Inne struktury gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych treści i opinii: zaimki dzierżawczy w mianowniku, bierniku oraz celowniku, odmiana czasowników nieregularnych, okoliczniki czasu, stopniowanie przysłówków, zdania porównawcze.

Słownictwo dotyczące życia codziennego jak i ogólno-akademickie w zakresie następujących tematów: rodzina – członkowie rodziny, przebieg dnia w rodzinie – czynności dnia codziennego, obowiązki domowe, jedzenie i picie – produkty żywnościowe, przepisy na proste dania, posiłki, przyzwyczajenia żywieniowe, zakupy – lista zakupów, miary i wagi, zamawianie jedzenia, pogoda - zjawiska pogodowe, pory roku, zmiany klimatu, urlop i czas wolny – aktywności w czasie wolnym, miejsca wypoczynku, środki lokomocji.

Strategie efektywnego czytania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanych słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści 3.

Strategie efektywnego słuchania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanych słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści 3.

Udzielanie odpowiedzi, udział w dyskusji oraz wyrażanie różnorodnych funkcji językowych w zakresie: przeprowadzania oraz udziału w rozmowie kwalifikacyjnej o pracę, przedstawiania problemów, moderowania dyskusji oraz wyrażania opinii na tematy zawarte w treści 3.

Nazwa zajęć: **Język niemiecki B1**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie umiejętności:

1. potrafi tworzyć ustne wypowiedzi na przygotowane tematy, prezentować i argumentować swoje stanowisko oraz innych osób w zakresie problematyki związanej ze swoim otoczeniem jak i w zakresie tematyki ogólnoakademickiej.

2. potrafi czytać ze zrozumieniem teksty w języku niemieckim o charakterze ogólnym jak i akademickim oraz analizować ich treść i wybierać niezbędne informacje.

3. potrafi zrozumieć dostosowany do poziomu oryginalny materiał audio lub wideo na poziomie ogólnym oraz wychwytywać niezbędne szczegóły.

Treści programowe dla zajęć:

Czasy gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych czynności osadzonych w czasach: czas Perfekt oraz Imperfekt dla czasowników mocnych i słabych, czas przyszły Futur 1.

Inne struktury gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych treści i opinii: partykuły modalne, rekcja czasownika, czasowniki ruchu, werden + bezokolicznik, zdania względne, słowotwórstwo, przymyki czasowe.

Słownictwo dotyczące życia codziennego jak i ogólno-akademickie w zakresie następujących tematów: dni świąteczne: przyjęcia i uroczystości z różnych okazji, święta, tradycje, obrzędy, zaproszenia, rady

dla gości i gospodarzy uroczystości w drodze: środki komunikacji, zakup biletów, zachowanie na dworcu/ lotnisku, sposoby podróżowania, miejsca docelowe, sposoby spędzania czasu w poszczególnych miejscach (np. w górach, nad morzem) warunki noclegowe, wrażenia i przeżycia urlopowe, szczegółowy opis drogi, wymarzona podróż, przedmioty przydatne w podróży.

mieszkanie: wymarzony dom/mieszkanie, wyposażenie mieszkania, okolica miejsca zamieszkania, warunki mieszkaniowe, doświadczenia z mieszkania we wspólnocie mieszkaniowej, własna sytuacja mieszkaniowa, zamiana mieszkania

muzyka: instrumenty muzyczne, style muzyczne, gusty muzyczne, znani muzycy, koncert, przedstawienie muzyczne

Strategie efektywnego czytania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanych słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści 3.

Strategie efektywnego słuchania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanych słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści 3.

Udzielanie odpowiedzi, udział w dyskusji oraz wyrażanie różnorodnych funkcji językowych w zakresie: przeprowadzania oraz udziału w rozmowie kwalifikacyjnej o pracę, przedstawiania problemów, moderowania dyskusji oraz wyrażania opinii na tematy zawarte w treści 3.

Nazwa zajęć: Historia literatury bułgarskiej po 1945 roku

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Zna twórczość najważniejszych współczesnych bułgarskich twórców (literatura, sztuka, publicystyka, krytyka literacka)

2. Definiuje i opisuje podstawowe prądy, nurty i zjawiska literatury bułgarskiej po roku 1945

w zakresie umiejętności:

1. Posiada umiejętność porównywania zjawisk literackich, formułowania wniosków, wyjaśniania i interpretowania tych zjawisk w kontekście historycznoliterackim, historycznym, artystycznym i filozoficznym

2. Potrafi skonstruować spójną wypowiedź (pisemną oraz ustną) o charakterze historycznoliterackim, znaleźć odpowiednie źródła informacji, umiejętnie i funkcjonalnie wykorzystać uzyskaną dzięki nim wiedzę

3. Posiada umiejętność budowania syntezy historycznoliterackiej, odnajdywania wyznaczników prądów w konkretnych tekstach literackich, ilustrowania rozważań przykładami z twórczości poszczególnych autorów

4. Umie wskazać związki pomiędzy zjawiskami literackimi oraz kulturowymi drugiej połowy dwudziestego wieku i początków wieku XXI . a słowiańskim, europejskim oraz światowym kontekstem kulturowym

w zakresie kompetencji społecznych:

1. potrafi określić znaczenie epoki powojennej w szerszym kontekście historycznym i społecznym

Treści programowe dla zajęć:

Prezentacja na poziomie podstawowym bułgarskiej literatury po roku 1945, ze szczególnym uwzględnieniem socrealizmu, zjawisk neoawangardowych lat 60., literatury emigracyjnej oraz początków postmodernizmu w ujęciu chronologicznym i typologicznym;

Ukazanie sylwetek najważniejszych pisarzy i ich twórczości;

Ukazanie na poziomie podstawowym związków literatury bułgarskiej wszystkich wymienionych prądów z analogicznymi prądami w innych literaturach słowiańskich i/lub w literaturach europejskich, wyeksponowanie płaszczyzn identyfikacji i różnicowania;

Przedstawienie omawianych zjawisk literackich na tle wydarzeń historycznych, politycznych i społecznych;

Prezentacja omawianych zjawisk literackich w interdyscyplinarnych i intersemiotycznych powiązaniach z innymi dziedzinami sztuki;

Rozwijania umiejętności krytycznej lektury tekstu literackiego oraz interpretacji dzieła sztuki

Nazwa zajęć: Gramatyka opisowa języka bułgarskiego 3 (składnia)

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. ma podstawową wiedzę na temat budowy składniowej języka kraju specjalności.

2. zna podstawową terminologię z zakresu budowy składniowej języka kraju specjalności.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi używać naukowej terminologii językoznawczej w języku kraju specjalności.

2. potrafi w odpowiedni sposób zastosować wiedzę na temat budowy gramatycznej języka do analizy syntaktycznej płaszczyzny języka kraju specjalności.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. docenia znaczenie gramatyki dla prawidłowego funkcjonowania procesu komunikacji, począwszy od poziomu interpersonalnego po międzykulturowy.
2. potrafi współdziałać i pracować w grupie podczas analizy zjawisk gramatycznych, przyjmując w niej różne role.

Treści programowe dla zajęć:

Miejsce składni w systemie językowym. Metody analizy składniowej.
Zdanie pojedyncze i jego rodzaje. Części zdania.
Spójność tekstu a budowa gramatyczna zdania.
Tematyczno-rematyczna budowa zdania, szyk wyrazów w zdaniu.
Rodzaje analiz derywacyjnych zdania pojedynczego.
Zdanie złożone i jego rodzaje. Funkcje zdań podrzędnych i nadrzędnych.
Typy zdań złożonych współrzędnie i podrzędnie.
Wskaźniki zespolenia a podział zdań złożonych.

Nazwa zajęć: **Kultura antyczna z elementami języka greckiego**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Dysponuje zrębami wiedzy na temat kultury greckiej
2. Ma dobrą orientację w zakresie greckiej historii społeczno-ekonomicznej
3. Zna najważniejsze greckie formy literackie

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi poddać starogrecki utwór literacki analizie oraz interpretacji
2. Potrafi przeczytać ze zrozumieniem prosty tekst w języku greckim

Treści programowe dla zajęć:

Kultura starożytnej Grecji
Podstawy historii społeczno-ekonomicznej starożytnej Grecji
Treść wybranych greckich utworów antycznych
Konwencjonalne greckie formy literackie
konteksty kulturowe greckiej literatury
Greckie fundamenty literatury europejskiej (epika, dramat, liryka, proza)
Fragmenty greckich tekstów w oryginale

Nazwa zajęć: **Historia literackiego języka bułgarskiego**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. ma uporządkowaną wiedzę na temat zabytków języka kraju specjalności i odpowiednio charakteryzuje je na wszystkich etapach jego rozwoju.
2. ma podstawową wiedzę z zakresu analizy różnic między historycznymi a współczesnymi cechami tekstów języka kraju specjalności.
3. potrafi opisać tendencje rozwojowe języka literackiego kraju specjalności.
4. potrafi przedstawić rolę wybitnych twórców oraz postaci historycznych w kształtowaniu języka literackiego kraju specjalności.

w zakresie umiejętności:

1. posiada umiejętność wyjaśniania procesów rozwojowych piśmiennictwa kraju specjalności i jego wpływów na piśmiennictwo zachodniosłowiańskie/południowsłowiańskie.
2. potrafi wyszukiwać w tekstach odpowiednie elementy językowe, analizować je i określać ich związek z danym okresem rozwoju języka kraju specjalności.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa językowego krajów Europy.

Treści programowe dla zajęć:

Pochodzenie języka bułgarskiego. Najstarsze zabytki słowiańskiego i bułgarskiego języka literackiego.
Przegląd etapów rozwojowych w dziejach bułgarskiego języka literackiego.
Dzieła o fundamentalnym znaczeniu dla rozwoju języka na poszczególnych etapach (zabytki językowe, słowniki, gramatyki, literatura).
Zmiany w alfabecie i rozwój normy ortograficznej.
Rozwój warstwy leksykalnej języka bułgarskiego, kodyfikacja utrwalonych zmian językowych, innowacje.

Puryzm językowy w poszczególnych okresach rozwoju języka chorwackiego.
Zmiany ustrojów i rozpad terytorialny państw oraz ich konsekwencje w obszarze językowym.

Nazwa zajęć: Historia literatury bułgarskiej: romantyzm/ realizm/ moderna
Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka
w zakresie wiedzy:

1. Definiuje i opisuje podstawowe prądy, nurty i zjawiska dziewiętnastowiecznej literatury bułgarskiej; wylicza je w przebiegu chronologicznym i przedstawia w ujęciu typologicznym
2. Wyjaśnia i kwalifikuje, opisuje i wyróżnia ich podstawowe wyznaczniki dziewiętnastowiecznych bułgarskich prądów literackich, omawia i interpretuje twórczość ich najważniejszych przedstawicieli

w zakresie umiejętności:

1. Zyskuje umiejętność porównywania zjawisk literackich, formułowania wniosków, wyjaśniania i interpretowania tych zjawisk w kontekście szerokich formacji historycznoliterackich, historycznych, filozoficznych
2. Potrafi skonstruować spójną wypowiedź (pisemną oraz ustną) o charakterze historycznoliterackim, znaleźć odpowiednie źródła informacji, umiejętnie i funkcjonalnie wykorzystać uzyskaną dzięki nim wiedzę
3. Potrafi kompilować zdobytą na zajęciach wiedzę, budować ujęcia uogólniające, rozwijać, wyjaśniać i rekonstruować przebieg procesu historycznoliterackiego w literaturze bułgarskiej
4. Potrafi kategoryzować, zaklasyfikować i zjawiska literackie z poszczególnych epok literatury bułgarskiej i powiązać je z analogicznymi zjawiskami w literaturze europejskiej, słowiańskiej i światowej
5. Posiada umiejętność budowania syntezy historycznoliterackiej, odnajdywania wyznaczników prądów w konkretnych tekstach literackich, ilustrowania rozważań przykładami z twórczości poszczególnych autorów
6. Wykazuje kontynuacyjny charakter bułgarskiej literatury XIX wieku, określa znaczenie tej epoki w szerszym kontekście historycznym i artystycznym i wskazuje jej wpływ na współczesną literaturę bułgarską

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Rozumie rolę literatury bułgarskiej dla kształtowania się bułgarskiej kultury narodowej i powiązania jej z kulturą europejską

Treści programowe dla zajęć:

Prezentacja literatury XIX wieku w ujęciu chronologicznym i typologicznym; ukazanie najważniejszych pisarzy i ich twórczości.

Przedstawienie omawianych zjawisk literackich na tle wydarzeń historycznych, politycznych i społecznych

Dziewiętnastowieczna literatura bułgarska i jej reakcje na sytuację polityczną kraju, rola literatury w kształtowaniu i podtrzymywaniu narodowej tożsamości (okres Odrodzenia Narodowego).

Prezentacja omawianych zjawisk literackich w interdyscyplinarnych i intersemiotycznych powiązaniach z innymi dziedzinami sztuki.

Analiza i interpretacja tekstów poetyckich, prozatorskich i publicystycznych powstałych w wieku XIX.

Nazwa zajęć: Przedsiębiorczość akademicka

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. rozumie potrzebę ochrony własności intelektualnej oraz podstawowe sposoby jej ochrony w prowadzeniu działalności gospodarczej.
2. zna specyfikę zarządzania małą firmą w początkowej fazie działalności.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi samodzielnie zgromadzić informacje ze źródeł zewnętrznych w celu ewaluacji i wstępnej selekcji pomysłów biznesowych.
2. potrafi współpracować w grupie, planować i organizować przebieg wspólnych prac; rozwijać umiejętność wypracowania kompromisu.
3. potrafi opracować koncepcję przedsięwzięcia biznesowego (tzw. uproszczony biznesplan).

Treści programowe dla zajęć:

Osobowość lidera firmy a prowadzenie działalności gospodarczej.

Podstawowe zagadnienia związane z rozpoczynaniem działalności gospodarczej; koncepcja przedsiębiorstwa, zespół założycielski, kadra, struktura organizacyjna.

Źródła finansowania biznesu; biznesplan.

Uruchomienie firmy i pozyskiwanie klientów.

Możliwości zaistnienia na rynku z wykorzystaniem potencjału Internetu, w tym sfery społecznościowej.

Przedsiębiorczość międzynarodowa; zaproszeni goście (absolwenci i interesariusze Instytutu Filologii Słowiańskiej).

Nazwa zajęć: **Filozofia i estetyka**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. rozumie rolę refleksji filozoficznej w studiach literaturoznawczych.
2. ma podstawową wiedzę z zakresu filozofii i estetyki.
3. ma podstawową wiedzę logiczną oraz stosuje strategie argumentacyjne, retoryczne i erystyczne.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi analizować dzieła literackie i kulturowe pod kątem filozoficznym i estetycznym.
2. na podstawie twórczej analizy nowych sytuacji i problemów moralnych samodzielnie formułuje propozycje ich rozwiązania.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest otwarty na nowe idee i gotów do zmiany opinii w świetle dostępnych danych i argumentów.
2. posiada kompetencje umożliwiające odmienne postrzeganie życia społecznego, moralnego i estetycznego przez osoby pochodzące z różnych okresów historycznych, środowisk i kultur.

Treści programowe dla zajęć:

Semestr 3:

Przedmiot i charakterystyka filozofii.

Semestr 3:

Filozofia przedsokratejska, cz.1 (poglądy Talesa z Miletu, Anaksymandra, Anaksymenesa, Heraklita z Efezu i Pitagorejczyków).

Semestr 3:

Filozofia przedsokratejska, cz.2, (poglądy Ksenofanesa, Parmenidesa, Zenona z Elei, Empedoklesa i Demokryta z Abdery).

Semestr 3:

Okres humanistyczny w filozofii: poglądy sofistów i Sokratesa.

Semestr 3:

Poglądy filozoficzne Platona.

Semestr 3:

Metafizyka i etyka Arystotelesa.

Semestr 3:

Filozofia szkół hellenistycznych: stoicyzm, epikureizm i sceptycyzm.

Semestr 3:

Filozofia buddyzmu.

Semestr 3:

Poglądy filozoficzne Augustyna z Hippony i Tomasza z Akwinu.

Semestr 3:

Racjonalizm Rene Descartesa (Kartezjusza).

Semestr 3:

Empiryści brytyjscy: John Locke, Georg Berkeley, Dawid Hume.

Semestr 3:

Etyka i teoria poznania Immanuela Kanta.

Semestr 3:

Duch absolutny, praca i nauka jako trzy możliwe punkty wyjścia filozofii (G. W. Hegel, K. Marks, A. Comte).

Semestr 3:

Fenomenologia i egzystencjalizm.

Semestr 4:

Estetyka – charakterystyka i przedmiot. Pojęcie sytuacji estetycznej.

Semestr 4:

Człowiek w świecie wartości. Wybrane zagadnienia aksjologiczne.

Semestr 4:

Podstawowe kategorie estetyczne starożytnej Grecji (piękno, harmonia, kalokaghatia, katharsis, mimesis, trójjedyna choreia).

Semestr 4:

Estetyka w średniowieczu (poglądy Pseudo Dionizego Areopagity, Jana Szkota Erugieny, Augustyna z Hippony).

Semestr 4:

Klasycyzm i romantyzm jako dwa wybrane style estetyczne (charakterystyka i porównanie).

Semestr 4:

Dzieło sztuki – próby definicji.

Semestr 4:

Estetyczne i pozaestetyczne funkcje sztuki.

Semestr 4:

Twórca i proces twórczy.

Semestr 4:

Wybrane koncepcje przeżycia estetycznego (teorie: Arystotelesa, I. Kanta, A. Schopenhauera, R. Ingardena i innych).

Semestr 4:

Stosunek sztuki do prawdy i rzeczywistości.

Semestr 4:

Estetyka wobec sztuki współczesnej.

Nazwa zajęć: Historia literatury bułgarskiej: średniowiecze, renesans, barok, klasycyzm/romantyzm, realizm

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Definiuje i opisuje podstawowe prądy, nurty i zjawiska starej literatury bułgarskiej; wylicza je w przebiegu chronologicznym i przedstawia w ujęciu typologicznym

2. Wyjaśnia i kwalifikuje, opisuje i wyróżnia podstawowe wyznaczniki starszych bułgarskich prądów literackich, omawia i interpretuje twórczość ich najważniejszych przedstawicieli

w zakresie umiejętności:

1. Zyskuje umiejętność porównywania zjawisk literackich, formułowania wniosków, wyjaśniania i interpretowania tych zjawisk w kontekście szerokich formacji historycznoliterackich, historycznych, filozoficznych

2. Potrafi skonstruować spójną wypowiedź (pisemną oraz ustną) o charakterze historycznoliterackim, znaleźć odpowiednie źródła informacji, umiejętnie i funkcjonalnie wykorzystać uzyskaną dzięki nim wiedzę

3. Potrafi kompilować zdobytą na zajęciach wiedzę, budować ujęcia uogólniające, rozwijać, wyjaśniać i rekonstruować przebieg procesu historycznoliterackiego w literaturze bułgarskiej

4. Potrafi kategoryzować, zaklasyfikować i zjawiska literackie z poszczególnych epok literatury bułgarskiej i powiązać je z analogicznymi zjawiskami w literaturze europejskiej, słowiańskiej i światowej

5. Posiada umiejętność budowania syntezy historycznoliterackiej, odnajdywania wyznaczników prądów w konkretnych tekstach literackich, ilustrowania rozważań przykładami z twórczości poszczególnych autorów

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Rozumie rolę literatury bułgarskiej dla kształtowania się bułgarskiej kultury narodowej i powiązania jej z kulturą europejską

Treści programowe dla zajęć:

Prezentacja na poziomie podstawowym bułgarskiej literatury średniowiecznej w ujęciu chronologicznym i typologicznym; ukazanie najważniejszych pisarzy i ich twórczości

Ukazanie związków literatury bułgarskiej z analogicznymi okresami i prądami w literaturze europejskiej, wyeksponowanie płaszczyzn identyfikacji i różnicowania

Przedstawienie omawianych zjawisk literackich na tle wydarzeń historycznych, politycznych i społecznych.

Prezentacja omawianych zjawisk literackich w interdyscyplinarnych i intersemiotycznych powiązaniach z innymi dziedzinami sztuki

Analiza i interpretacja wybranych tekstów poetyckich i prozatorskich, prezentujących charakterystyczne dla epoki zjawiska literackie.

Nazwa zajęć: Język i społeczeństwo

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. potrafi zreferować relacje pomiędzy społeczeństwem a językiem.

2. potrafi wymienić główne metody badań socjolingwistycznych.

3. potrafi wyjaśnić wpływ czynników zewnętrznych na język.

4. potrafi wyjaśnić funkcje różnych odmian języka.

Treści programowe dla zajęć:

Socjolingwistyka jako nauka humanistyczna.
Różne aspekty rozumienia pojęcia język.
Język jako przejaw kultury.
Relacje: język - rzeczywistość.
Społeczne zróżnicowanie języka.
Wiek i płeć jako determinanty językowe.
Przyczyny zmian językowych.
Język pisany a mówiony.
Język mediów i dyskursu medialnego.

Nazwa zajęć: **Kultura języka polskiego**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. właściwie definiuje podstawowe pojęcia związane z poprawną komunikacją językową.
2. rozumie i wyjaśnia zależności między sytuacją komunikacyjną a poziomami normy, stosowanymi kryteriami oceny innowacji.
3. rozpoznaje i rozróżnia widoczne w tekstach tendencje rozwojowe współczesnej polszczyzny.
4. dostrzega innowacje i zmiany językowe występujące w tekstach mówionych i pisanych, także elektronicznych.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi rozstrzygać problemy poprawnościowe, z którymi styka się w różnych typach tekstów.
2. umie dobierać środki językowe optymalnie dostosowane do sytuacji komunikacyjnej.
3. wybiera właściwe narzędzia do oceny innowacji językowych, w tym błędów.
4. umie korzystać z dostępnych źródeł ortoepicznych.
5. umie podjąć dyskusję nad statusem poprawnościowym form językowych w różnych sytuacjach komunikacyjnych; potrafi uzasadnić prezentowaną przez siebie postawę wobec języka.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. dostrzega potrzebę popularyzacji wiedzy z zakresu kultury języka.

Treści programowe dla zajęć:

Przegląd ważniejszych wydawnictw z zakresu poprawności językowej: słowniki poprawnej polszczyzny; wersje elektroniczne słowników poprawnej polszczyzny; inne słowniki poprawnościowe; poradniki językowe; czasopisma językoznawcze; internetowe poradnie językowe.

Kultura języka jako dyscyplina językoznawcza. Podstawowe pojęcia z zakresu kultury języka: kultura języka w ujęciu tradycyjnym (warszawska szkoła kultury języka); nurt socjolingwistyczny w badaniach kulturalnojęzykowych; etyka słowa, estetyka słowa; system, norma, uzus, tekst; obiektywny charakter normy jako płaszczyzny odniesienia dla zjawisk innowacyjnych; elita humanistyczna jako grupa kształtująca normę; stosunek normy do pozostałych płaszczyzn języka; innowacja językowa, zmiana językowa, błąd językowy; typy błędów językowych.

Struktura współczesnej normy językowej. Typy norm językowych: jednostki jednokształtne i jednostki wielokształtne wchodzące w skład normy; typy wariantów normy; norma języka ogólnego a odmiany regionalne współczesnej polszczyzny – gwary miejskie; norma wzorcowa i norma użytkowa (potoczna); norma skodyfikowana; normy cząstkowe: fonetyczna, słowotwórcza, fleksyjna, składniowa, leksykalna, frazeologiczna, stylistyczna.

Typy innowacji językowych: innowacje uzupełniające; innowacje regulujące; innowacje rozszerzające; innowacje nawiązujące; innowacje skracające i ich typy; innowacje precyzujące – zjawisko semantycznej repartycji wariantów normy.

Innowacje uzupełniające w polszczyźnie XXI wieku: przyczyny powstawania innowacji uzupełniających; neologizmy słowotwórcze; neologizmy semantyczne (neosemantyzmy); neologizmy frazeologiczne (w tym zestawienia); najnowsze zapożyczenia.

Kryteria oceny innowacji językowych: przegląd propozycji badawczych dotyczących stosowania kryteriów poprawności językowej; kryteria wewnętrznojęzykowe i zewnętrznojęzykowe.

Współczesna norma frazeologiczna: struktura współczesnej normy frazeologicznej; typy innowacji frazeologicznych: uzupełniające, modyfikujące (ich rodzaje), rozszerzające, parafrazujące (trawestujące), semantyczne, mieszane; innowacja frazeologiczna a błąd frazeologiczny; zasady poprawności frazeologicznej.

Kodyfikacja. Polska polityka językowa: problemy związane z kodyfikacją języka; postawy użytkowników wobec języka; polityka językowa w Polsce w realiach Unii Europejskiej; Ustawa o języku polskim i działalność Rady Języka Polskiego.

Zjawisko mody językowej: moda i snobizm w języku; szablon leksykalny; wyrazy modne w drugiej połowie XX w. a moda językowa XXI wieku.

Zewnętrznojęzykowe tendencje rozwojowe w polszczyźnie XXI wieku: internacjonalizacja; terminologizacja (technologizacja); demokratyzacja; mediatyzacja; zjawisko nowej piśmienności.
Wewnętrznojęzykowe tendencje rozwojowe w polszczyźnie XXI wieku: uniwerbizacja; multiwerbizacja; pleonazmy i tautologie; nowe tendencje w systemie gramatycznym.

Nazwa zajęć: Gramatyka opisowa języka bułgarskiego 2 (morfologia)

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. ma podstawową wiedzę na temat struktury morfologicznej języka kraju specjalności.
2. zna podstawową terminologię z zakresu budowy morfologicznej języka kraju specjalności.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi samodzielnie zanalizować zjawiska systemu współczesnego języka kraju specjalności.
2. potrafi w odpowiedni sposób zastosować wiedzę na temat budowy gramatycznej języka do analizy morfologicznej płaszczyzny języka kraju specjalności.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. potrafi współdziałać i pracować w grupie podczas analizy zjawisk gramatycznych, przyjmując w niej różne role.

Treści programowe dla zajęć:

Morfologia jako nauka o budowie wyrazu: słowotwórstwo a fleksja.

Słowotwórstwo a sposoby wzbogacania słownictwa. Budowa słowotwórcza wyrazów.

Afiksy: inwentarz środków słowotwórczych w języku bułgarskim. Morfologiczne wyznaczniki języka bułgarskiego.

Derywacja a kompozycja. Typy i funkcje skrótowców.

Podstawowe kategorie słowotwórcze języka bułgarskiego, typy słowotwórcze.

Fleksja jako wykładnik pozycji wyrazu w zdaniu. Kategorie fleksyjne. Rodzaje odmian. Fleksja imienna i werbalna.

Przegląd form fleksyjnych grupy deklinacyjnej. Deklinacja rzeczownikowa a deklinacja przymiotnikowa i zaimkowa.

Przegląd form fleksyjnych grupy werbalnej. Wyznaczniki form czasowych.

Formy nieodmienne lub sfraszologizowane we fleksji (archaizmy fleksyjne).

Rodzajnik postpozycyjny w języku bułgarskim.

Nazwa zajęć: Gramatyka historyczna języka bułgarskiego z elementami dialektologii

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. ma uporządkowaną wiedzę na temat rozwoju systemu języka kraju specjalności od zarania do wieku XIX i odpowiadającej jej terminologii.
2. ma podstawową wiedzę z zakresu analizy różnic między historycznymi a współczesnymi cechami systemu gramatycznego języka kraju specjalności i polszczyzny.
3. ma wiedzę na temat dialektów języka kraju specjalności: różnice gramatyczne i dyferencjacja arealna.
4. ma podstawową wiedzę z zakresu zjawisk historycznojęzykowych grupy zachodniosłowiańskiej/południowsłowiańskiej i potrafi ją powiązać z analogicznymi zjawiskami języka kraju specjalności.

w zakresie umiejętności:

1. posiada umiejętność wyjaśniania procesów rozwojowych fonetyki, morfologii i leksyki języka kraju specjalności z wykorzystaniem poglądów historyków języka kraju specjalności.
2. potrafi wyjaśnić rozwój systemu języka kraju specjalności i wskazać go w odpowiednich tekstach, potrafi analizować je i określać ich związek z danym okresem rozwoju systemu gramatycznego języka kraju specjalności oraz dialektów języka krajów specjalności.
3. posługuje się aparatem terminologicznym z zakresu gramatyki historycznej i dialektologii.
4. identyfikuje i omawia w sposób szczegółowy zmiany, jakie zaszły w systemie fonetycznym, morfologicznym i składniowym języka kraju specjalności od momentu wyodrębnienia tego języka jako oddzielnego dialektu słowiańskiego po dzień dzisiejszy.

Treści programowe dla zajęć:

Metody badań językoznawstwa historycznego.

Historyczny rozwój struktury gramatycznej języka z uwzględnieniem podziału dialektalnego – najważniejsze zagadnienia z zakresu fonetyki historycznej (zmiany w systemie fonetycznym i prozodia).

Historyczny rozwój struktury gramatycznej języka z uwzględnieniem podziału dialektalnego – najważniejsze zagadnienia z zakresu morfologii oraz rozwoju morfosyntaktycznej struktury języka bułgarskiego (zmiany w odmianie rzeczownika, zanik kategorii przypadka).

Historyczny rozwój struktury gramatycznej języka z uwzględnieniem podziału dialektalnego – najważniejsze zagadnienia z zakresu morfologii oraz rozwoju morfosyntaktycznej struktury języka bułgarskiego (przekształcenia oraz zmiany w odmianie i stopniowaniu przymiotnika).

Historyczny rozwój struktury gramatycznej języka z uwzględnieniem podziału dialektalnego – najważniejsze zagadnienia z zakresu morfologii oraz rozwoju morfosyntaktycznej struktury języka bułgarskiego (czasownik i rozwój systemu temporalnego).

Historyczny rozwój struktury gramatycznej języka z uwzględnieniem podziału dialektalnego – najważniejsze zagadnienia z zakresu morfologii oraz rozwoju morfosyntaktycznej struktury języka bułgarskiego (zaimki, wykształcenie rodzajnika postpozycyjnego, relacje syntaktyczne).

Innowacje językowe wyznaczające podział południowej Słowiańszczyzny oraz bałkańskie cechy języka bułgarskiego (dynamiczny charakter akcentu, analityzm, podwajanie dopełnienia, da-konstrukcje i in.). Wybrane zagadnienia z leksykologii historycznej.

Nazwa zajęć: Seminarium dyplomowe

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. posiada znajomość najważniejszych metodologii, wykorzystywanych w badaniach naukowych z danej dyscypliny oraz z zakresu slawistyki, zna terminologię z zakresu wybranej dyscypliny naukowej.
2. rozumie zasady wykorzystywania adekwatnej metodologii do własnych badań.

w zakresie umiejętności:

1. posiada umiejętność gromadzenia i wykorzystywania informacji naukowej; rekapitulowania i podsumowywania dyskusji, analizowania i porównywania źródeł, wyciągania wniosków.
2. umie zdefiniować problem badawczy, zawęzić i przeformułować obszar badań, a także uzasadnić wybór tematu pracy licencjackiej i zastosowanej w niej metody badawczej.
3. potrafi ocenić przydatność poszczególnych metod badawczych i wdrożyć zyskaną wiedzę teoretyczną we własnej praktyce badawczej; potrafi uogólnić i integrować wnioski płynące z analizy tekstów oraz poprawnie je zwerbalizować i opisać, umie formułować argumentację wniosków naukowych.
4. potrafi zanalizować teksty pisane w poszczególnych językach, kategoryzować je i klasyfikować, porównać teksty spisane w różnych epokach i wyłowić w nich innowacje, przedyskutować swe przemyślenia w mowie i piśmie.
5. umie zaplanować i określić kompozycję pracy naukowej.
6. zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego oraz uświadamia sobie konieczność zarządzania zasobami własności intelektualnej.

Treści programowe dla zajęć:

Próba zdefiniowania obszaru zainteresowań badawczych studenta.

Prezentacja zasad kompozycji pracy naukowej.

Zasady operowania elementami warsztatu naukowego (ze szczególnym zwróceniem uwagi na zapis bibliograficzny, przypisy, edycję tekstu naukowego itp.). Zapis bibliograficzny – ćwiczenia praktyczne . Zarys metodologii badawczych.

Przedstawienie podstawowych teorii (i metod) komparatystycznych w wybranej dyscyplinie badawczej oraz kategorii socjologicznych, psychologicznych, kulturoznawczych i pojęć filozoficznych, wykorzystywanych w badaniach naukowych.

Prezentacja podstawowych pojęć i reguł z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego oraz zarządzania zasobami własności intelektualnej.

Nazwa zajęć: Gramatyka opisowa języka chorwackiego 2 (morfologia)

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. ma podstawową wiedzę na temat struktury morfologicznej języka kraju specjalności.
2. zna podstawową terminologię z zakresu budowy morfologicznej języka kraju specjalności.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi samodzielnie zanalizować zjawiska systemu współczesnego języka kraju specjalności.
2. potrafi w odpowiedni sposób zastosować wiedzę na temat budowy gramatycznej języka do analizy morfologicznej płaszczyzny języka kraju specjalności.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. potrafi współdziałać i pracować w grupie podczas analizy zjawisk gramatycznych, przyjmując w niej różne role.

Treści programowe dla zajęć:

Morfologia jako nauka o budowie wyrazu: słowotwórstwo a fleksja.

Słowotwórstwo a sposoby wzbogacania słownictwa. Budowa słowotwórcza wyrazów.

Afiksy: inwentarz środków słowotwórczych w języku chorwackim. Morfologiczne wyznaczniki języka chorwackiego.

Derywacja a kompozycja. Typy i funkcje skrótowców.

Podstawowe kategorie słowotwórcze języka chorwackiego, typy słowotwórcze.

Fleksja jako wykładnik pozycji wyrazu w zdaniu. Kategorie fleksyjne. Rodzaje odmian. Fleksja imienna i werbalna.

Przegląd form fleksyjnych grupy deklinacyjnej. Deklinacja rzeczownikowa a deklinacja przymiotnikowa i zaimkowa.

Przegląd form fleksyjnych grupy werbalnej. Wyznaczniki form czasowych.

Formy nieodmienne lub sfrageologizowane we fleksji (archaizmy fleksyjne).

Nazwa zajęć: **Zarys gramatyki języka polskiego**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. potrafi wyjaśnić różnice metodologiczne oraz omówić stopień otwartości językoznawstwa .

w zakresie umiejętności:

1. potrafi czytać ze zrozumieniem i samodzielnie komentować prace teoretyczne z zakresu językoznawstwa.

2. potrafi omówić podsystemy języka polskiego.

3. potrafi poprawnie interpretować przekaz werbalny i pisemny.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. potrafi krytycznie ocenić postrzeganie języka w ramach różnych metodologii badawczych.

Treści programowe dla zajęć:

Definiowanie języka w ramach różnych metodologii.

Krytyczna ocena stanowisk metodologicznych w zakresie językoznawstwa polskiego.

Złożoność systemu języka polskiego.

Podział wewnętrzny języka polskiego.

Język polski w kontekście kultury.

Tendencje rozwojowe współczesnego języka polskiego a procesy globalizacyjne.

Nazwa zajęć: **Podstawy teorii przekładu**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. posiada wiedzę z dziedziny współczesnych teorii translatoryki.

2. zna zagadnienia współczesnej translatoryki, w szczególności przekładu funkcjonalnego.

3. zna terminologię z zakresu translatoryki.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi zreferować i porównać podstawowe koncepcje przekładu wypracowane na gruncie różnych teorii w naukach humanistycznych.

2. potrafi wyjaśnić specyfikę przekładu funkcjonalnego w ujęciu porównawczym do innych rodzajów przekładu (artystycznego, użytkowego).

3. potrafi zaprezentować i wyjaśnić podstawowe etapy pracy translatorskiej, typy tłumaczeń funkcjonalnych w/g sposobu ich realizacji, w/g specyfiki tekstu.

4. potrafi zaprezentować i wyjaśnić kulturowe konteksty pracy tłumacza, procesu i funkcji komunikowania masowego.

5. potrafi zaprezentować wydawniczy i medialny kontekst pracy tłumacza.

6. potrafi wdrożyć uzyskaną wiedzę w praktyce, potrafi przetłumaczyć i przygotować tłumaczenie tekstu medialnego.

Treści programowe dla zajęć:

Wprowadzenie do podstawowej problematyki teorii przekładu, zakres, miejsce i znaczenie teorii przekładu w naukach humanistycznych, wielojęzyczność i wielokulturowość a problemy przekładu.

Prezentacja współczesnych teorii translatorskich, przekład a komunikacja językowa, rodzaje przekładów, specyfika przekładu funkcjonalnego, kompetencje tłumacza.

Prezentacja problematyki przekładowej na poziomie gramatycznym, leksykalnym, semantycznym i strukturalnym, realizacja w praktyce, typologia tłumaczeń funkcjonalnych w/g sposobu ich realizacji, w/g specyfiki tekstu.

Prezentacja poszczególnych etapów pracy tłumacza, zasady ekwiwalencji funkcjonalnej, dewerbalizacji, uchwycenia sensu, przenoszenia sensu.

Przekład jako twórczość, przekład artystyczny, leksykalne i kulturowe zagadnienia przekładu.

Przekład w perspektywie studiów kulturowych, współczesne konteksty pracy tłumacza, proces i funkcje komunikowania masowego.

Prezentacja wydawniczego i medialnego kontekstu pracy tłumacza, prace redaktorskie, tłumaczenie tekstu medialnego.

Nazwa zajęć: Gramatyka opisowa języka chorwackiego 3 (składnia)

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. ma podstawową wiedzę na temat budowy składniowej języka kraju specjalności.
2. zna podstawową terminologię z zakresu budowy składniowej języka kraju specjalności.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi używać naukowej terminologii językoznawczej w języku kraju specjalności.
2. potrafi w odpowiedni sposób zastosować wiedzę na temat budowy gramatycznej języka do analizy syntaktycznej płaszczyzny języka kraju specjalności.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. docenia znaczenie gramatyki dla prawidłowego funkcjonowania procesu komunikacji, poczynając od poziomu interpersonalnego po międzykulturowy.
2. potrafi współdziałać i pracować w grupie podczas analizy zjawisk gramatycznych, przyjmując w niej różne role.

Treści programowe dla zajęć:

Miejsce składni w systemie językowym. Metody analizy składniowej.

Zdanie pojedyncze i jego rodzaje. Części zdania.

Spójność tekstu a budowa gramatyczna zdania.

Tematyczno-rematyczna budowa zdania, szyk wyrazów w zdaniu.

Rodzaje analiz derywacyjnych zdania pojedynczego.

Zdanie złożone i jego rodzaje. Funkcje zdań podrzędnych i nadrzędnych.

Typy zdań złożonych współrzędnie i podrzędnie.

Wskaźniki zespolenia a podział zdań złożonych.

Nazwa zajęć: Historia literatury chorwackiej: romantyzm/ realizm/ moderna

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Definiuje i opisuje podstawowe prądy, nurty i zjawiska dziewiętnastowiecznej literatury chorwackiej; wylicza je w przebiegu chronologicznym i przedstawia w ujęciu typologicznym
2. Wyjaśnia i kwalifikuje, opisuje i wyróżnia ich podstawowe wyznaczniki dziewiętnastowiecznych chorwackich prądów literackich, omawia i interpretuje twórczość ich najważniejszych przedstawicieli

w zakresie umiejętności:

1. Zyskuje umiejętność porównywania zjawisk literackich, formułowania wniosków, wyjaśniania i interpretowania tych zjawisk w kontekście szerokich formacji historycznoliterackich, historycznych, filozoficznych
2. Potrafi skonstruować spójną wypowiedź (pisemną oraz ustną) o charakterze historycznoliterackim, znaleźć odpowiednie źródła informacji, umiejętnie i funkcjonalnie wykorzystać uzyskaną dzięki nim wiedzę
3. Potrafi kompilować zdobytą na zajęciach wiedzę, budować ujęcia uogólniające, rozwijać, wyjaśniać i rekonstruować przebieg procesu historycznoliterackiego w literaturze chorwackiej
4. Potrafi kategoryzować, zaklasyfikować i zjawiska literackie z poszczególnych epok literatury chorwackiej i powiązać je z analogicznymi zjawiskami w literaturze europejskiej, słowiańskiej i światowej
5. Posiada umiejętność budowania syntezy historycznoliterackiej, odnajdywania wyznaczników prądów w konkretnych tekstach literackich, ilustrowania rozważań przykładami z twórczości poszczególnych autorów
6. Wykazuje kontynualny charakter chorwackiej literatury XIX wieku, określa znaczenie tej epoki w szerszym kontekście historycznym i artystycznym i wskazuje jej wpływ na współczesną literaturę chorwacką

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Rozumie rolę literatury czeskiej dla kształtowania się chorwackiej kultury narodowej i powiązania jej z kulturą europejską

Treści programowe dla zajęć:

Prezentacja chorwackiej literatury okresu romantyzmu / odrodzenia narodowego / iliryzmu w ujęciu chronologicznym i typologicznym; ukazanie najważniejszych pisarzy i ich twórczości

Prezentacja chorwackiej literatury realistycznej w ujęciu chronologicznym i typologicznym; ukazanie najważniejszych pisarzy i ich twórczości

Prezentacja okresu przejściowego chorwackiej literatury – od XIX do początku wieku XX w ujęciu chronologicznym i typologicznym; ukazanie najważniejszych pisarzy i ich twórczości

Prezentacja chorwackiej literatury okresu modernizmu w ujęciu chronologicznym i typologicznym; ukazanie najważniejszych pisarzy i ich twórczości

Ukazanie związków literatury chorwackiej wszystkich wymienionych okresów, kierunków i nurtów z analogicznymi okresami i prądami w literaturach europejskich, wyeksponowanie płaszczyzn identyfikacji i zróżnicowania

Przedstawienie omawianych zjawisk literackich na tle wydarzeń historycznych, politycznych i społecznych na Bałkanach z uwzględnieniem kontekstu europejskiego

Prezentacja omawianych zjawisk literackich z zakresu literatury chorwackiej w interdyscyplinarnych powiązaniach z innymi obszarami kultury i sztuki

Nazwa zajęć: **Gramatyka scs. na tle kulturowym**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. potrafi opisać dziejową rolę języka scs na tle języków słowiańskich.
2. potrafi omówić najważniejsze zagadnienia gramatyki scs., posługując się aparatem terminologicznym z zakresu przedmiotu.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi czytać ze zrozumieniem i dokonywać transkrypcji tekstów scs.
2. potrafi analizować krótkie fragmenty tekstu i objaśniać istotne procesy fonetyczne, a także zmiany w systemie morfologicznym języka znajdujące odbicie w danym tekście.
3. potrafi znaleźć odpowiednie leksemy reprezentatywne dla danego zagadnienia, zaklasyfikować je do odpowiedniej kategorii a następnie dokonać odmiany przez przypadki, rodzaje, liczby, osoby, czasy.
4. potrafi przetłumaczyć krótkie fragmenty tekstów.
5. potrafi porównać starsze i młodsze redakcje tekstów równoległych.

Treści programowe dla zajęć:

Powstanie, rola i znaczenie języka scs. w dziejach narodów słowiańskich. Pierwsze alfabety słowiańskie i zabytki piśmiennictwa słowiańskiego.

Wartość głoskowa liter scs., zasady czytania i transkrypcji tekstów.

Struktura gramatyczna języka scs. – system fonetyczny i prozodia, a także tendencje rozwojowe języka prasłowiańskiego i ich rezultaty poświadczane w scs: redukcja i wokalizacja jerów, metateza, palatalizacje spółgłosek tylnojęzykowych.

Struktura gramatyczna języka scs. – system morfologiczny (rzeczownik - typy deklinacji rzeczowników, wzajemne wpływy deklinacyjne, zmiany w systemie deklinacyjnym). Praca z tekstem.

Struktura gramatyczna języka scs. – system morfologiczny (przymiotnik – odmiana prosta i złożona, stopniowanie; zaimek – rodzaje i odmiana). Praca z tekstem.

Struktura gramatyczna języka scs. – system morfologiczny (czasownik – tematy czasowników, aspekty, tryby, typy koniugacji). Praca z tekstem.

Struktura gramatyczna języka scs. – system morfologiczny (czasownik – system temporalny i imiesłowy). Praca z tekstem.

Osobliwości składni języka scs. Praca z tekstem.

Nowsze redakcje scs. Od staro-cerkiewno-słowiańskiego do cerkiewnosłowiańskiego.

Nazwa zajęć: **Literatura Słowian południowych na tle kultury Półwyspu Bałkańskiego**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. definiuje bałkańską przestrzeń kulturową i opisuje charakterystyczne dla niej zjawiska (kultura ludowa, idee wspólnotowe Słowiańszczyzny, wielkie mity narodowe)
2. dostrzega związki między fenomenami z zakresu literatury i kultury Słowian południowych

3. zna specyfikę południowosłowiańskiego procesu historycznego i kulturowego oraz relacje pomiędzy literaturą pisaną i ustną, a także specyfikę relacji kulturowych między Półwyspem Bałkańskim i pozostałą częścią Europy

w zakresie umiejętności:

1. analizuje i interpretuje teksty literackie i naukowe charakterystyczne dla bałkańskiej przestrzeni kulturowej
2. wyjaśnia związki wybranych utworów literackich z obszarem kulturowym Bałkanów, rozpoznaje cechy narodowych i ponadnarodowych modeli kulturowych, charakterystycznych dla Slavia Latina, Slavia Orthodoxa, Slavia Islamica i Slavia Iudaica
3. ustnie i pisemnie formułuje sądy na temat literatury Słowian południowych
4. umie kompilować i streszczać wiedzę zaczerpniętą z literatury teoretycznej, potrafi ją uogólniać i modyfikować

w zakresie kompetencji społecznych:

1. samodzielnie ocenia południowosłowiańskie dzieła literackie oraz teksty kultury,
2. potrafi uargumentować określone stanowisko dotyczące literatur i kultur południowosłowiańskich

Treści programowe dla zajęć:

Prezentacja na poziomie podstawowym serbskiej/chorwackiej/bułgarskiej literatury średniowiecznej w ujęciu chronologicznym i typologicznym; ukazanie sylwetek najważniejszych pisarzy i ich twórczości

Prezentacja na poziomie podstawowym serbskiej/chorwackiej/bułgarskiej literatury renesansowej w ujęciu chronologicznym i typologicznym; ukazanie sylwetek najważniejszych pisarzy i ich twórczości

Prezentacja na poziomie podstawowym serbskiej/chorwackiej/bułgarskiej literatury barokowej w ujęciu chronologicznym i typologicznym; ukazanie sylwetek najważniejszych pisarzy i ich twórczości

Prezentacja na poziomie podstawowym serbskiej/chorwackiej/bułgarskiej literatury romantycznej/odrodzenia narodowego w ujęciu chronologicznym i typologicznym; ukazanie sylwetek najważniejszych pisarzy i ich twórczości

Prezentacja transformacji kanonów kultury po 1991 roku na obszarze Półwyspu Bałkańskiego

Prezentacja roli folkloru w kulturach i literaturach południowosłowiańskich

Przedstawienie omawianych zjawisk na tle wydarzeń historycznych, politycznych i społecznych Półwyspu Bałkańskiego

Prezentacja interdyscyplinarnych i intersemiotycznych powiązań omawianych zjawisk z innymi dziedzinami sztuki

Wskazanie związków literatur południowosłowiańskich z literaturą europejską

Przedstawienie genezy i zasadniczych cech przestrzeni kulturowej Półwyspu Bałkańskiego, szczególnie modeli Slavia Latina i Slavia Orthodoxa, Slavia Islamica i Slavia Iudaica

Nazwa zajęć: Historia literatury chorwackiej: literatura międzywojenna

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Zna twórczość najważniejszych chorwackich twórców dwudziestolecia międzywojennego (literatura, sztuka, publicystyka, krytyka literacka)
2. Definiuje i opisuje podstawowe prądy, nurty i zjawiska literatury chorwackiej okresu dwudziestolecia międzywojennego

w zakresie umiejętności:

1. Posiada umiejętność porównywania zjawisk literackich, formułowania wniosków, wyjaśniania i interpretowania tych zjawisk w kontekście historycznoliterackim, historycznym, artystycznym i filozoficznym
2. Potrafi skonstruować spójną wypowiedź (pisemną oraz ustną) o charakterze historycznoliterackim, znaleźć odpowiednie źródła informacji, umiejętnie i funkcjonalnie wykorzystać uzyskaną dzięki nim wiedzę
3. Posiada umiejętność budowania syntezy historycznoliterackiej, odnajdywania wyznaczników prądów w konkretnych tekstach literackich, ilustrowania rozważań przykładami z twórczości poszczególnych autorów
4. Umie wskazać związki pomiędzy zjawiskami literackimi oraz kulturowymi pierwszej połowy dwudziestego wieku ze słowiańskim, europejskim oraz światowym kontekstem kulturowym

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Potrafi określić znaczenie epoki dwudziestolecia międzywojennego w szerszym kontekście historycznym i społecznym

Treści programowe dla zajęć:

Prezentacja literatury dwudziestolecia międzywojennego w ujęciu chronologicznym i typologicznym; ukazanie najważniejszych pisarzy i ich twórczości.

Ukazanie związków literatury chorwackiej okresu dwudziestolecia międzywojennego z analogicznymi okresami i prądami w literaturze europejskiej, wyeksponowanie płaszczyzn identyfikacji i zróżnicowania.

Przedstawienie omawianych zjawisk literackich na tle wydarzeń historycznych, politycznych i społecznych.

Literatura dwudziestolecia międzywojennego w świetle opracowań historycznoliterackich.

Analiza i interpretacja tekstów poetyckich, prozatorskich i publicystycznych powstałych w okresie dwudziestolecia międzywojennego.

Nazwa zajęć: Historia literatury chorwackiej: średniowiecze, renesans, barok, klasycyzm/romantyzm, realizm

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Definiuje i opisuje podstawowe kierunki, nurty i zjawiska literatury chorwackiej omawianych epok literackich wylicza je w przebiegu chronologicznym (w porządku periodycznym) i przedstawia w ujęciu typologicznym

2. Wyjaśnia i kwalifikuje, opisuje i wyróżnia podstawowe wyznaczniki starszych chorwackich prądów literackich, omawia i interpretuje twórczość ich najważniejszych przedstawicieli

w zakresie umiejętności:

1. Zyskuje umiejętność porównywania zjawisk literackich, formułowania wniosków, wyjaśniania i interpretowania tych zjawisk w kontekście szerokich formacji historycznoliterackich, historycznych, filozoficznych

2. Potrafi skonstruować spójną wypowiedź (pisemną oraz ustną) o charakterze historycznoliterackim, znaleźć odpowiednie źródła informacji, umiejętnie i funkcjonalnie wykorzystać uzyskaną dzięki nim wiedzę

3. Potrafi kompilować zdobytą na zajęciach wiedzę, budować ujęcia uogólniające, rozwijać, wyjaśniać i rekonstruować przebieg procesu historycznoliterackiego w literaturze chorwackiej

4. Potrafi kategoryzować, zaklasyfikować i zjawiska literackie z poszczególnych epok literatury chorwackiej i powiązać je z analogicznymi zjawiskami w literaturze europejskiej, słowiańskiej i światowej

5. Posiada umiejętność budowania syntezy historycznoliterackiej, odnajdywania wyznaczników prądów w konkretnych tekstach literackich, ilustrowania rozważań przykładami z twórczości poszczególnych autorów

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Rozumie rolę literatury chorwackiej dla kształtowania się chorwackiej kultury narodowej i powiązania jej z kulturą europejską

Treści programowe dla zajęć:

Specyfika badań i periodyzacji literatury starochorwackiej

Przedstawienie średniowiecznej historiografii południowosłowiańskiej

Prezentacja chorwackiej literatury średniowiecznej w ujęciu chronologicznym i typologicznym; ukazanie najważniejszych pisarzy i ich twórczości

Prezentacja literatury chorwackiego renesansu w ujęciu chronologicznym i typologicznym; ukazanie najważniejszych pisarzy i ich twórczości

Prezentacja chorwackiej literatury barokowej w ujęciu chronologicznym i typologicznym; ukazanie najważniejszych pisarzy i ich twórczości

Prezentacja chorwackiej literatury XVIII wieku (oświecenie, klasycyzm) w ujęciu chronologicznym i typologicznym; ukazanie najważniejszych pisarzy i ich twórczości

Ukazanie związków literatury chorwackiej wszystkich wymienionych okresów, kierunków i nurtów z analogicznymi okresami i prądami w literaturach europejskich, wyeksponowanie płaszczyzn identyfikacji i zróżnicowania

Przedstawienie omawianych zjawisk literackich na tle wydarzeń historycznych, politycznych i społecznych na Bałkanach z uwzględnieniem kontekstu europejskiego

Prezentacja omawianych zjawisk literackich z zakresu literatury chorwackiej w interdyscyplinarnych powiązaniach z innymi obszarami kultury i sztuki

Nazwa zajęć: Wstęp do slawistyki

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. potrafi scharakteryzować różnice między dialektami a językiem ogólnym (literackim).
2. potrafi wskazać podstawowe różnice między językami słowiańskimi.
3. potrafi określić miejsce współczesnych języków słowiańskich wśród innych języków europejskich.
4. ma świadomość interdyscyplinarnego charakteru badań językoznawczych.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi dokonać obserwacji zjawisk językowych w ujęciu diachronicznym i synchronicznym.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. ma świadomość języka jako rezerwuaru kultury.

Treści programowe dla zajęć:

Język jako system znaków a języki etniczne, języki rekonstruowane.

Pojęcie dialektu i języka ogólnego, wzajemne relacje między tymi zjawiskami językowymi, mechanizmy kształtowania się języka ogólnego.

Rekonstrukcja językowego obrazu świata Prasłowian na podstawie danych językowych (leksyka apelatywna i proprialna) – wybrana tematyka.

Kształtowanie się słowiańskich języków ogólnych (literackich) – ogólna charakterystyka.

Języki słowiańskie wśród języków europejskich (w ujęciu synchronicznym i diachronicznym).

Rola pisma w rozwoju języków słowiańskich.

Nazwa zajęć: Język niemiecki A2

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie umiejętności:

1. potrafi porozumiewać się w rutynowych, prostych sytuacjach komunikacyjnych, wymagających jedynie bezpośredniej wymiany zdań na tematy znane i typowe. Potrafi w prosty sposób opisywać swoje pochodzenie i otoczenie, w którym żyje, a także poruszać sprawy związane z najważniejszymi potrzebami życia codziennego.
2. potrafi czytać ze zrozumieniem krótsze teksty w języku niemieckim o charakterze ogólnym.
3. potrafi zrozumieć prosty oryginalny materiał audio lub wideo z życia codziennego, kulturalnego i społecznego, na poziomie ogólnym jak i wychwycić niezbędne szczegóły.

Treści programowe dla zajęć:

Czasy gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych czynności osadzonych w czasach: czas Perfekt oraz Imperfekt dla czasowników mocnych i słabych oraz czasowników modalnych.

Inne struktury gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych treści i opinii: zaimki dzierżawczy w mianowniku, bierniku oraz celowniku, odmiana czasowników nieregularnych, okoliczniki czasu, stopniowanie przysłówków, zdania porównawcze.

Słownictwo dotyczące życia codziennego jak i ogólno-akademickie w zakresie następujących tematów: rodzina – członkowie rodziny, przebieg dnia w rodzinie – czynności dnia codziennego, obowiązki domowe, jedzenie i picie – produkty żywnościowe, przepisy na proste dania, posiłki, przyzwyczajenia żywieniowe, zakupy – lista zakupów, miary i wagi, zamawianie jedzenia, pogoda - zjawiska pogodowe, pory roku, zmiany klimatu, urlop i czas wolny – aktywności w czasie wolnym, miejsca wypoczynku, środki lokomocji.

Strategie efektywnego czytania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanymi słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści 3.

Strategie efektywnego słuchania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanymi słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści 3.

Udzielanie odpowiedzi, udział w dyskusji oraz wyrażanie różnorodnych funkcji językowych w zakresie: przeprowadzania oraz udziału w rozmowie kwalifikacyjnej o pracę, przedstawiania problemów, moderowania dyskusji oraz wyrażania opinii na tematy zawarte w treści 3.

Nazwa zajęć: Wiedza o kraju i kulturze Chorwacji

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Posiada podstawową wiedzę z zakresu geografii i geopolityki Chorwacji i narodów południowosłowiańskich
2. Rozumie i komentuje problematykę kulturową, narodowościową, religijną i demograficzną Chorwacji i Słowian Południowych
3. Rozumie problematykę tożsamości kulturowej, narodowej i religijnej Chorwacji i Słowian Południowych

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi wyjaśnić związki Chorwacji i ziem południowosłowiańskich z dziedzictwem kulturowym oraz religijnym Europy i Orientu

2. Konstruuje wypowiedzi ustne w formie indywidualnej prezentacji i/lub głosu w dyskusji
3. Potrafi organizować pracę w grupie

Treści programowe dla zajęć:

Geografia fizyczna Chorwacji (ukształtowanie powierzchni, główne rzeki, masywy górskie, warunki klimatyczne itd.)

Historia ziem chorwackich – od antyku po czasy współczesne

Zabytki architektury i sztuki na terenie Chorwacji – od antyku po czasy współczesne

Religie i wyznania na terenie Chorwacji. Katolicyzm, protestantyzm, prawosławie, judaizm – duchowość, obrzędy, architektura, sztuka sakralna

Folklor chorwacki (obyczaje i wierzenia)

Zagadnienia polityczno-gospodarczo i kulturowe dotyczące najnowszych dziejów Chorwacji

Współczesna chorwacka kultura popularna

Nazwa zajęć: Kultura antyczna z elementami języka greckiego

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Dysponuje zrębnymi wiadomościami na temat kultury greckiej
2. Ma dobrą orientację w zakresie greckiej historii społeczno-ekonomicznej
3. Zna najważniejsze greckie formy literackie

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi poddać starogrecki utwór literacki analizie oraz interpretacji
2. Potrafi przeczytać ze zrozumieniem prosty tekst w języku greckim

Treści programowe dla zajęć:

Kultura starożytnej Grecji

Podstawy historii społeczno-ekonomicznej starożytnej Grecji

Treść wybranych greckich utworów antycznych

Konwencjonalne greckie formy literackie

konteksty kulturowe greckiej literatury

Greckie fundamenty literatury europejskiej (epika, dramat, liryka, proza)

Fragmety greckich tekstów w oryginale

Nazwa zajęć: Praktyczna nauka języka chorwackiego

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. potrafi zrozumieć proste wyrazy i związki wyrazowe, które opisują jego, jego rodzinę oraz środowisko, w którym funkcjonuje, przy założeniu, że współmówca mówi wolno i wyraźnie.
2. jest w stanie zrozumieć proste komunikaty publiczne, m.in. ogłoszenia, ostrzeżenia, hasła reklamowe
3. Potrafi przeczytać ze zrozumieniem krótkie, proste teksty, które zostały uprzednio dostosowane do poziomu A1.
4. w pełni opanował/a ortografię i zna najważniejsze zasady pisowni. Jest w stanie bezbłędnie zapisać wyraźnie podyktowany tekst.
5. jest zapoznany/a z najważniejszymi zasadami fonetycznymi (zna m. in. rodzaje głosek, zachodzące procesy fonetyczne) oraz potrafi je zastosować w mowie i piśmie.
6. rozróżnia odmienne i nieodmienne części mowy. Opanował najważniejsze zasady odmiany rzeczowników, przymiotników i czasowników, używa liczebników oraz potrafi stopniować przymiotniki i przysłówki.
7. jest zapoznany/a z najważniejszymi informacjami o Chorwacji, jej realiach społecznych i kulturowych oraz zwyczajami jej mieszkańców.
8. rozumie jasno sformułowane wypowiedzi na znane mu tematy, z którymi spotyka się w pracy, szkole, itd.; rozumie główne wątki programów radiowych i telewizyjnych, mówiących o sprawach bieżących lub o sprawach interesujących go prywatnie lub zawodowo.
9. rozumie teksty składające się głównie z mowy codziennej lub języka swoich zainteresowań, zrozumieć opis wydarzeń, uczuć i pragnień zawarty w prywatnej korespondencji; czytać artykuły i raporty, które zajmują się współczesnymi problemami, w których piszący prezentują określone stanowiska i poglądy; zrozumieć współczesną prozę literacką.
10. rozróżnia słowa odmienne i nieodmienne; opanował stopniowanie przymiotników i przysłówków.
11. rozpoznaje funkcje komunikatywne zdań, używa prostych i złożonych zdań, wprowadzając pewne typy zdań podrzędnych.
12. potrafi zrozumieć dłuższe wypowiedzi i wykłady oraz stosunkowo złożoną argumentację pod warunkiem, że temat wypowiedzi jest mu znany. Potrafi zrozumieć znaczną część wiadomości TV i

programów dotyczących współczesnych wydarzeń. Rozumie filmy w wersji oryginalnej, jeśli aktorzy posługują się językiem literackim.

12. rozumie artykuły i reportaże dotyczące współczesnych problemów, których autorzy przedstawiają szczegółowe opinie i argumenty. Potrafi zrozumieć współczesną prozę literacką pisaną w języku standardowym.

13. opanował/a zasady ortografii, bez większego trudu notuje zasłyszane wypowiedzi, nawet jeśli tekst zawiera nieznanne mu proste wyrazy i wyrażenia.

14. zostaje zapoznany z takimi procesami fonetycznymi jak: zjawisko ruchomej samogłoski, wypadanie spółgłoski i uczy się je rozpoznawać w tekście.

15. opanowuje zasady odmiany rzeczowników i czasowników obcego pochodzenia, posługuje się wszelkimi liczbowymi zapisami (także wielocyfrowymi), poznaje zaimki nieokreślone, ćwiczy użycie spójników i przyimków. Rozpoznaje i potrafi zastosować wszystkie czasy gramatyczne.

16. potrafi zaprezentować pogłębioną wiedzę na temat chorwackich realiów społecznych i kulturowych, znane są mu zwyczaje mieszkańców tego kraju.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi prowadzić rozmowę na podstawowym poziomie znajomości języka chorwackiego, pod warunkiem, że współrozmówca jest gotów powtórzyć lub przeformułować swoje zdania oraz pomóc studentowi wyrazić swoje zdanie. Jest w stanie porozumiewać się w prostych i typowych sytuacjach komunikacyjnych.

2. potrafi używać prostych wyrażeń i zdań, aby opisać swoje miejsce zamieszkania i otoczenie. Potrafi wyrazić swoją opinię w zakresie codziennej, prostej komunikacji. Używając prostych fraz i zdań potrafi opisać swoją rodzinę, znane mu osoby, warunki mieszkaniowe, dotychczasowy tok kształcenia.

3. potrafi napisać krótki, prosty tekst np. na widokówce z pozdrowieniami z wakacji. Potrafi wypełniać formularze z danymi osobowymi, takimi jak nazwisko, adres, obywatelstwo. Jest w stanie pisać krótkie i proste notatki lub wiadomości wynikające z doraźnych potrzeb. Potrafi napisać bardzo prosty list prywatny, na przykład z podziękowaniami.

4. stosuje w praktyce najważniejszą wiedzę z zakresu składni, rozpoznaje komunikacyjną funkcję zdań. Potrafi budować zdania proste i złożone.

5. radzi sobie w większości sytuacji, jakie mogą wyniknąć w trakcie podróży przez obszar, gdzie mówi się danym językiem; bez przygotowania dołączyć się do rozmowy na tematy, które są mu znane, mają osobisty charakter lub dotyczą życia codziennego.

6. potrafi łączyć wyrażenia, opisywać przeżycia i zdarzenia, nadzieje, marzenia i aspiracje; potrafi relacjonować i opowiadać przebieg akcji książek czy filmów, opisując własne reakcje i wrażenia; może mówić na wiele tematów związanych z obszarem jego zainteresowań; potrafi wyjaśnić swój punkt widzenia, podając wady i zalety różnych rozwiązań.

7. potrafi pisać proste teksty na tematy, które są mu znane bądź go interesują; pisać prywatne listy, opisując swoje przeżycia i wrażenia; pisać zrozumiale, popełniając mało błędów; napisać opracowanie, przekazując informacje lub rozważając argumenty za i przeciw swojego punktu widzenia.

8. potrafi porozumiewać się dość płynnie i spontanicznie, co umożliwia konwersację z obcokrajowcami, rodzimymi użytkownikami języka. Może brać czynny udział w dyskusji, wyjaśniając i podtrzymując swoje poglądy.

9. potrafi przedstawić relatywnie szczegółowy opis w różnych dziedzinach związanych z jego zainteresowaniami. Umie przedstawić swój pogląd na dany temat, podając argumenty za i przeciw.

10. potrafi napisać jasny, stosunkowo szczegółowy tekst na tematy związane z jego zainteresowaniami. Może napisać esej lub sprawozdanie, przekazując informacje lub przedstawiając argumenty za i przeciw. Potrafi pisać listy, podając istotę i wagę doświadczeń i zdarzeń.

11. doskonali budowanie zdań wielokrotnie złożonych przy użyciu nowo poznanych spójników i formacji przyimkowo-spójnikowych. Zostaje zapoznany z kolejnością nieodmiennych części mowy w zdaniu.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. posiada umiejętność nawiązywania kontaktów interpersonalnych z przedstawicielami innych kultur.

2. potrafi działać zespołowo.

3. jest gotowy/a do podejmowania samodzielnych działań profesjonalnych.

Treści programowe dla zajęć:

PRZEDSTAWIANIE SIĘ I NAWIĄZYWANIE ZNAJOMOŚCI:

- Przyswajanie prostych zwrotów skonwencjonalizowanych i formuł grzecznościowych używanych podczas nawiązywania znajomości, przedstawiania się, witania itd.

- sposób zapisu i wymowy chorwackich głosek.

LUDZIE I ICH ZAWODY

- nazwy państw i narodowości;

- nazwy zawodów i związane z ich tworzeniem reguły słowotwórcze;

- odmiana rzeczownika.

ŻYWNOŚĆ I NAPOJE, ZAKUPY I ZAMÓWIENIA:

- składanie zamówienia w kawiarni i restauracji (na podstawie autentycznych materiałów);
- zakupy w sklepie i na targu;
- rozmowa o głównych nawykach żywieniowych;
- liczebniki, tryb rozkazujący czasownika.

CECHY PRZEDMIOTÓW I LUDZI

- opis przedmiotu, kolory;
- opis osoby (wygląd zewnętrzny i cechy charakteru);
- części ciała;
- wyrażanie stosunku przynależności, (przymiotniki dzierżawcze);
- związek zgody między przymiotnikiem i rzeczownikiem, stopniowanie przymiotnika.

RODZINA, PRZYJACIELE, ZNAJOMI I ZWIERZĘTA DOMOWE

- relacje rodzinne;
- opisywanie członków rodziny, ich nazwy;
- zaimki osobowe i względne.

(NIE) SZATA ZDOBI CZŁOWIEKA

- zakup odzieży i obuwia;
- nazywanie rodzajów odzieży i obuwia;
- dyskusja na temat zwyczajów w kwestii ubioru, moda;
- zaimki pytające.

GDZIE MIESZKAM

- opis domu oraz jego wnętrza i wyposażenia; porządek w domu;
- ogłoszenia o sprzedaży/ kupnie/wynajmie mieszkania i domu;
- chorwackie i polskie zwyczaje mieszkaniowe;
- czasowniki bezosobowe i zwrotne.

ŻYCIE CODZIENNE

- opisywanie codziennych czynności i przyzwyczajzeń;
- korzystanie z programu telewizyjnego;
- wyrażanie czasu (podawanie godziny).

ORIENTACJA W PRZESTRZENI:

- pytanie o drogę, kierunki świata;
- lotnisko, dworzec, postój taxi, rozkład jazdy;
- kantor, bank, poczta.

PODRÓŻE

- własne przeżycia, plany wakacyjne;
- wizyta w agencji turystycznej, rezerwacja pokoju, zakup wycieczki;
- zwyczaje wakacyjne;
- nazwy miesięcy i pór roku;
- czas przeszły i przyszły.

LICZENIE

- zapis słowny liczb (daty, sumy pieniężnej itd.);
- wymiana waluty;
- nieregularna liczba mnoga, połączenie liczebnika z rzeczownikiem.

ZDROWIE I SPORT

- wizyta u lekarza, opis swojego samopoczucia i stanu fizycznego;
- hobby;
- dyskusja o sposobach spędzania wolnego czasu;
- określenia czasowe, stopniowanie przysłówków.

Praca i zatrudnienie; narzędzia do pracy; praca i przyjaźń; praca zespołowa i indywidualna; pisanie CV i listu motywacyjnego; rozmowa kwalifikacyjna.

Planowanie czasu wolnego i weekendu (kino, teatr, koncerty, imprezy sportowe); hobby.

Podróże (socjologiczne, kulturowe i edukacyjne aspekty podróży); aktywny lub pasywny urlop; planowanie podróży (wakacje letnie i zimowe; morze, góry); wyszukiwanie ofert turystycznych; prasa, internet i usługi biur podróży; typy zakwaterowania (hotel, kwatery prywatne, kempingi).

Transport, komunikacja, ruch; połączenia telefoniczne i komunikacja internetowa; pisma oficjalne.

Nauka języków obcych (socjologiczny, kulturowy i edukacyjny aspekt nauki języka obcego); wybór i motywacja; sposoby uczenia się; polityka językowa.

Jakość życia; artykuły spożywcze i odzież; praca i wypoczynek; rola pieniędzy.

Kiedyś i dziś, pokoleniowe różnice (tradycyjna i nowoczesna rodzina) i stosunek do młodych / starszych; różnice w systemie edukacji; płeć i społeczeństwo.
Chorwacja w świecie, świat w Chorwacji; gwiazdy, wynalazcy, naukowcy, pisarze, artyści, sportowcy, politycy... ; wymiana kulturowa i naukowa; wady i zalety życia poza ojczyzną.
Rodzina i związki; prawo i stosunki małżeńskie i rodzinne; przemoc domowa; męsko-damska przyjaźń; relacje z przełożonym i podwładnym.
Prezenty, karty okolicznościowe, święta; wychowanie religijne; święta państwowe; pisanie kartki z życzeniami.
Oglądanie wybranego filmu fabularnego; film jako gatunek sztuki; czytanie i pisanie recenzji filmowych.
Jaki jestem, a jak mnie widzą inni
Autoportret – dyskusja o cechach charakteru ludzi, wady i zalety;
Formy dyskryminacji (ze względu na rasę, płeć, wiek...)
Książka i literatura we współczesnym społeczeństwie
Dyskusja o sposobach przetrwania literatury we współczesnym świecie, o roli czytelnika i recepcji współczesnej literatury;
Literatura w Internecie;
Targi książek. Układanie top listy tytułów, które byłyby reprezentacyjne dla rodzimej kultury;
Antologie literatury jako znak czasów.
Wynalazki i technologia
Wynalazki, które zmieniły świat;
XXI wiek: dobre i złe strony osiągnięć genetyki, globalne ocieplenie – fakty i mity;
Osiągnięcia techniki w dziedzinie ekonomii, przemysłu, komunikacji, branży IT ...
Sport
Ile uwagi poświęcamy własnemu ciału i kondycji fizycznej ;
5. semestr
Amatorskie i profesjonalne uprawianie sportów;
Sporty ekstremalne;
Plusy i minusy sportowych imprez masowych;
Olimpiada i paraolimpiada.
Społeczne i zdrowotne problemy dnia codziennego
Choroby XXI wieku – anoreksja, bulimia, depresja, uzależnienia;
Zapobieganie chorobom jako element właściwej polityki prozdrowotnej;
Bezrobocie, mobbing, przemoc, wyobcowanie.
Jednostka i społeczeństwo – uprzedzenia i fakty
Życie w małżeństwie czy nieformalnym związku?
Chorzy kontra zdrowi;
Męskie i damskie zawody.
Dziennikarstwo
Podstawowe gatunki dziennikarskie. Informacja, komunikat, notatka, reportaż, komentarz, felieton (cechy formalne i stylistyczne);
Żółte dziennikarstwo (przyczyny i skutki jego popularności);
Dziennikarstwo obiektywne i śledcze;
Znani felietoniści. Nagrody dziennikarskie;
Najpopularniejsze czasopisma;
E-gazety.
Ekonomia
Makro i mikro ekonomia;
Monopol i zdrowa konkurencja,
Inżynieria społeczna.
Świat z perspektywy postkolonialnej
Kraje Trzeciego Świata;
Migracje ludności (przyczyny i skutki);
Współczesny nomadyzm i diaspora;
Emigracja w literaturze.
Ekologia
Przyroda i środowisko;
Rozwijanie świadomości ekologicznej;
Chronione gatunki zwierząt;
Parki przyrodnicze i narodowe;
Eko-produkty – potrzeba czy trend?

Czy chcesz zmienić świat?

Aktywizm i stowarzyszenia aktywistów (troska o zwierzęta, stowarzyszenia prorodzinne, troska o zdrowie i jakość życia);

Czy aktywiści mogą zmienić świat?

Największe katastrofy naturalne na świecie, pomoc humanitarna i akcje humanitarne.

Internet i współczesne media:

Obecność internetu we współczesnym życiu. Jego dobre i złe strony;

Nadużywanie możliwości internetu.

Projekcja filmowa

Gatunki filmowe;

Najważniejsze składniki filmu (reżyser, scenarzyści, aktorzy, muzyka, fabuła, temat...);

Pisanie scenariusza krótkiego filmu reklamowego lub dokumentalnego.

Lektura i przekład współczesnego tekstu literackiego (do wyboru).

Nazwa zajęć: Język niemiecki B21

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie umiejętności:

1. potrafi tworzyć płynne wypowiedzi ustne na przygotowane tematy, prezentować i argumentować swoje stanowisko oraz innych osób na tematy związane ze swoim otoczeniem jak i na tematy ogólnoakademickie.
2. potrafi czytać ze zrozumieniem teksty w języku niemieckim o charakterze ogólnym jak i akademickim, związane z kierunkiem studiów, oraz analizować ich treść i wybierać niezbędne informacje.
3. potrafi zrozumieć oryginalny materiał audio lub wideo na większość tematów dotyczących życia codziennego, kulturalnego i społecznego, na poziomie ogólnym jak i wychwycić niezbędne szczegóły.
4. potrafi przygotować i wygłosić prezentację na wybrany temat.
5. potrafi opracować teksty oraz wypowiedzi dotyczące życia społecznego, uniwersyteckiego i zawodowego.
6. potrafi redagować wybrane teksty w stylu formalnym.
7. potrafi uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę oraz umiejętności.

Treści programowe dla zajęć:

Czasy gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych czynności osadzonych w czasach: czas Perfekt oraz Imperfekt dla czasowników mocnych i słabych oraz czasowników modalnych.

Inne struktury gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych treści i opinii: strona bierna, strona bierna z czasownikami modalnymi, Konjunktiv II, konektory, zdania okolicznikowe celu, zdania przydawkowe.

Słownictwo dotyczące życia codziennego jak i ogólno-akademickie w zakresie następujących tematów: relacje – relacje międzyludzkie, przyjaźń, cechy charakteru, charakterystyka dobrego przyjaciela, miłość, uczucia, etapy związku, trudności w związku, konflikty rodzinne, zdrowie – dbałość o zdrowie, zdrowe odżywianie, problemy i porady zdrowotne, nazwy chorób, czynności wykonywane przez lekarza i pacjenta, wizyta u lekarza, szkoła, uniwersytet – wybór studiów i szkoły wyższej, wymarzone studia, obowiązki studenta, życie studenckie, ścieżki kariery, finansowanie nauki, reklama - znaczenie reklamy, sztuczki stosowane w reklamie, wybory konsumenckie, podatność na reklamę, sukces w biznesie.

Strategie efektywnego czytania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanymi słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści 3.

Strategie efektywnego słuchania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanymi słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści 3.

Udzielanie odpowiedzi, udział w dyskusji oraz wyrażanie różnorodnych funkcji językowych w zakresie: przeprowadzania oraz udziału w rozmowie kwalifikacyjnej o pracę, przedstawiania problemów, moderowania dyskusji oraz wyrażania opinii na tematy zawarte w treści 3.

Nazwa zajęć: Język niemiecki B1

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie umiejętności:

1. potrafi tworzyć ustne wypowiedzi na przygotowane tematy, prezentować i argumentować swoje stanowisko oraz innych osób w zakresie problematyki związanej ze swoim otoczeniem jak i w zakresie tematyki ogólnoakademickiej.
2. potrafi czytać ze zrozumieniem teksty w języku niemieckim o charakterze ogólnym jak i akademickim oraz analizować ich treść i wybierać niezbędne informacje.
3. potrafi zrozumieć dostosowany do poziomu oryginalny materiał audio lub wideo na poziomie ogólnym oraz wychwytywać niezbędne szczegóły.

Treści programowe dla zajęć:

Czasy gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych czynności osadzonych w czasach: czas Perfekt oraz Imperfekt dla czasowników mocnych i słabych, czas przyszły Futur 1.

Inne struktury gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych treści i opinii: partykuły modalne, rekcja czasownika, czasowniki ruchu, werden + bezokolicznik, zdania względne, słowotwórstwo, przymki czasowe.

Słownictwo dotyczące życia codziennego jak i ogólno-akademickie w zakresie następujących tematów: dni świąteczne: przyjęcia i uroczystości z różnych okazji, święta, tradycje, obrzędy, zaproszenia, rady dla gości i gospodarzy uroczystości w drodze: środki komunikacji, zakup biletów, zachowanie na dworcu/ lotnisku, sposoby podróżowania, miejsca docelowe, sposoby spędzania czasu w poszczególnych miejscach (np. w górach, nad morzem) warunki noclegowe, wrażenia i przeżycia urlopowe, szczegółowy opis drogi, wymarzona podróż, przedmioty przydatne w podróży.

mieszkanie: wymarzony dom/mieszkanie, wyposażenie mieszkania, okolica miejsca zamieszkania, warunki mieszkaniowe, doświadczenia z mieszkania we wspólnocie mieszkaniowej, własna sytuacja mieszkaniowa, zamiana mieszkania

muzyka: instrumenty muzyczne, style muzyczne, gusty muzyczne, znani muzycy, koncert, przedstawienie muzyczne

Strategie efektywnego czytania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanymi słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści 3.

Strategie efektywnego słuchania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanymi słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści 3.

Udzielanie odpowiedzi, udział w dyskusji oraz wyrażanie różnorodnych funkcji językowych w zakresie: przeprowadzania oraz udziału w rozmowie kwalifikacyjnej o pracę, przedstawiania problemów, moderowania dyskusji oraz wyrażania opinii na tematy zawarte w treści 3.

Nazwa zajęć: Gramatyka opisowa języka chorwackiego 1 (fonetyka i fonologia)

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. ma podstawową wiedzę na temat budowy fonetycznej i fonologicznej języka kraju specjalności.
2. zna podstawową terminologię z zakresu budowy fonetycznej, fonologicznej języka kraju specjalności.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi samodzielnie zanalizować zjawiska systemu fonologicznego współczesnego języka kraju specjalności.
2. potrafi w odpowiedni sposób zastosować wiedzę na temat budowy gramatycznej języka do analizy fonetycznej, fonologicznej płaszczyzny języka kraju specjalności.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. docenia znaczenie gramatyki dla prawidłowego funkcjonowania procesu komunikacji poczynając od poziomu interpersonalnego po społeczny.

Treści programowe dla zajęć:

Typologiczna i genetyczna charakterystyka języka chorwackiego. Miejsce języka chorwackiego w słowiańskiej wspólnocie językowej, zasięg terytorialny języka chorwackiego. Gramatyka opisowa a gramatyka normatywna.

Fonetyka i fonologia – metody i narzędzia badawcze. Fonetyka jako nauka o budowie dźwięku mowy, fonologia jako nauka o fonemach, morfonologia.

Budowa i funkcjonowanie narządów mowy, powstawanie dźwięku mowy. Zasady artykulacji.

Kryteria klasyfikacji głosek chorwackich. Alternacje samogłoskowe i spółgłoskowe.

Fonologia: fonem i alofon. Inwentarz fonemów chorwackich.

Upodobnienia głoskowe. Powstawanie, rodzaje i rola w wypowiedzi.

Ortografia i alfabet. Pismo fonetyczne. Alfabet fonetyczny (chorwacki i międzynarodowy).

Prozodyczne cechy mowy i ich rola w języku. Akcent i melodia.

Nazwa zajęć: Historia Chorwacji

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Rozumie prawidłowości historyczne rządzące zmianami terytorialnego zasięgu chorwackiego osadnictwa w dziejach i współcześnie
2. Wskazuje, określa związki między poszczególnymi zjawiskami z dziejów społeczno-politycznych ziem chorwackich a nurtami teoretycznymi w naukach społecznych
3. Rozróżnia charakterystyczne elementy chorwackiej pamięci historycznej i rozumie ich wpływ na życie narodowe Chorwatów

4. Dostrzega i rozumie historyczne powody zróżnicowania ludności chorwackiej pod względem jej obyczajów, języka, tradycji regionalnych

w zakresie umiejętności:

1. Refleksyjnie podchodzi do teorii naukowych ukazujących rolę Chorwatów w dziejach Bałkanów i Europy południowo-wschodniej od średniowiecza do XX wieku
2. Potrafi krytycznie analizować stereotypy narodowe korzystając z wiedzy historycznej
3. Interpretuje problematykę polityczną w powiązaniu z zagadnieniami o charakterze społeczno-kulturowym

Treści programowe dla zajęć:

Cywilizacyjne, religijne i polityczne podziały na ziemiach chorwackich w dziejach
Pochodzenie Chorwatów w świetle źródeł historycznych i legendarnych. Cywilizacyjne, religijne i polityczne podziały na ziemiach chorwackich w dziejach
Społeczno-polityczne warunki kształtowania się państwowości chorwackiej w średniowieczu.
Ziemie chorwackie jako „przedmurze chrześcijaństwa” w ujęciu historycznym
Narodowościowe tło chorwackiego odrodzenia narodowego w XIX wieku
Chorwackie idee państwowotwórcze w XIX i XX wieku. Inspiracje i ewolucja
Stosunek Chorwatów do monarchii jugosłowiańskiej (1918-1918)
Rola ruchu ustaszy w chorwackich dziejach narodowych
Miejsce komunistycznego ruchu oporu (1941-1945) w świadomości historycznej Chorwatów
Chorwaci wobec komunistycznej federacji jugosłowiańskiej
Chorwacja na mapie geopolitycznej Bałkanów w latach 90. XX wieku
Główne dylematy chorwackiej polityki wewnętrznej i zagranicznej w XXI wieku

Nazwa zajęć: **Gramatyka historyczna języka chorwackiego z elementami dialektologii**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. ma uporządkowaną wiedzę na temat rozwoju systemu języka kraju specjalności od zarania do wieku XIX i odpowiadającej jej terminologii.
2. ma podstawową wiedzę z zakresu analizy różnic między historycznymi a współczesnymi cechami systemu gramatycznego języka kraju specjalności i polszczyzny.
3. ma wiedzę na temat dialektów języka kraju specjalności: różnice gramatyczne i dyferencjacja arealna.
4. ma podstawową wiedzę z zakresu zjawisk historycznojęzycznych grupy zachodniosłowiańskiej/południowosłowiańskiej i potrafi ją powiązać z analogicznymi zjawiskami języka kraju specjalności.

w zakresie umiejętności:

1. posiada umiejętność wyjaśniania procesów rozwojowych fonetyki, morfologii i leksyki języka kraju specjalności z wykorzystaniem poglądów historyków języka kraju specjalności.
2. potrafi wyjaśnić rozwój systemu języka kraju specjalności i wskazać go w odpowiednich tekstach, potrafi analizować je i określać ich związek z danym okresem rozwoju systemu gramatycznego języka kraju specjalności oraz dialektów języka krajów specjalności.
3. posługuje się aparatem terminologicznym z zakresu gramatyki historycznej i dialektologii.
4. identyfikuje i omawia w sposób szczegółowy zmiany, jakie zaszły w systemie fonetycznym, morfologicznym i składniowym języka kraju specjalności od momentu wyodrębnienia tego języka jako oddzielnego dialektu słowiańskiego po dzień dzisiejszy.

Treści programowe dla zajęć:

Metody badań językoznawstwa historycznego.

Historyczny rozwój struktury gramatycznej języka z uwzględnieniem podziału dialektalnego – najważniejsze zagadnienia z zakresu fonetyki historycznej (zmiany w systemie fonetycznym i prozodia).

Historyczny rozwój struktury gramatycznej języka z uwzględnieniem podziału dialektalnego – najważniejsze zagadnienia z zakresu morfologii oraz rozwoju morfosyntaktycznej struktury języka chorwackiego (zmiany w odmianie rzeczownika).

Historyczny rozwój struktury gramatycznej języka z uwzględnieniem podziału dialektalnego – najważniejsze zagadnienia z zakresu morfologii oraz rozwoju morfosyntaktycznej struktury języka chorwackiego (przymiotnik).

Historyczny rozwój struktury gramatycznej języka z uwzględnieniem podziału dialektalnego – najważniejsze zagadnienia z zakresu morfologii oraz rozwoju morfosyntaktycznej struktury języka chorwackiego (czasownik i rozwój systemu temporalnego).

Historyczny rozwój struktury gramatycznej języka z uwzględnieniem podziału dialektalnego – najważniejsze zagadnienia z zakresu morfologii oraz rozwoju morfosyntaktycznej struktury języka chorwackiego (zaimki, relacje syntaktyczne).

Innowacje językowe wyznaczające podział południowej Słowiańszczyzny – analityzm (w dialektach chorwackich) i dynamiczny charakter akcentu.

Wybrane zagadnienia z leksykologii historycznej.

Nazwa zajęć: Warsztat tłumacza

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. posiada wiedzę w zakresie teorii i praktyki przekładu, zna terminologię dotyczącą przekładu, praktyczną znajomość języka specjalistycznego na poziomie przewidzianym w programie studiów.

2. wie, w jaki sposób objaśnić i porównać koncepcje przekładu; zna różnorodne techniki przekładu tekstów.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi samodzielnie tłumaczyć teksty literackie, użytkowe, naukowe, techniczne i informacyjne z języka specjalistycznego na język polski; potrafi dotrzeć do potrzebnych źródeł i weryfikować stopień ich przydatności i wiarygodności (słowniki, Internet, leksykony, kompendia, atlasy).

2. potrafi dokonywać ustnych tłumaczeń z języka specjalistycznego na język polski; posiada umiejętność nawiązywania kontaktów interpersonalnych z przedstawicielami różnych kultur i tradycji; jest otwarty na wymianę informacji i doświadczeń.

3. potrafi zdefiniować obowiązki tłumacza, edytora, redaktora tekstu i odnieść je do praktycznej działalności tłumacza; wykazuje się znajomością prawnych regulacji pracy tłumacza.

4. potrafi czytać ze zrozumieniem teksty w języku specjalistycznym; docenia znaczenie wiedzy slawistycznej dla prawidłowego funkcjonowania procesu komunikacji, począwszy od poziomu interpersonalnego po międzykulturowy.

5. potrafi dokonywać wyborów wobec odpowiedzialności za tworzenie przekazu zgodnego z intencją autorską a uwarunkowaniami kulturowymi docelowego odbiorcy.

Treści programowe dla zajęć:

Semestr 4: Elementy teorii przekładu (typologia przekładu; tłumaczenie pisemne a tłumaczenie ustne: symultaniczne, konsekwentne, prawne i osobowościowe uwarunkowania pracy tłumacza).

Semestr 4: Techniki tłumaczenia tekstów pisanych i ustnych.

Semestr 4: Tłumaczenie tekstów literackich: dramat, poezja, proza.

Semestr 4: Tłumaczenie tekstów literackich: literatura dialektalna, literatura adresowana do specjalnego odbiorcy (literatura dziecięca).

Semestr 5: Tłumaczenie literackie: tłumaczenie tekstów podporządkowanych warstwie muzycznej dzieła (teksty librett operowych, utworów operetkowych i musicalowych).

Semestr 5: Tłumaczenie tekstów użytkowych i informacyjnych: biogram, instrukcja obsługi, teksty reklamowe.

Semestr 5: Tłumaczenie naukowo-techniczne: medycyna, weterynaria, prawo, przemysł, sztuka, turystyka.

Semestr 5: Tłumaczenie ustne: przemówienia osób występujących publicznie.

Semestr 5:

Karta tłumacza.

Nazwa zajęć: Gramatyka opisowa języka serbskiego 1 (fonetyka i fonologia)

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. ma podstawową wiedzę na temat budowy fonetycznej i fonologicznej języka kraju specjalności.

2. zna podstawową terminologię z zakresu budowy fonetycznej, fonologicznej języka kraju specjalności.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi samodzielnie zanalizować zjawiska systemu fonologicznego współczesnego języka kraju specjalności.

2. potrafi w odpowiedni sposób zastosować wiedzę na temat budowy gramatycznej języka do analizy fonetycznej, fonologicznej płaszczyzny języka kraju specjalności.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. docenia znaczenie gramatyki dla prawidłowego funkcjonowania procesu komunikacji począwszy od poziomu interpersonalnego po społeczny.

Treści programowe dla zajęć:

Typologiczna i genetyczna charakterystyka języka serbskiego. Miejsce języka serbskiego w słowiańskiej wspólnocie językowej, zasięg terytorialny języka serbskiego. Gramatyka opisowa a gramatyka normatywna.

Fonetyka i fonologia – metody i narzędzia badawcze. Fonetyka jako nauka o budowie dźwięku mowy, fonologia jako nauka o fonemach, morfonologia.

Budowa i funkcjonowanie narządów mowy, powstawanie dźwięku mowy. Zasady artykulacji.

Kryteria klasyfikacji głosek serbskich. Alternacje samogłoskowe i spółgłoskowe.

Fonologia: fonem i alofon. Inwentarz fonemów serbskich.

Upodobnienia głoskowe. Powstawanie, rodzaje i rola w wypowiedzi.

Ortografia i alfabet. Pismo fonetyczne. Alfabet fonetyczny (serbski i międzynarodowy).

Prozodyczne cechy mowy i ich rola w języku. Akcent i melodia.

Nazwa zajęć: Seminarium dyplomowe

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. posiada znajomość najważniejszych metodologii, wykorzystywanych w badaniach naukowych z danej dyscypliny oraz z zakresu sławistyki, zna terminologię z zakresu wybranej dyscypliny naukowej.
2. rozumie zasady wykorzystywania adekwatnej metodologii do własnych badań.

w zakresie umiejętności:

1. posiada umiejętność gromadzenia i wykorzystywania informacji naukowej; rekapitulowania i podsumowywania dyskusji, analizowania i porównywania źródeł, wyciągania wniosków.
2. umie zdefiniować problem badawczy, zawęzić i przeformułować obszar badań, a także uzasadnić wybór tematu pracy licencjackiej i zastosowanej w niej metody badawczej.
3. potrafi ocenić przydatność poszczególnych metod badawczych i wdrożyć zyskaną wiedzę teoretyczną we własnej praktyce badawczej; potrafi uogólnić i integrować wnioski płynące z analizy tekstów oraz poprawnie je zwerbalizować i opisać, umie formułować argumentację wniosków naukowych.
4. potrafi zanalizować teksty pisane w poszczególnych językach, kategoryzować je i klasyfikować, porównać teksty spisane w różnych epokach i wyłowić w nich innowacje, przedyskutować swe przemyślenia w mowie i piśmie.
5. umie zaplanować i określić kompozycję pracy naukowej.
6. zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego oraz uświadamia sobie konieczność zarządzania zasobami własności intelektualnej.

Treści programowe dla zajęć:

Próba zdefiniowania obszaru zainteresowań badawczych studenta.

Prezentacja zasad kompozycji pracy naukowej.

Zasady operowania elementami warsztatu naukowego (ze szczególnym zwróceniem uwagi na zapis bibliograficzny, przypisy, edycję tekstu naukowego itp.). Zapis bibliograficzny – ćwiczenia praktyczne . Zarys metodologii badawczych.

Przedstawienie podstawowych teorii (i metod) komparatystycznych w wybranej dyscyplinie badawczej oraz kategorii socjologicznych, psychologicznych, kulturoznawczych i pojęć filozoficznych, wykorzystywanych w badaniach naukowych.

Prezentacja podstawowych pojęć i reguł z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego oraz zarządzania zasobami własności intelektualnej.

Nazwa zajęć: Język i społeczeństwo

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. potrafi zreferować relacje pomiędzy społeczeństwem a językiem.
2. potrafi wymienić główne metody badań socjolingwistycznych.
3. potrafi wyjaśnić wpływ czynników zewnętrznych na język.
4. potrafi wyjaśnić funkcje różnych odmian języka.

Treści programowe dla zajęć:

Socjolingwistyka jako nauka humanistyczna.

Różne aspekty rozumienia pojęcia język.

Język jako przejaw kultury.

Relacje: język - rzeczywistość.

Spoleczne zróżnicowanie języka.

Wiek i płeć jako determinanty językowe.

Przyczyny zmian językowych.
Język pisany a mówiony.
Język mediów i dyskursu medialnego.

Nazwa zajęć: Historia literackiego języka chorwackiego

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. ma uporządkowaną wiedzę na temat zabytków języka kraju specjalności i odpowiednio charakteryzuje je na wszystkich etapach jego rozwoju.
2. ma podstawową wiedzę z zakresu analizy różnic między historycznymi a współczesnymi cechami tekstów języka kraju specjalności.
3. potrafi opisać tendencje rozwojowe języka literackiego kraju specjalności.
4. potrafi przedstawić rolę wybitnych twórców oraz postaci historycznych w kształtowaniu języka literackiego kraju specjalności.

w zakresie umiejętności:

1. posiada umiejętność wyjaśniania procesów rozwojowych piśmiennictwa kraju specjalności i jego wpływów na piśmiennictwo zachodniosłowiańskie/południowsłowiańskie.
2. potrafi wyszukiwać w tekstach odpowiednie elementy językowe, analizować je i określać ich związek z danym okresem rozwoju języka kraju specjalności.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa językowego krajów Europy.

Treści programowe dla zajęć:

Pochodzenie języka chorwackiego. Najstarsze zabytki słowiańskiego i chorwackiego języka literackiego.

Przegląd etapów rozwojowych w dziejach chorwackiego języka literackiego.

Dzieła o fundamentalnym znaczeniu dla rozwoju języka na poszczególnych etapach (zabytki językowe, słowniki, gramatyki, literatura).

Zmiany w alfabecie i rozwój normy ortograficznej.

Rozwój warstwy leksykalnej języka chorwackiego, kodyfikacja utrwalonych zmian językowych, innowacje.

Puryzm językowy w poszczególnych okresach rozwoju języka chorwackiego.

Zmiany ustrojów i rozpad terytorialny państw oraz ich konsekwencje w obszarze językowym.

Nazwa zajęć: Gramatyka opisowa języka serbskiego 3 (składnia)

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. ma podstawową wiedzę na temat budowy składniowej języka kraju specjalności.
2. zna podstawową terminologię z zakresu budowy składniowej języka kraju specjalności.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi używać naukowej terminologii językoznawczej w języku kraju specjalności.
2. potrafi w odpowiedni sposób zastosować wiedzę na temat budowy gramatycznej języka do analizy syntaktycznej płaszczyzny języka kraju specjalności.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. docenia znaczenie gramatyki dla prawidłowego funkcjonowania procesu komunikacji, poczynając od poziomu interpersonalnego po międzykulturowy.
2. potrafi współdziałać i pracować w grupie podczas analizy zjawisk gramatycznych, przyjmując w niej różne role.

Treści programowe dla zajęć:

Miejsce składni w systemie językowym. Metody analizy składniowej.

Zdanie pojedyncze i jego rodzaje. Części zdania.

Spójność tekstu a budowa gramatyczna zdania.

Tematyczno-rematyczna budowa zdania, szyk wyrazów w zdaniu.

Rodzaje analiz derywacyjnych zdania pojedynczego.

Zdanie złożone i jego rodzaje. Funkcje zdań podrzędnych i nadrzędnych.

Typy zdań złożonych współrzędnie i podrzędnie.

Wskaźniki zespolenia a podział zdań złożonych.

Nazwa zajęć: Praktyczna nauka języka serbskiego

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. potrafi zrozumieć podstawowe wyrazy i związki wyrazowe, które opisują jego, jego rodzinę oraz środowisko, w którym funkcjonuje, przy założeniu, że współ rozmówca mówi wolno i wyraźnie.
2. jest w stanie zrozumieć podstawowe komunikaty publiczne, m.in. ogłoszenia, ostrzeżenia, hasła reklamowe. Potrafi przeczytać ze zrozumieniem krótkie, proste teksty, które zostały uprzednio dostosowane do poziomu A1.
3. w pełni opanował/a ortografię i zna podstawowe zasady pisowni. Jest w stanie bezbłędnie zapisać wyraźnie podyktowany tekst.
4. jest zapoznany z podstawowymi zasadami fonetycznymi (zna m. in. rodzaje głosek, zachodzące procesy fonetyczne) oraz potrafi je zastosować w mowie i piśmie.
5. rozróżnia odmienne i nieodmienne części mowy. Opanował podstawowe zasady odmiany rzeczowników, przymiotników i czasowników, używa liczebników oraz potrafi stopniować przymiotniki i przysłówki.
6. jest zapoznany/a z podstawowymi informacjami o Serbii, jej realiach społecznych i kulturowych oraz zwyczajami jej mieszkańców.
7. rozumie jasno sformułowane wypowiedzi na znane mu tematy, z którymi spotyka się w pracy, szkole itd.; rozumie główne wątki programów radiowych i telewizyjnych, mówiących o sprawach bieżących lub o sprawach interesujących go prywatnie lub zawodowo.
8. rozumie teksty składające się głównie z mowy codziennej lub języka swoich zainteresowań, zrozumieć opis wydarzeń, uczuć i pragnień zawarty w prywatnej korespondencji; czytać artykuły i raporty, które zajmują się współczesnymi problemami, w których piszący prezentują określone stanowiska i poglądy; zrozumieć współczesną prozę literacką.
9. rozróżnia słowa odmienne i nieodmienne; opanował/a stopniowanie przymiotników i przysłówków.
10. rozpoznaje funkcje komunikatywne zdań, używa prostych i złożonych zdań, wprowadzając pewne typy zdań podrzędnych.
11. potrafi zrozumieć dłuższe wypowiedzi i wykłady oraz stosunkowo złożoną argumentację pod warunkiem, że temat wypowiedzi jest mu znany. Potrafi zrozumieć znaczną część wiadomości TV i programów dotyczących współczesnych wydarzeń. Rozumie filmy w wersji oryginalnej, jeśli aktorzy posługują się językiem literackim.
12. rozumie artykuły i reportaże dotyczące współczesnych problemów, których autorzy przedstawiają szczegółowe opinie i argumenty. Potrafi zrozumieć współczesną prozę literacką pisaną w języku standardowym.
13. opanował/-a zasady ortografii, bez większego trudu notuje zasłyszane wypowiedzi, nawet jeśli tekst zawiera nieznane mu proste wyrazy i wyrażenia.
14. zostaje zapoznany/-a z takimi procesami fonetycznymi jak: zjawisko ruchomej samogłoski, wypadanie spółgłoski i uczy się je rozpoznawać w tekście.
15. opanowuje zasady odmiany rzeczowników i czasowników obcego pochodzenia, posługuje się wszelkimi liczbowymi zapisami (także wielocyfrowymi), poznaje zaimki nieokreślone, ćwiczy użycie spójników i przymiów. Rozpoznaje i potrafi zastosować wszystkie czasy gramatyczne.
16. potrafi zaprezentować pogłębioną wiedzę na temat serbskich realiów społecznych i kulturowych, znane są mu zwyczaje mieszkańców tego kraju.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi prowadzić rozmowę na podstawowym poziomie znajomości języka serbskiego, pod warunkiem, że współ rozmówca jest gotów powtórzyć lub przeformułować swoje zdania oraz pomóc studentowi wyrazić swoje zdanie.
2. potrafi używać prostych wyrażen i zdań, aby opisać swoje miejsce zamieszkania i otoczenie. Potrafi wyrazić swoją opinię w zakresie codziennej, podstawowej komunikacji. Używając prostych fraz i zdań potrafi opisać swoją rodzinę, znane mu osoby, warunki mieszkaniowe, dotychczasowy tok kształcenia.
3. potrafi napisać krótki, prosty tekst np. na widokówce z pozdrowieniami z wakacji. Potrafi wypełniać formularze z danymi osobowymi, takimi jak nazwisko, adres, obywatelstwo. Jest w stanie pisać krótkie i proste notatki lub wiadomości wynikające z doraźnych potrzeb. Potrafi napisać bardzo prosty list prywatny, na przykład z podziękowaniami.
4. stosuje w praktyce podstawową wiedzę z zakresu składni, rozpoznaje komunikacyjną funkcję zdań. Potrafi budować zdania proste i złożone.
5. radzi sobie w większości sytuacji, jakie mogą wyniknąć w trakcie podróży przez obszar, gdzie mówi się danym językiem; bez przygotowania dołączyć się do rozmowy na tematy, które są mu znane, mają osobisty charakter lub dotyczą życia codziennego.
6. potrafi łączyć wyrażenia, opisywać przeżycia i zdarzenia, nadzieje, marzenia i aspiracje; potrafi relacjonować i opowiadać przebieg akcji książek czy filmów, opisując własne reakcje i wrażenia; może mówić na wiele tematów związanych z obszarem jego zainteresowań; potrafi wyjaśnić swój punkt widzenia, podając wady i zalety różnych rozwiązań

7. potrafi pisać proste teksty na tematy, które są mu znane bądź go interesują; pisać prywatne listy, opisując swoje przeżycia i wrażenia; pisać zrozumiale, popełniając mało błędów; napisać opracowanie, przekazując informacje lub rozważając argumenty za i przeciw swojego punktu widzenia.

8. potrafi porozumiewać się dość płynnie i spontanicznie, co umożliwi konwersację z obcokrajowcami, rodzimymi użytkownikami języka. Może brać czynny udział w dyskusji, wyjaśniając i podtrzymując swoje poglądy.

9. potrafi przedstawić relatywnie szczegółowy opis w różnych dziedzinach związanych z jego zainteresowaniami. Umie przedstawić swój pogląd na dany temat, podając argumenty za i przeciw.

10. potrafi napisać jasny, stosunkowo szczegółowy tekst na tematy związane z jego zainteresowaniami. Może napisać esej lub sprawozdanie, przekazując informacje lub przedstawiając argumenty za i przeciw. Potrafi pisać listy, podając istotę i wagę doświadczeń i zdarzeń.

11. doskonali budowanie zdań wielokrotnie złożonych przy użyciu nowo poznanych spójników i formacji przyimkowo-spójnikowych. Zostaje zapoznany/-a z kolejnością nieodmiennych części mowy w zdaniu.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. posiada umiejętność nawiązywania kontaktów interpersonalnych z przedstawicielami innych kultur.

2. potrafi działać zespołowo.

3. jest gotowy/a do podejmowania samodzielnych działań profesjonalnych.

Treści programowe dla zajęć:

PRZEDSTAWIANIE SIĘ I NAWIĄZYWANIE ZNAJOMOŚCI:

- Przystawianie podstawowych zwrotów skonwencjonalizowanych i formuł grzecznościowych używanych podczas nawiązywania znajomości, przedstawiania się, witania itd.
- sposób zapisu i wymowy serbskich głosek.

LUDZIE I ICH ZAWODY

- nazwy państw i narodowości;
- nazwy zawodów i związane z ich tworzeniem reguły słowotwórcze;
- odmiana rzeczownika.

ŻYWNOSĆ I NAPOJE, ZAKUPY I ZAMÓWIENIA:

- składanie zamówienia w kawiarni i restauracji (na podstawie autentycznych materiałów);
- zakupy w sklepie i na targu;
- rozmowa o podstawowych nawykach żywieniowych;
- liczebniki, tryb rozkazujący czasownika.

CECHY PRZEDMIOTÓW I LUDZI

- opis przedmiotu, kolory;
- opis osoby (wygląd zewnętrzny i cechy charakteru);
- części ciała;
- wyrażanie stosunku przynależności, (przymiotniki dzierżawcze);
- związek zgody między przymiotnikiem i rzeczownikiem, stopniowanie przymiotnika.

RODZINA, PRZYJACIELE, ZNAJOMI I ZWIERZĘTA DOMOWE

- relacje rodzinne;
- opisywanie członków rodziny, ich nazwy;
- zaimki osobowe i względne.

(NIE) SZATA ZDOBI CZŁOWIEKA

- zakup odzieży i obuwia;
- nazywanie rodzajów odzieży i obuwia;
- dyskusja na temat zwyczajów w kwestii ubioru, moda;
- zaimki pytające.

GDZIE MIESZKAM

- opis domu oraz jego wnętrza i wyposażenia; porządek w domu;
- ogłoszenia o sprzedaży/ kupnie/wynajmie mieszkania i domu;
- serbskie i polskie zwyczaje mieszkaniowe;
- czasowniki bezosobowe i zwrotne.

ŻYCIE CODZIENNE

- opisywanie codziennych czynności i przyzwyczajień;
- korzystanie z programu telewizyjnego;
- wyrażanie czasu (podawanie godziny).

ORIENTACJA W PRZESTRZENI:

- pytanie o drogę, kierunki świata;
- lotnisko, dworzec, postój taxi, rozkład jazdy;
- kantor, bank, poczta.

PODRÓŻE

- własne przeżycia, plany wakacyjne;
- wizyta w agencji turystycznej, rezerwacja pokoju, zakup wycieczki;
- zwyczaje wakacyjne;
- nazwy miesięcy i pór roku;
- czas przeszły i przyszły.

LICZENIE

- zapis słowny liczb (daty, sumy pieniężnej itd.);
- wymiana waluty;
- nieregularna liczba mnoga, połączenie liczebnika z rzeczownikiem.

ZDROWIE I SPORT

- wizyta u lekarza, opis swojego samopoczucia i stanu fizycznego;
- hobby;
- dyskusja o sposobach spędzania wolnego czasu;
- określenia czasowe, stopniowanie przysłówków.

Praca i zatrudnienie; narzędzia do pracy; praca i przyjaźń; praca zespołowa i indywidualna; pisanie CV i listu motywacyjnego; rozmowa kwalifikacyjna.

Planowanie czasu wolnego i weekendu (kino, teatr, koncerty, imprezy sportowe); hobby.

Podróże (socjologiczne, kulturowe i edukacyjne aspekty podróży); aktywny lub pasywny urlop; planowanie podróży (wakacje letnie i zimowe; morze, góry); wyszukiwanie ofert turystycznych; prasa, internet i usługi biur podróży; typy zakwaterowania (hotel, kwatery prywatne, kempingi).

Transport, komunikacja, ruch; połączenia telefoniczne i komunikacja internetowa; pisma oficjalne.

Nauka języków obcych (socjologiczny, kulturowy i edukacyjny aspekt nauki języka obcego); wybór i motywacja; sposoby uczenia się; polityka językowa.

Jakość życia; artykuły spożywcze i odzież; praca i wypoczynek; rola pieniędzy.

Kiedyś i dziś, pokoleniowe różnice (tradycyjna i nowoczesna rodzina) i stosunek do młodych/starszych; różnice w systemie edukacji; płeć i społeczeństwo.

Serbia w świecie, świat w Serbii; gwiazdy, wynalazcy, naukowcy, pisarze, artyści, sportowcy, politycy...; wymiana kulturowa i naukowa; wady i zalety życia poza ojczyzną.

Rodzina i związki; prawo i stosunki małżeńskie i rodzinne; przemoc domowa; męsko-damska przyjaźń; relacje z przełożonym i podwładnym.

Prezenty, karty okolicznościowe, święta; wychowanie religijne; święta państwowe; pisanie kartki z życzeniami.

Oglądanie wybranego filmu fabularnego; film jako gatunek sztuki; czytanie i pisanie recenzji filmowych.

Jaki jestem, a jak mnie widzą inni

Autoportret – dyskusja o cechach charakteru ludzi, wady i zalety;

Formy dyskryminacji (ze względu na rasę, płeć, wiek...).

Książka i literatura we współczesnym społeczeństwie

Dyskusja o sposobach przetrwania literatury we współczesnym świecie, o roli czytelnika i recepcji współczesnej literatury;

Literatura w Internecie;

Targi książek. Układanie top listy tytułów, które byłyby reprezentacyjne dla rodzimej kultury;

Antologie literatury jako znak czasów.

Wynalazki i technologia

Wynalazki, które zmieniły świat;

XXI wiek: dobre i złe strony osiągnięć genetyki, globalne ocieplenie – fakty i mity;

Osiągnięcia techniki w dziedzinie ekonomii, przemysłu, komunikacji, branży IT ...

Sport

Ile uwagi poświęcamy własnemu ciału i kondycji fizycznej ;

Amatorskie i profesjonalne uprawianie sportów;

Sporty ekstremalne;

Plusy i minusy sportowych imprez masowych;

Olimpiada i paraolimpiada.

Spoleczne i zdrowotne problemy dnia codziennego

Choroby XXI wieku – anoreksja, bulimia, depresja, uzależnienia;

Zapobieganie chorobom jako element właściwej polityki prozdrowotnej;

Bezrobocie, mobbing, przemoc, wyobcowanie.

Jednostka i społeczeństwo – uprzedzenia i fakty

Życie w małżeństwie czy nieformalnym związku?

Chorzy kontra zdrowi;

Męskie i damskie zawody.

Dziennikarstwo

Podstawowe gatunki dziennikarskie. Informacja, komunikat, notatka, reportaż, komentarz, felieton (cechy formalne i stylistyczne);

Żółte dziennikarstwo (przyczyny i skutki jego popularności);

Dziennikarstwo obiektywne i śledcze;

Znani felietoniści. Nagrody dziennikarskie;

Najpopularniejsze czasopisma;

E-gazety.

Ekonomia

Makro i mikro ekonomia;

Monopol i zdrowa konkurencja,

Inżynieria społeczna.

Świat z perspektywy postkolonialnej

Kraje Trzeciego Świata;

Migracje ludności (przyczyny i skutki);

Współczesny nomadyzm i diaspora;

Emigracja w literaturze.

Ekologia

Przyroda i środowisko;

Rozwijanie świadomości ekologicznej;

Chronione gatunki zwierząt;

Parki przyrodnicze i narodowe;

Eko-produkty – potrzeba czy trend?

Czy chcesz zmienić świat?

Aktywizm i stowarzyszenia aktywistów (troska o zwierzęta, stowarzyszenia prorodzinne, troska o zdrowie i jakość życia);

Czy aktywiści mogą zmienić świat?

Największe katastrofy naturalne na świecie, pomoc humanitarna i akcje humanitarne.

Internet i współczesne media:

Obecność internetu we współczesnym życiu. Jego dobre i złe strony;

Nadużywanie możliwości internetu.

Projekcja filmowa

Gatunki filmowe;

Najważniejsze składniki filmu (reżyser, scenarzyści, aktorzy, muzyka, fabuła, temat...);

Pisanie scenariusza krótkiego filmu reklamowego lub dokumentalnego.

Lektura i przekład współczesnego tekstu literackiego (do wyboru).

Nazwa zajęć: **Historia literatury chorwackiej po 1945 roku**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Zna twórczość najważniejszych współczesnych chorwackich twórców (literatura, sztuka, publicystyka, krytyka literacka)

2. Definiuje i opisuje podstawowe prądy, nurty i zjawiska literatury chorwackiej po roku 1945

w zakresie umiejętności:

1. Posiada umiejętność porównywania zjawisk literackich, formułowania wniosków, wyjaśniania i interpretowania tych zjawisk w kontekście historycznoliterackim, historycznym, artystycznym i filozoficznym

2. Potrafi skonstruować spójną wypowiedź (pisemną oraz ustną) o charakterze historycznoliterackim, znaleźć odpowiednie źródła informacji, umiejętnie i funkcjonalnie wykorzystać uzyskaną dzięki nim wiedzę

3. Posiada umiejętność budowania syntezy historycznoliterackiej, odnajdywania wyznaczników prądów w konkretnych tekstach literackich, ilustrowania rozważań przykładami z twórczości poszczególnych autorów

4. Umie wskazać związki pomiędzy zjawiskami literackimi oraz kulturowymi drugiej połowy dwudziestego wieku i początków wieku XXI . a słowiańskim, europejskim oraz światowym kontekstem kulturowym

w zakresie kompetencji społecznych:

1. potrafi określić znaczenie epoki powojennej w szerszym kontekście historycznym i społecznym

Treści programowe dla zajęć:

Prezentacja chorwackiej literatury współczesnej w ujęciu chronologicznym i typologicznym; ukazanie najważniejszych pisarzy i ich twórczości.

Ukazanie związków literatury chorwackiej z analogicznymi okresami i prądami w literaturze europejskiej.

Przedstawienie omawianych zjawisk literackich na tle wydarzeń historycznych, politycznych i społecznych.

Chorwacka literatura współczesna w świetle opracowań historycznoliterackich.

Analiza i interpretacja współczesnych tekstów poetyckich, prozatorskich, dramaturgicznych i publicystycznych.

Nazwa zajęć: Język niemiecki A2

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie umiejętności:

1. potrafi porozumiewać się w rutynowych, prostych sytuacjach komunikacyjnych, wymagających jedynie bezpośredniej wymiany zdań na tematy znane i typowe. Potrafi w prosty sposób opisywać swoje pochodzenie i otoczenie, w którym żyje, a także poruszać sprawy związane z najważniejszymi potrzebami życia codziennego.

2. potrafi czytać ze zrozumieniem krótsze teksty w języku niemieckim o charakterze ogólnym.

3. potrafi zrozumieć prosty oryginalny materiał audio lub wideo z życia codziennego, kulturalnego i społecznego, na poziomie ogólnym jak i wychwycić niezbędne szczegóły.

Treści programowe dla zajęć:

Czasy gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych czynności osadzonych w czasach: czas Perfekt oraz Imperfekt dla czasowników mocnych i słabych oraz czasowników modalnych.

Inne struktury gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych treści i opinii: zaimki dzierżawczy w mianowniku, bierniku oraz celowniku, odmiana czasowników nieregularnych, okoliczniki czasu, stopniowanie przysłówków, zdania porównawcze.

Słownictwo dotyczące życia codziennego jak i ogólno-akademickie w zakresie następujących tematów: rodzina – członkowie rodziny, przebieg dnia w rodzinie – czynności dnia codziennego, obowiązki domowe, jedzenie i picie – produkty żywnościowe, przepisy na proste dania, posiłki, przyzwyczajenia żywieniowe, zakupy – lista zakupów, miary i wagi, zamawianie jedzenia, pogoda - zjawiska pogodowe, pory roku, zmiany klimatu, urlop i czas wolny – aktywności w czasie wolnym, miejsca wypoczynku, środki lokomocji.

Strategie efektywnego czytania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanymi słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści 3.

Strategie efektywnego słuchania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanymi słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści 3.

Udzielanie odpowiedzi, udział w dyskusji oraz wyrażanie różnorodnych funkcji językowych w zakresie: przeprowadzania oraz udziału w rozmowie kwalifikacyjnej o pracę, przedstawiania problemów, moderowania dyskusji oraz wyrażania opinii na tematy zawarte w treści 3.

Nazwa zajęć: Gramatyka opisowa języka serbskiego 2 (morfologia)

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. ma podstawową wiedzę na temat struktury morfologicznej języka kraju specjalności.

2. zna podstawową terminologię z zakresu budowy morfologicznej języka kraju specjalności.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi samodzielnie zanalizować zjawiska systemu współczesnego języka kraju specjalności.

2. potrafi w odpowiedni sposób zastosować wiedzę na temat budowy gramatycznej języka do analizy morfologicznej płaszczyzny języka kraju specjalności.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. potrafi współdziałać i pracować w grupie podczas analizy zjawisk gramatycznych, przyjmując w niej różne role.

Treści programowe dla zajęć:

Morfologia jako nauka o budowie wyrazu: słowotwórstwo a fleksja.

Słowotwórstwo a sposoby wzbogacania słownictwa. Budowa słowotwórcza wyrazów.

Afiksy: inwentarz środków słowotwórczych w języku serbskim. Morfologiczne wyznaczniki języka serbskiego.

Derywacja a kompozycja. Typy i funkcje skrótowców.

Podstawowe kategorie słowotwórcze języka serbskiego, typy słowotwórcze.

Fleksja jako wykładnik pozycji wyrazu w zdaniu. Kategorie fleksyjne. Rodzaje odmian. Fleksja imienna i werbalna.

Przegląd form fleksyjnych grupy deklinacyjnej. Deklinacja rzeczownikowa a deklinacja przymiotnikowa i zaimkowa.

Przegląd form fleksyjnych grupy werbalnej. Wyznaczniki form czasowych.

Formy nieodmienne lub sfraczologizowane we fleksji (archaizmy fleksyjne).

Nazwa zajęć: Konwersatorium ze współczesnej literatury chorwackiej

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna na poziomie zaawansowanym i w sposób uporządkowany historię literatury kraju specjalności, jej główne epoki, prądy i twórczość czołowych przedstawicieli.

2. zna i rozumie na poziomie elementarnym powiązania literaturoznawstwa z innymi dyscyplinami humanistycznymi oraz ma świadomość istnienia interdyscyplinarnych kierunków badań literaturoznawczych.

3. zna na poziomie podstawowym najważniejsze prądy, zjawiska, reprezentantów współczesnej literatury chorwackiej, ich powiązania z tradycjami i historią kraju specjalności oraz miejsce wybranych dzieł literatury chorwackiej w kontekście historycznoliterackim, historycznym, artystycznym i filozoficznym;

w zakresie umiejętności:

1. potrafi modyfikować zdobytą wiedzę, budować na poziomie podstawowym ujęcia uogólniające; potrafi ilustrować rozważania ogólne przykładami z literatury i kultury chorwackiej.

2. posiada umiejętność budowania syntezy historycznoliterackiej, odnajdywania wyznaczników prądów w konkretnych tekstach literackich, ilustrowania rozważań przykładami z twórczości poszczególnych autorów.

3. potrafi omówić i kategoryzować określone zjawiska literatury chorwackiej i powiązać je z analogicznymi w innych literaturach europejskich; posiada umiejętność porównywania zjawisk literackich i kulturowych, umie zaprezentować je w szerszych kontekstach teoretycznoliterackich, historycznych, kulturowych i politycznych.

4. potrafi wyjaśnić specyfikę współczesnej literatury chorwackiej na tle najważniejszych wydarzeń politycznych i społecznych z drugiej połowy XX wieku i początku XXI wieku.

Treści programowe dla zajęć:

Przestrzeń kulturowa Chorwacji i jej współczesnej literatury w kontekście nurtów europejskich oraz światowych, kierunki rozwoju chorwackiej literatury współczesnej w odniesieniu do specyfiki regionu Półwyspu Bałkańskiego i Europy Środkowej oraz procesu historycznoliterackiego.

Główne nurty chorwackiej literatury współczesnej, czołowi autorzy i najważniejsze dzieła współczesnej literatury chorwackiej, dostępne w przekładzie na język polski.

Chorwacki postmodernizm w literaturze.

Chorwacka proza współczesna - autorzy, nagrody, przekłady.

Chorwacka poezja przełomu XX i XXI wieku.

Najnowszy dramat chorwacki - między tradycją a współczesnością.

Literatura i wojna - doświadczenie konfliktu w byłej Jugosławii lat dziewięćdziesiątych w chorwackiej literaturze.

Chorwacka literatura feministyczna.

Autobiografizm w chorwackiej literaturze współczesnej.

Wprowadzenie do serbskiej i bośniackiej literatury najnowszej.

Nazwa zajęć: Język niemiecki B1

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie umiejętności:

1. potrafi tworzyć ustne wypowiedzi na przygotowane tematy, prezentować i argumentować swoje stanowisko oraz innych osób w zakresie problematyki związanej ze swoim otoczeniem jak i w zakresie tematyki ogólnoakademickiej.

2. potrafi czytać ze zrozumieniem teksty w języku niemieckim o charakterze ogólnym jak i akademickim oraz analizować ich treść i wybierać niezbędne informacje.

3. potrafi zrozumieć dostosowany do poziomu oryginalny materiał audio lub wideo na poziomie ogólnym oraz wychwytywać niezbędne szczegóły.

Treści programowe dla zajęć:

Czasy gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych czynności osadzonych w czasach: czas Perfekt oraz Imperfekt dla czasowników mocnych i słabych, czas przyszły Futur 1.

Inne struktury gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych treści i opinii: partykuły modalne, rekcja czasownika, czasowniki ruchu, werden + bezokolicznik, zdania względne, słowotwórstwo, przymki czasowe.

Słownictwo dotyczące życia codziennego jak i ogólno-akademickie w zakresie następujących tematów: dni świąteczne: przyjęcia i uroczystości z różnych okazji, święta, tradycje, obrzędy, zaproszenia, rady dla gości i gospodarzy uroczystości w drodze: środki komunikacji, zakup biletów, zachowanie na dworcu/ lotnisku, sposoby podróżowania, miejsca docelowe, sposoby spędzania czasu w poszczególnych miejscach (np. w górach, nad morzem) warunki noclegowe, wrażenia i przeżycia urlopowe, szczegółowy opis drogi, wymarzona podróż, przedmioty przydatne w podróży.

mieszkanie: wymarzony dom/mieszkanie, wyposażenie mieszkania, okolica miejsca zamieszkania, warunki mieszkaniowe, doświadczenia z mieszkania we wspólnocie mieszkaniowej, własna sytuacja mieszkaniowa, zamiana mieszkania

muzyka: instrumenty muzyczne, style muzyczne, gusty muzyczne, znani muzycy, koncert, przedstawienie muzyczne

Strategie efektywnego czytania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanymi słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści 3.

Strategie efektywnego słuchania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanymi słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści 3.

Udzielanie odpowiedzi, udział w dyskusji oraz wyrażanie różnorodnych funkcji językowych w zakresie: przeprowadzania oraz udziału w rozmowie kwalifikacyjnej o pracę, przedstawiania problemów, moderowania dyskusji oraz wyrażania opinii na tematy zawarte w treści 3.

Nazwa zajęć: Język niemiecki B22

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie umiejętności:

1. potrafi tworzyć płynne wypowiedzi ustne na przygotowane tematy, prezentować i argumentować swoje stanowisko oraz innych osób na tematy związane ze swoim otoczeniem jak i na tematy ogólnoakademickie.

2. potrafi czytać ze zrozumieniem teksty w języku niemieckim o charakterze ogólnym jak i akademickim, związane z kierunkiem studiów, oraz analizować ich treść i wybierać niezbędne informacje.

3. potrafi zrozumieć oryginalny materiał audio lub wideo na większość tematów dotyczących życia codziennego, kulturalnego i społecznego, na poziomie ogólnym jak i wychwycić niezbędne szczegóły.

4. potrafi przygotować i wygłosić prezentację na wybrany temat.

5. opracować teksty oraz wypowiedzi dotyczące życia społecznego, uniwersyteckiego i zawodowego.

6. potrafi redagować wybrane teksty w stylu formalnym.

7. uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności.

Treści programowe dla zajęć:

Czasy gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych czynności osadzonych w czasach: czas Plusquamperfekt.

Inne struktury gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych treści i opinii: Konjunktiv – mowa zależna, formy strony biernej, Nomen, rekcja przymiotnika, imiesłów I i imiesłów II jako przydawka, zdania modalne.

Słownictwo dotyczące życia codziennego jak i ogólno-akademickie w zakresie następujących tematów: zawód i wykształcenie: nazwy zawodów, czynności i obowiązki typowe dla poszczególnych zawodów, atrybuty poszczególnych zawodów, wymarzony zawód, szczegółowy życiorys, kompetencje zawodowe, doświadczenie zawodowe, aplikacja, rozmowa o pracę, świadomość ciała i sport – dbałość o wygląd i kondycję fizyczną, pojęcie piękna, sport, sporty ekstremalne, media: rodzaje mediów, rola mediów, zalety i wady mediów społecznościowych, pieniądze: znaczenie pieniędzy, wydatki, oszczędność, negocjowanie ceny, zwyczaje zakupowe, bank, usługi bankowe, usługi internetowe, zakupy przez Internet, bieda, bogactwo, inwestowanie pieniędzy.

Strategie efektywnego czytania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanymi słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści 3.

Strategie efektywnego słuchania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanymi słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści 3.

Udzielanie odpowiedzi, udział w dyskusji oraz wyrażanie różnorodnych funkcji językowych w zakresie: przeprowadzania oraz udziału w rozmowie kwalifikacyjnej o pracę, przedstawiania problemów, moderowania dyskusji oraz wyrażania opinii na tematy zawarte w treści 3.

Nazwa zajęć: Historia Serbii

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Rozumie prawidłowości historyczne rządzące zmianami terytorialnego zasięgu serbskiego osadnictwa w dziejach i współcześnie
2. Wskazuje, określa związki między poszczególnymi zjawiskami z dziejów społeczno-politycznych ziem serbskich a nurtami teoretycznymi w naukach społecznych
3. Rozróżnia charakterystyczne elementy serbskiej pamięci historycznej i rozumie ich wpływ na życie narodowe Serbów
4. Dostrzega i rozumie historyczne powody zróżnicowania ludności serbskiej pod względem jej obyczajów, języka, tradycji regionalnych

w zakresie umiejętności:

1. Refleksyjnie podchodzi do teorii naukowych ukazujących rolę Serbów w dziejach Bałkanów i Europy południowo-wschodniej od średniowiecza do XX wieku
2. Potrafi krytycznie analizować stereotypy narodowe korzystając z wiedzy historycznej
3. Interpretuje problematykę polityczną w powiązaniu z zagadnieniami o charakterze społeczno-kulturowym

Treści programowe dla zajęć:

Cywilizacyjne, religijne i polityczne podziały na ziemiach serbskich w dziejach
Pochodzenie Serbów w świetle źródeł historycznych i legendarnych
Społeczno-polityczne warunki kształtowania się państwowości serbskiej w średniowieczu
Ziemie serbskie pod panowaniem tureckim
Serbskie idee państwowotwórcze w XIX i XX wieku. Inspiracje i ewolucja
Stosunek Serbów do monarchii jugosłowiańskiej (1918-1918)
Serbia w czasie II wojny światowej
Miejsce komunistycznego ruchu oporu (1941-1945) w pamięci historycznej Serbów
Serbowie wobec komunistycznej federacji jugosłowiańskiej
Serbia na mapie geopolitycznej Bałkanów w latach 90. XX wieku
Główne dylematy serbskiej polityki wewnętrznej i zagranicznej w XXI wieku

Nazwa zajęć: **Wiedza o kraju i kulturze Serbii**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Posiada podstawową wiedzę z zakresu geografii i geopolityki Serbii i narodów południowosłowiańskich
2. Rozumie i komentuje problematykę kulturową, narodowościową, religijną i demograficzną Serbii i Słowian Południowych
3. Rozumie problematykę tożsamości kulturowej, narodowej i religijnej Serbii i Słowian Południowych

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi wyjaśnić związki Serbii i ziem południowosłowiańskich z dziedzictwem kulturowym oraz religijnym Europy i Orientu
2. Konstruuje wypowiedzi ustne w formie indywidualnej prezentacji i/lub głosu w dyskusji
3. Potrafi organizować pracę w grupie

Treści programowe dla zajęć:

Geografia fizyczna Serbii (ukształtowanie powierzchni, główne rzeki, masywy górskie, warunki klimatyczne itd.)
Historia ziem serbskich – od antyku po czasy współczesne
Zabytki architektury i sztuki na terenie Serbii – od antyku po czasy współczesne
religie i wyznania na terenie Serbii. Prawosławie, Islam, katolicyzm, protestantyzm, judaizm –
duchowość, obrzędy, architektura, sztuka sakralna
Folklor serbski (obyczaje i wierzenia)
Zagadnienia polityczno-gospodarczo i kulturowe dotyczące najnowszych dziejów Serbii
Współczesna serbska kultura popularna

Nazwa zajęć: **Literatura Słowian południowych na tle kultury Półwyspu Bałkańskiego**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. definiuje bałkańską przestrzeń kulturową i opisuje charakterystyczne dla niej zjawiska (kultura ludowa, idee wspólnotowe Słowiańszczyzny, wielkie mity narodowe)
2. dostrzega związki między fenomenami z zakresu literatury i kultury Słowian południowych

3. zna specyfikę południowosłowiańskiego procesu historycznego i kulturowego oraz relacje pomiędzy literaturą pisaną i ustną, a także specyfikę relacji kulturowych między Półwyspem Bałkańskim i pozostałą częścią Europy

w zakresie umiejętności:

1. analizuje i interpretuje teksty literackie i naukowe charakterystyczne dla bałkańskiej przestrzeni kulturowej
2. wyjaśnia związki wybranych utworów literackich z obszarem kulturowym Bałkanów, rozpoznaje cechy narodowych i ponadnarodowych modeli kulturowych, charakterystycznych dla Slavia Latina, Slavia Orthodoxa, Slavia Islamica i Slavia Iudaica
3. ustnie i pisemnie formułuje sądy na temat literatury Słowian południowych
4. umie kompilować i streszczać wiedzę zaczerpniętą z literatury teoretycznej, potrafi ją uogólniać i modyfikować

w zakresie kompetencji społecznych:

1. samodzielnie ocenia południowosłowiańskie dzieła literackie oraz teksty kultury,
2. potrafi uargumentować określone stanowisko dotyczące literatur i kultur południowosłowiańskich

Treści programowe dla zajęć:

Prezentacja na poziomie podstawowym serbskiej/chorwackiej/bułgarskiej literatury średniowiecznej w ujęciu chronologicznym i typologicznym; ukazanie sylwetek najważniejszych pisarzy i ich twórczości

Prezentacja na poziomie podstawowym serbskiej/chorwackiej/bułgarskiej literatury renesansowej w ujęciu chronologicznym i typologicznym; ukazanie sylwetek najważniejszych pisarzy i ich twórczości

Prezentacja na poziomie podstawowym serbskiej/chorwackiej/bułgarskiej literatury barokowej w ujęciu chronologicznym i typologicznym; ukazanie sylwetek najważniejszych pisarzy i ich twórczości

Prezentacja na poziomie podstawowym serbskiej/chorwackiej/bułgarskiej literatury romantycznej/odrodzenia narodowego w ujęciu chronologicznym i typologicznym; ukazanie sylwetek najważniejszych pisarzy i ich twórczości

Prezentacja transformacji kanonów kultury po 1991 roku na obszarze Półwyspu Bałkańskiego

Prezentacja roli folkloru w kulturach i literaturach południowosłowiańskich

Przedstawienie omawianych zjawisk na tle wydarzeń historycznych, politycznych i społecznych Półwyspu Bałkańskiego

Prezentacja interdyscyplinarnych i intersemiotycznych powiązań omawianych zjawisk z innymi dziedzinami sztuki

Wskazanie związków literatur południowosłowiańskich z literaturą europejską

Przedstawienie genezy i zasadniczych cech przestrzeni kulturowej Półwyspu Bałkańskiego, szczególnie modeli Slavia Latina i Slavia Orthodoxa, Slavia Islamica i Slavia Iudaica

Nazwa zajęć: Zarys gramatyki języka polskiego

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. potrafi wyjaśnić różnice metodologiczne oraz omówić stopień otwartości językoznawstwa .

w zakresie umiejętności:

1. potrafi czytać ze zrozumieniem i samodzielnie komentować prace teoretyczne z zakresu językoznawstwa.
2. potrafi omówić podsystemy języka polskiego.
3. potrafi poprawnie interpretować przekaz werbalny i pisemny.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. potrafi krytycznie ocenić postrzeganie języka w ramach różnych metodologii badawczych.

Treści programowe dla zajęć:

Definiowanie języka w ramach różnych metodologii.

Krytyczna ocena stanowisk metodologicznych w zakresie językoznawstwa polskiego.

Złożoność systemu języka polskiego.

Podział wewnętrzny języka polskiego.

Język polski w kontekście kultury.

Tendencje rozwojowe współczesnego języka polskiego a procesy globalizacyjne.

Nazwa zajęć: Folklor Chorwacji

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Posiada podstawowe wiadomości na temat historii, stanu i narzędzi metodologicznych folklorystyki europejskiej i współczesnej amerykańskiej
2. Zna definicje folkloru i folkloru słownego oraz dokonuje klasyfikacji literatury ustnej.

3. Wskazuje związki pomiędzy literaturą „pisaną” i ustną oraz charakteryzuje specyfikę badań nad tradycyjną i współczesną literaturą słowną, obrzędowością, obyczajowością i kulturą materialną.

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi przedyskutować znaczenie badań nad tradycyjnym i współczesnym folklorem Słowian południowych w odniesieniu do nauki o języku i literaturze poszczególnych narodów słowiańskich Półwyspu Bałkańskiego.

2. Umie streścić i podsumować prace naukowe z zakresu badań folklorystycznych.

3. Wyjaśnia, interpretuje oraz ustnie i pisemnie analizuje dzieła chorwackiej literatury ludowej, jak również potrafi porównać elementy tradycyjnej i współczesnej kultury ludowej Słowian południowych

Treści programowe dla zajęć:

Zakres, miejsce i znaczenie folkloru i folklorystyki w naukach humanistycznych.

Podstawowe zagadnienia, pojęcia oraz definicje z zakresu folkloru w wąskim i szerokim znaczeniu

Specyfika twórczości słownej w optyce literatury „pisanej”

Miejsce i historia zapisów folkloru werbalnego Słowian południowych

Genologia folklorystyczna – systematyzacja i klasyfikacja utworów folklorystycznych niezależnie oraz w nawiązaniu do ustaleń genologii literackiej.

Miejsce folkloru słownego w chorwackim procesie historycznoliterackim

Analiza tekstu folkloru

Kultury ceremonialne narodów słowiańskich zamieszkujących Półwysep Bałkański – aspekt teoretyczny, formy tradycyjne i współczesne

Rodzina oraz kalendarzowa obrzędowość i obyczajowość Bułgarów – aspekt teoretyczny, formy tradycyjne i współczesne

Nazwa zajęć: **Historia literatury serbskiej: średniowiecze, renesans, barok, klasycyzm/romantyzm, realizm**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Definiuje i opisuje podstawowe kierunki, nurty i zjawiska literatury serbskiej omawianych epok literackich wylicza je w przebiegu chronologicznym (w porządku periodycznym) i przedstawia w ujęciu typologicznym

2. Wyjaśnia i kwalifikuje, opisuje i wyróżnia podstawowe wyznaczniki starszych serbskich prądów literackich, omawia i interpretuje twórczość ich najważniejszych przedstawicieli

w zakresie umiejętności:

1. Zyskuje umiejętność porównywania zjawisk literackich, formułowania wniosków, wyjaśniania i interpretowania tych zjawisk w kontekście szerokich formacji historycznoliterackich, historycznych, filozoficznych

2. Potrafi skonstruować spójną wypowiedź (pisemną oraz ustną) o charakterze historycznoliterackim, znaleźć odpowiednie źródła informacji, umiejętnie i funkcjonalnie wykorzystać uzyskaną dzięki nim wiedzę

3. Potrafi kompilować zdobytą na zajęciach wiedzę, budować ujęcia uogólniające, rozwijać, wyjaśniać i rekonstruować przebieg procesu historycznoliterackiego w literaturze serbskiej

4. Potrafi kategoryzować, zaklasyfikować i zjawiska literackie z poszczególnych epok literatury serbskiej i powiązać je z analogicznymi zjawiskami w literaturze europejskiej, słowiańskiej i światowej

5. Posiada umiejętność budowania syntezy historycznoliterackiej, odnajdywania wyznaczników prądów w konkretnych tekstach literackich, ilustrowania rozważań przykładami z twórczości poszczególnych autorów

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Rozumie rolę literatury chorwackiej dla kształtowania się serbskiej kultury narodowej i powiązania jej z kulturą europejską

Treści programowe dla zajęć:

Specyfika badań i periodyzacji literatury staroserbskiej

Przedstawienie średniowiecznej historiografii południowsłowiańskiej

Prezentacja hagiografii i hymnografii staroserbskiej

Rola apokryfów w starej literaturze serbskiej

Tradycja hesychastyczna w literaturze staroserbskiej (analiza i interpretacja utworów związanych ze szkołą tyrnowską)

Prezentacja serbskich utworów okresu pokosowskiego

Przedstawienie ostatniego okresu starej literatury serbskiej

Rola tradycji barokowej w literaturze serbskiej

Oświecenie w literaturze serbskiej

Nazwa zajęć: Wstęp do slawistyki

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. potrafi scharakteryzować różnice między dialektami a językiem ogólnym (literackim).
2. potrafi wskazać podstawowe różnice między językami słowiańskimi.
3. potrafi określić miejsce współczesnych języków słowiańskich wśród innych języków europejskich.
4. ma świadomość interdyscyplinarnego charakteru badań językoznawczych.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi dokonać obserwacji zjawisk językowych w ujęciu diachronicznym i synchronicznym.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. ma świadomość języka jako rezerwuaru kultury.

Treści programowe dla zajęć:

Język jako system znaków a języki etniczne, języki rekonstruowane.

Pojęcie dialektu i języka ogólnego, wzajemne relacje między tymi zjawiskami językowymi, mechanizmy kształtowania się języka ogólnego.

Rekonstrukcja językowego obrazu świata Prasłowian na podstawie danych językowych (leksyka apelatywna i proprialna) – wybrana tematyka.

Kształtowanie się słowiańskich języków ogólnych (literackich) – ogólna charakterystyka.

Języki słowiańskie wśród języków europejskich (w ujęciu synchronicznym i diachronicznym).

Rola pisma w rozwoju języków słowiańskich.

Nazwa zajęć: Gramatyka scs. na tle kulturowym

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. potrafi opisać dziejową rolę języka scs na tle języków słowiańskich.
2. potrafi omówić najważniejsze zagadnienia gramatyki scs., posługując się aparatem terminologicznym z zakresu przedmiotu.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi czytać ze zrozumieniem i dokonywać transkrypcji tekstów scs.
2. potrafi analizować krótkie fragmenty tekstu i objaśniać istotne procesy fonetyczne, a także zmiany w systemie morfologicznym języka znajdujące odbicie w danym tekście.
3. potrafi znaleźć odpowiednie leksemy reprezentatywne dla danego zagadnienia, zaklasyfikować je do odpowiedniej kategorii a następnie dokonać odmiany przez przypadki, rodzaje, liczby, osoby, czasy.
4. potrafi przetłumaczyć krótkie fragmenty tekstów.
5. potrafi porównać starsze i młodsze redakcje tekstów równoległych.

Treści programowe dla zajęć:

Powstanie, rola i znaczenie języka scs. w dziejach narodów słowiańskich. Pierwsze alfabety słowiańskie i zabytki piśmiennictwa słowiańskiego.

Wartość głoskowa liter scs., zasady czytania i transkrypcji tekstów.

Struktura gramatyczna języka scs. – system fonetyczny i prozodia, a także tendencje rozwojowe języka prasłowiańskiego i ich rezultaty poświadczane w scs: redukcja i wokalizacja jerów, metateza, palatalizacja spółgłosek tylnojęzykowych.

Struktura gramatyczna języka scs. – system morfologiczny (rzeczownik - typy deklinacji rzeczowników, wzajemne wpływy deklinacyjne, zmiany w systemie deklinacyjnym). Praca z tekstem.

Struktura gramatyczna języka scs. – system morfologiczny (przymiotnik – odmiana prosta i złożona, stopniowanie; zaimek – rodzaje i odmiana). Praca z tekstem.

Struktura gramatyczna języka scs. – system morfologiczny (czasownik – tematy czasowników, aspekty, tryby, typy koniugacji). Praca z tekstem.

Struktura gramatyczna języka scs. – system morfologiczny (czasownik – system temporalny i imiesłowy). Praca z tekstem.

Osobliwości składni języka scs. Praca z tekstem.

Nowsze redakcje scs. Od staro-cerkiewno-słowiańskiego do cerkiewnosłowiańskiego.

Nazwa zajęć: Historia literatury serbskiej: literatura międzywojenna

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Zna twórczość najważniejszych serbskich twórców dwudziestolecia międzywojennego (literatura, sztuka, publicystyka, krytyka literacka)

2. Definiuje i opisuje podstawowe prądy, nurty i zjawiska literatury serbskiej okresu dwudziestolecia międzywojennego

w zakresie umiejętności:

1. Posiada umiejętność porównywania zjawisk literackich, formułowania wniosków, wyjaśniania i interpretowania tych zjawisk w kontekście historycznoliterackim, historycznym, artystycznym i filozoficznym

2. Potrafi skonstruować spójną wypowiedź (pisemną oraz ustną) o charakterze historycznoliterackim, znaleźć odpowiednie źródła informacji, umiejętnie i funkcjonalnie wykorzystać uzyskaną dzięki nim wiedzę

3. Posiada umiejętność budowania syntezy historycznoliterackiej, odnajdywania wyznaczników prądów w konkretnych tekstach literackich, ilustrowania rozważań przykładami z twórczości poszczególnych autorów

4. Umie wskazać związki pomiędzy zjawiskami literackimi oraz kulturowymi pierwszej połowy dwudziestego wieku ze słowiańskim, europejskim oraz światowym kontekstem kulturowym

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Potrafi określić znaczenie epoki dwudziestolecia międzywojennego w szerszym kontekście historycznym i społecznym

Treści programowe dla zajęć:

Prezentacja literatury dwudziestolecia międzywojennego w ujęciu chronologicznym i typologicznym; ukazanie najważniejszych pisarzy i pisarek oraz ich twórczości.

Ukazanie związków literatury serbskiej okresu dwudziestolecia międzywojennego z analogicznymi okresami i prądami w literaturze europejskiej, wyeksponowanie płaszczyzn identyfikacji i zróżnicowania.

Przedstawienie omawianych zjawisk literackich na tle wydarzeń historycznych, politycznych i społecznych.

Literatura dwudziestolecia międzywojennego w świetle opracowań historycznoliterackich.

Analiza i interpretacja tekstów poetyckich, prozatorskich, publicystycznych oraz dramatów powstałych w okresie dwudziestolecia międzywojennego.

Nazwa zajęć: Folklor Serbii

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Posiada podstawowe wiadomości na temat historii, stanu i narzędzi metodologicznych folklorystyki europejskiej i współczesnej amerykańskiej

2. Zna definicje folkloru i folkloru słownego oraz dokonuje klasyfikacji literatury ustnej.

3. Wskazuje związki pomiędzy literaturą „pisaną” i ustną oraz charakteryzuje specyfikę badań nad tradycyjną i współczesną literaturą słowną, obrzędowością, obyczajowością i kulturą materialną.

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi przedyskutować znaczenie badań nad tradycyjnym i współczesnym folklorem Słowian południowych w odniesieniu do nauki o języku i literaturze poszczególnych narodów słowiańskich Półwyspu Bałkańskiego.

2. Umie streścić i podsumować prace naukowe z zakresu badań folklorystycznych.

3. Wyjaśnia, interpretuje oraz ustnie i pisemnie analizuje dzieła serbskiej literatury ludowej, jak również potrafi porównać elementy tradycyjnej i współczesnej kultury ludowej Słowian południowych

Treści programowe dla zajęć:

Zakres, miejsce i znaczenie folkloru i folklorystyki w naukach humanistycznych

Podstawowe zagadnienia, pojęcia oraz definicje z zakresu folkloru w wąskim i szerokim znaczeniu

Specyfika twórczości słownej w optyce literatury „pisanej”

Miejsce i historia zapisów folkloru werbalnego Słowian południowych

Genologia folklorystyczna – systematyzacja i klasyfikacja utworów folklorystycznych niezależnie oraz w nawiązaniu do ustaleń genologii literackiej.

Miejsce folkloru słownego w serbskim procesie historycznoliterackim

Analiza tekstu folkloru

Kultury ceremonialne narodów słowiańskich zamieszkujących Półwysep Bałkański – aspekt teoretyczny, formy tradycyjne i współczesne

Rodzina oraz kalendarzowa obrzędowość i obyczajowość Bułgarów – aspekt teoretyczny, formy tradycyjne i współczesne

Nazwa zajęć: Kultura antyczna z elementami języka greckiego

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Dysponuje zrębami wiedzy na temat kultury greckiej
2. Ma dobrą orientację w zakresie greckiej historii społeczno-ekonomicznej
3. Zna najważniejsze greckie formy literackie

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi poddać starogrecki utwór literacki analizie oraz interpretacji
2. Potrafi przeczytać ze zrozumieniem prosty tekst w języku greckim

Treści programowe dla zajęć:

Kultura starożytnej Grecji
Podstawy historii społeczno-ekonomicznej starożytnej Grecji
Treść wybranych greckich utworów antycznych
Konwencjonalne greckie formy literackie
konteksty kulturowe greckiej literatury
Greckie fundamenty literatury europejskiej (epika, dramat, liryka, proza)
Fragmenty greckich tekstów w oryginale

Nazwa zajęć: **Zarys gramatyki języka polskiego**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. potrafi wyjaśnić różnice metodologiczne oraz omówić stopień otwartości językoznawstwa .

w zakresie umiejętności:

1. potrafi czytać ze zrozumieniem i samodzielnie komentować prace teoretyczne z zakresu językoznawstwa.
2. potrafi omówić podsystemy języka polskiego.
3. potrafi poprawnie interpretować przekaz werbalny i pisemny.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. potrafi krytycznie ocenić postrzeganie języka w ramach różnych metodologii badawczych.

Treści programowe dla zajęć:

Definiowanie języka w ramach różnych metodologii.
Krytyczna ocena stanowisk metodologicznych w zakresie językoznawstwa polskiego.
Złożoność systemu języka polskiego.
Podział wewnętrzny języka polskiego.
Język polski w kontekście kultury.
Tendencje rozwojowe współczesnego języka polskiego a procesy globalizacyjne.

Nazwa zajęć: **Konwersatorium ze współczesnej literatury serbskiej**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna na poziomie zaawansowanym i w sposób uporządkowany historię literatury kraju specjalności, jej główne epoki, prądy i twórczość czołowych przedstawicieli.
2. zna i rozumie na poziomie elementarnym powiązania literaturoznawstwa z innymi dyscyplinami humanistycznymi oraz ma świadomość istnienia interdyscyplinarnych kierunków badań literaturoznawczych.
3. zna na poziomie podstawowym najważniejsze prądy, zjawiska, reprezentantów współczesnej literatury serbskiej, ich powiązania z tradycjami i historią kraju specjalności oraz miejsce wybranych dzieł literatury serbskiej w kontekście historycznoliterackim, historycznym, artystycznym i filozoficznym;

w zakresie umiejętności:

1. potrafi modyfikować zdobytą wiedzę, budować na poziomie podstawowym ujęcia uogólniające; potrafi ilustrować rozważania ogólne przykładami z literatury i kultury serbskiej.
2. posiada umiejętność budowania syntezy historycznoliterackiej, odnajdywania wyznaczników prądów w konkretnych tekstach literackich, ilustrowania rozważań przykładami z twórczości poszczególnych autorów.
3. potrafi omówić i kategoryzować określone zjawiska literatury serbskiej i powiązać je z analogicznymi w innych literaturach europejskich; posiada umiejętność porównywania zjawisk literackich i kulturowych, umie zaprezentować je w szerszych kontekstach teoretycznoliterackich, historycznych, kulturowych i politycznych.
4. potrafi wyjaśnić specyfikę współczesnej literatury serbskiej na tle najważniejszych wydarzeń politycznych i społecznych z drugiej połowy XX wieku i początku XXI wieku.

Treści programowe dla zajęć:

Prezentacja na poziomie podstawowym najważniejszych dzieł współczesnej literatury serbskiej, dostępnych w przekładzie na język polski.

Prezentacja kierunków rozwoju serbskiej literatury współczesnej w odniesieniu do specyfiki regionu południowosłowiańskiego, bałkańskiego i środkowoeuropejskiego oraz procesu historycznoliterackiego.

Prezentacja na poziomie podstawowym wiedzy o literaturze, kulturze oraz historii Jugosławii, Serbii i Europy w szczególności po drugiej wojnie światowej.

Prezentacja na poziomie podstawowym sylwetek współczesnych pisarzy kraju w kontekście kulturowym, społecznym i politycznym omawianego okresu.

Analiza i interpretacja wybranych dzieł literackich i ich powiązanie z głównymi prądami literatury i kultury europejskiej.

Nazwa zajęć: Historia literatury serbskiej po 1945 roku

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Zna twórczość najważniejszych współczesnych serbskich twórców (literatura, sztuka, publicystyka, krytyka literacka)

2. Definiuje i opisuje podstawowe prądy, nurty i zjawiska literatury serbskiej po roku 1945

w zakresie umiejętności:

1. Posiada umiejętność porównywania zjawisk literackich, formułowania wniosków, wyjaśniania i interpretowania tych zjawisk w kontekście historycznoliterackim, historycznym, artystycznym i filozoficznym

2. Potrafi skonstruować spójną wypowiedź (pisemną oraz ustną) o charakterze historycznoliterackim, znaleźć odpowiednie źródła informacji, umiejętnie i funkcjonalnie wykorzystać uzyskaną dzięki nim wiedzę

3. Posiada umiejętność budowania syntezy historycznoliterackiej, odnajdywania wyznaczników prądów w konkretnych tekstach literackich, ilustrowania rozważań przykładami z twórczości poszczególnych autorów

4. Posiada umiejętność budowania syntezy historycznoliterackiej, odnajdywania wyznaczników prądów w konkretnych tekstach literackich, ilustrowania rozważań przykładami z twórczości poszczególnych autorów

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Posiada umiejętność budowania syntezy historycznoliterackiej, odnajdywania wyznaczników prądów w konkretnych tekstach literackich, ilustrowania rozważań przykładami z twórczości poszczególnych autorów

Treści programowe dla zajęć:

Prezentacja serbskiej literatury współczesnej w ujęciu chronologicznym i typologicznym; ukazanie najważniejszych pisarzy i pisarek oraz ich twórczości.

Ukazanie sylwetek najważniejszych pisarzy i ich twórczości;

Ukazanie związków literatury serbskiej z analogicznymi okresami i prądami w literaturach europejskich ze szczególnym uwzględnieniem regionalnego kontekstu post-jugosłowiańskiego oraz procesów transkulturowych.

Przedstawienie omawianych zjawisk literackich na tle wydarzeń historycznych, politycznych i społecznych.

Serbska literatura współczesna w świetle opracowań historycznoliterackich.

Analiza i interpretacja współczesnych tekstów poetyckich, prozatorskich, dramaturgicznych, teatralnych i publicystycznych.

Nazwa zajęć: Podstawy kultury europejskiej

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. ma uporządkowaną podstawową wiedzę z zakresu dziedzictwa języka, literatury i kultury greckiej i łacińskiej w kulturze europejskiej.

2. zna podstawową terminologię z zakresu badań nad kulturą grecką i łacińską oraz jej recepcją.

3. ma podstawową wiedzę o powiązaniach różnych dziedzin i dyscyplin naukowych z badaniami nad rzymskim dziedzictwem literackim i kulturowym.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi stosować podstawowe metody analizy dzieł literatury rzymskiej oraz umie docenić znaczenie kompetencji filologicznych w procesie komunikacji kulturowej.

2. potrafi łączyć podstawową wiedzę na temat języka łacińskiego i kultury rzymskiej z naukową refleksją dotyczącą ich wpływu na języki i kultury słowiańskie.

3. potrafi docenić znaczenie badań filologicznych nad literaturą łacińską i zna wartość rzymskiego dziedzictwa we współczesnej kulturze narodów słowiańskich.

Treści programowe dla zajęć:

Epoki historyczne w dziejach cywilizacji rzymskiej i ich kulturowe oraz językowe dziedzictwo.

Metodologia badań nad antykiem rzymskim w kontekście studiów nad tożsamością kultury europejskiej.

Analiza wybranych arcydzieł literatury rzymskiej w perspektywie ich recepcji w literaturze powszechnej (Plaut, Cynceron, św. Augustyn).

Analiza wybranych arcydzieł literatury łacińskiej i ich wpływu na rozwój piśmiennictwa narodów słowiańskich (Wergiliusz, Horacy, Owidiusz).

Wpływ języka greckiego i łacińskiego oraz kultury greckiej i rzymskiej na rozwój języków słowiańskich i ich kultur.

Wpływ kultury greckiej i rzymskiej na kształtowanie się europejskiej tożsamości cywilizacyjnej.

Współczesna kultura europejska wobec dziedzictwa cywilizacji rzymskiej.

Nazwa zajęć: Język i społeczeństwo

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. potrafi zreferować relacje pomiędzy społeczeństwem a językiem.

2. potrafi wymienić główne metody badań socjolingwistycznych.

3. potrafi wyjaśnić wpływ czynników zewnętrznych na język.

4. potrafi wyjaśnić funkcje różnych odmian języka.

Treści programowe dla zajęć:

Socjolingwistyka jako nauka humanistyczna.

Różne aspekty rozumienia pojęcia język.

Język jako przejaw kultury.

Relacje: język - rzeczywistość.

Społeczne zróżnicowanie języka.

Wiek i płeć jako determinanty językowe.

Przyczyny zmian językowych.

Język pisany a mówiony.

Język mediów i dyskursu medialnego.

Nazwa zajęć: Język angielski B21

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie umiejętności:

1. potrafi tworzyć płynne wypowiedzi ustne na przygotowane tematy, prezentować i argumentować swoje stanowisko oraz innych osób na tematy związane ze swoim otoczeniem jak i na tematy ogólnoakademickie.

2. potrafi czytać ze zrozumieniem teksty w języku angielskim charakterze ogólnym jak i akademickim, związane z kierunkiem studiów, oraz analizować ich treść i wybierać niezbędne informacje.

3. potrafi zrozumieć oryginalny materiał audio lub wideo na większość tematów dotyczących życia codziennego, kulturalnego i społecznego, na poziomie ogólnym jak i wychwycić niezbędne szczegóły.

4. potrafi przygotować i wygłosić prezentację na wybrany temat.

5. potrafi opracować teksty oraz wypowiedzi dotyczące życia społecznego, uniwersyteckiego i zawodowego.

6. potrafi redagować wybrane teksty w stylu formalnym.

7. potrafi uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności.

Treści programowe dla zajęć:

Przegląd i utrwalenie umiejętności w zakresie posługiwania się formami i funkcjami czasów gramatycznych odpowiednich dla poziomu B2.

Inne struktury gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych treści i opinii: okresy warunkowe typ 1,2,3 oraz mieszane; struktury gramatyczne 'wish,'get used to/used to, past modals, formy bezokolicznikowe i imiesłowowe.

Słownictwo dotyczące problematyki współczesnego świata w zakresie następujących tematów: ekstremalne sytuacje, refleksja na temat planów życiowych, terapeutyczna funkcja muzyki, higiena snu,

komunikacja niewerbalna oraz wybrane słownictwo akademickie i specjalistyczne związane z kierunkiem studiów.

Strategie efektywnego czytania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi w tekstach popularno-naukowych oraz specjalistycznych; domyślanie się znaczenia nieznanych słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści 3.

Strategie efektywnego słuchania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanych słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści 3.

Udzielanie odpowiedzi, udział w dyskusji oraz wyrażanie różnorodnych funkcji językowych w zakresie tematyki określonej w treści 3.

Redagowanie wybranych typów tekstów formalnych.

Nazwa zajęć: Gramatyka historyczna języka serbskiego z elementami dialektologii
Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka
w zakresie wiedzy:

1. ma uporządkowaną wiedzę na temat rozwoju systemu języka kraju specjalności od zarania do wieku XIX i odpowiadającej jej terminologii.

2. ma podstawową wiedzę z zakresu analizy różnic między historycznymi a współczesnymi cechami systemu gramatycznego języka kraju specjalności i polszczyzny.

3. ma wiedzę na temat dialektów języka kraju specjalności: różnice gramatyczne i dyferencjacja arealna.

4. ma podstawową wiedzę z zakresu zjawisk historycznojęzykowych grupy zachodniosłowiańskiej/południowosłowiańskiej i potrafi ją powiązać z analogicznymi zjawiskami języka kraju specjalności.

w zakresie umiejętności:

1. posiada umiejętność wyjaśniania procesów rozwojowych fonetyki, morfologii i leksyki języka kraju specjalności z wykorzystaniem poglądów historyków języka kraju specjalności.

2. potrafi wyjaśnić rozwój systemu języka kraju specjalności i wskazać go w odpowiednich tekstach, potrafi analizować je i określać ich związek z danym okresem rozwoju systemu gramatycznego języka kraju specjalności oraz dialektów języka krajów specjalności.

3. posługuje się aparatem terminologicznym z zakresu gramatyki historycznej i dialektologii.

4. identyfikuje i omawia w sposób szczegółowy zmiany, jakie zaszły w systemie fonetycznym, morfologicznym i składniowym języka kraju specjalności od momentu wyodrębnienia tego języka jako oddzielnego dialektu słowiańskiego po dzień dzisiejszy.

Treści programowe dla zajęć:

Metody badań językoznawstwa historycznego.

Historyczny rozwój struktury gramatycznej języka z uwzględnieniem podziału dialektalnego – najważniejsze zagadnienia z zakresu fonetyki historycznej (zmiany w systemie fonetycznym i prozodia).

Historyczny rozwój struktury gramatycznej języka z uwzględnieniem podziału dialektalnego – najważniejsze zagadnienia z zakresu morfologii oraz rozwoju morfosyntaktycznej struktury języka serbskiego (zmiany w odmianie rzeczownika).

Historyczny rozwój struktury gramatycznej języka z uwzględnieniem podziału dialektalnego – najważniejsze zagadnienia z zakresu morfologii oraz rozwoju morfosyntaktycznej struktury języka serbskiego (przymiotnik).

Historyczny rozwój struktury gramatycznej języka z uwzględnieniem podziału dialektalnego – najważniejsze zagadnienia z zakresu morfologii oraz rozwoju morfosyntaktycznej struktury języka serbskiego (czasownik i rozwój systemu temporalnego).

Historyczny rozwój struktury gramatycznej języka z uwzględnieniem podziału dialektalnego – najważniejsze zagadnienia z zakresu morfologii oraz rozwoju morfosyntaktycznej struktury języka serbskiego (zaimek, relacje syntaktyczne).

Innowacje językowe wyznaczające podział południowej Słowiańszczyzny – analityzm (w dialektach serbskich) i dynamiczny charakter akcentu.

Wybrane zagadnienia z leksykologii historycznej.

Nazwa zajęć: Praktyczna nauka języka czeskiego

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka
w zakresie wiedzy:

1. potrafi zrozumieć podstawowe wyrazy i związki wyrazowe, które opisują jego, jego rodzinę oraz środowisko, w którym funkcjonuje, przy założeniu, że współrozmówca mówi wolno i wyraźnie.

2. jest w stanie zrozumieć podstawowe komunikaty publiczne, m.in. ogłoszenia, ostrzeżenia, hasła reklamowe, potrafi przeczytać ze zrozumieniem krótkie, proste teksty, które zostały uprzednio dostosowane do poziomu A1.
3. w pełni opanował/a ortografię i zna podstawowe zasady pisowni, jest w stanie bezbłędnie zapisać wyraźnie podyktowany tekst.
4. jest zapoznany/a z podstawowymi zasadami fonetycznymi (zna m. in. rodzaje głosek, zachodzące procesy fonetyczne) oraz potrafi je zastosować w mowie i piśmie.
5. rozróżnia odmienne i nieodmienne części mowy, opanował/a podstawowe zasady odmiany rzeczowników, przymiotników i czasowników, używa liczebników oraz potrafi stopniować przymiotniki i przysłówki.
6. jest zapoznany/a z podstawowymi informacjami o Czechach, ich realiach społecznych i kulturowych oraz zwyczajami ich mieszkańców.
7. potrafi zrozumieć jasno sformułowane wypowiedzi na znane mu tematy, z którymi spotyka się w pracy, szkole, itd.; rozumie główne wątki programów radiowych i telewizyjnych, mówiących o sprawach bieżących lub o sprawach interesujących go prywatnie lub zawodowo.
8. potrafi zrozumieć teksty składające się głównie z mowy codziennej lub języka swoich zainteresowań, zrozumieć opis wydarzeń, uczuć i pragnień zawarty w prywatnej korespondencji; czytać artykuły i raporty, które zajmują się współczesnymi problemami, w których piszący prezentują określone stanowiska i poglądy; zrozumieć współczesną prozę literacką.
9. potrafi rozróżnić słowa odmienne i nieodmienne, opanował/a stopniowanie przymiotników i przysłówków.
10. potrafi rozpoznać funkcje komunikatywne zdań, używa prostych i złożonych zdań, wprowadzając pewne typy zdań podrzędnych.
11. potrafi zrozumieć dłuższe wypowiedzi i wykłady oraz stosunkowo złożoną argumentację pod warunkiem, że temat wypowiedzi jest mu znany. Potrafi zrozumieć znaczną część wiadomości TV i programów dotyczących współczesnych wydarzeń. Rozumie filmy w wersji oryginalnej, jeśli aktorzy posługują się językiem literackim.
12. rozumie artykuły i reportaże dotyczące współczesnych problemów, których autorzy przedstawiają szczegółowe opinie i argumenty. Potrafi zrozumieć współczesną prozę literacką pisaną w języku standardowym.
13. opanował/a zasady ortografii, bez większego trudu notuje zasłyszane wypowiedzi, nawet jeśli tekst zawiera nieznane mu proste wyrazy i wyrażenia.
14. zostaje zapoznany/a z takimi procesami fonetycznymi jak: zjawisko ruchomej samogłoski, alternacji samogłosek i uczy się je rozpoznawać w tekście.
15. opanowuje zasady odmiany rzeczowników i czasowników obcego pochodzenia, posługuje się wszelkimi liczbowymi zapisami (także wielocyfrowymi), poznaje zaimki nieokreślone, ćwiczy użycie spójników i przyimków. Rozpoznaje i potrafi zastosować wszystkie czasy gramatyczne.
16. potrafi zaprezentować pogłębioną wiedzę na temat czeskich realiów społecznych i kulturowych, znane są mu zwyczaje mieszkańców tego kraju.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi prowadzić rozmowę na podstawowym poziomie znajomości języka czeskiego, pod warunkiem, że współrozmówca jest gotów powtórzyć lub przeformułować swoje zdania oraz pomóc studentowi wyrazić swoje zdanie. Jest w stanie porozumiewać się w podstawowych i typowych sytuacjach komunikacyjnych.
2. potrafi używać prostych wyrażeń i zdań, aby opisać swoje miejsce zamieszkania i otoczenie, potrafi wyrazić swoją opinię w zakresie codziennej, podstawowej komunikacji, używając prostych fraz i zdań potrafi opisać swoją rodzinę, znane mu osoby, warunki mieszkaniowe, dotychczasowy tok kształcenia.
3. potrafi napisać krótki, prosty tekst np. na widokówce z pozdrowieniami z wakacji, potrafi wypełniać formularze z danymi osobowymi, takimi jak nazwisko, adres, obywatelstwo, jest w stanie pisać krótkie i proste notatki lub wiadomości wynikające z doraźnych potrzeb, potrafi napisać bardzo prosty list prywatny, na przykład z podziękowaniami.
4. stosuje w praktyce podstawową wiedzę z zakresu składni, rozpoznaje komunikacyjną funkcję zdań, potrafi budować zdania proste i złożone.
5. radzi sobie w większości sytuacji, jakie mogą wyniknąć w trakcie podróży przez obszar, gdzie mówi się danym językiem; bez przygotowania dołączyć się do rozmowy na tematy, które są mu znane, mają osobisty charakter lub dotyczą życia codziennego.
6. potrafi łączyć wyrażenia, opisywać przeżycia i zdarzenia, nadzieje, marzenia i aspiracje; potrafi relacjonować i opowiadać przebieg akcji książek czy filmów, opisując własne reakcje i wrażenia; może mówić na wiele tematów związanych z obszarem jego zainteresowań; potrafi wyjaśnić swój punkt widzenia, podając wady i zalety różnych rozwiązań.

7. potrafi pisać proste teksty na tematy, które są mu znane bądź go interesują; pisać prywatne listy, opisując swoje przeżycia i wrażenia; pisać zrozumiale, popełniając mało błędów; napisać opracowanie, przekazując informacje lub rozważając argumenty za i przeciw swojego punktu widzenia.

8. potrafi porozumiewać się dość płynnie i spontanicznie, co umożliwi konwersację z obcokrajowcami, rodzimymi użytkownikami języka. Może brać czynny udział w dyskusji, wyjaśniając i podtrzymując swoje poglądy.

9. potrafi przedstawić relatywnie szczegółowy opis w różnych dziedzinach związanych z jego zainteresowaniami. Umie przedstawić swój pogląd na dany temat, podając argumenty za i przeciw.

10. potrafi napisać jasny, stosunkowo szczegółowy tekst na tematy związane z jego zainteresowaniami. Może napisać esej lub sprawozdanie, przekazując informacje lub przedstawiając argumenty za i przeciw. Potrafi pisać listy, podając istotę i wagę doświadczeń i zdarzeń.

11. doskonali budowanie zdań wielokrotnie złożonych przy użyciu nowo poznanych spójników i formacji przyimkowo-spójnikowych. Zostaje zapoznany z kolejnością nieodmiennych części mowy w zdaniu.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. posiada umiejętność nawiązywania kontaktów interpersonalnych z przedstawicielami innych kultur.

2. potrafi działać zespołowo.

3. jest gotowy/a do podejmowania samodzielnych działań profesjonalnych.

Treści programowe dla zajęć:

PRZEDSTAWIANIE SIĘ I NAWIĄZYWANIE ZNAJOMOŚCI:

Przyswajanie podstawowych zwrotów skonwencjonalizowanych i formuł grzecznościowych używanych podczas nawiązywania znajomości, przedstawiania się, witania itd.

Sposób zapisu i wymowy czeskich głosek.

LUDZIE I ICH ZAWODY

Nazwy państw i narodowości;

Nazwy zawodów i związane z ich tworzeniem reguły słowotwórcze;

Odmiana rzeczownika.

ŻYWNOSĆ I NAPOJE, ZAKUPY I ZAMÓWIENIA:

- składanie zamówienia w kawiarni i restauracji (na podstawie autentycznych materiałów);
- zakupy w sklepie i na targu;
- rozmowa o podstawowych nawykach żywieniowych;
- liczebniki, tryb rozkazujący czasownika.

CECHY PRZEDMIOTÓW I LUDZI

- opis przedmiotu, kolory;
- opis osoby (wygląd zewnętrzny i cechy charakteru);
- części ciała;
- wyrażanie stosunku przynależności (przymiotniki dzierżawcze);
- związek zgody między przymiotnikiem i rzeczownikiem, stopniowanie przymiotnika.

RODZINA, PRZYJACIELE, ZNAJOMI I ZWIERZĘTA DOMOWE

- relacje rodzinne;
- opisywanie członków rodziny, ich nazwy;
- zaimki osobowe i względne.

(NIE) SZATA ZDOBI CZŁOWIEKA

- zakup odzieży i obuwia;
- nazywanie rodzajów odzieży i obuwia;
- dyskusja na temat zwyczajów w kwestii ubioru, moda;
- zaimki pytające.

GDZIE MIESZKAM

- opis domu oraz jego wnętrza i wyposażenia; porządek w domu;
- ogłoszenia o sprzedaży/ kupnie/wynajmie mieszkania i domu;
- czeskie i polskie zwyczaje mieszkaniowe;
- czasowniki bezosobowe i zwrotne.

ŻYCIE CODZIENNE

- opisywanie codziennych czynności i przyzwyczajień;
- korzystanie z programu telewizyjnego;
- wyrażanie czasu (podawanie godziny).

ORIENTACJA W PRZESTRZENI:

- pytanie o drogę, kierunki świata;
- lotnisko, dworzec, postój taxi, rozkład jazdy;
- kantor, bank, poczta.

PODRÓŻE

- własne przeżycia, plany wakacyjne;
- wizyta w agencji turystycznej, rezerwacja pokoju, zakup wycieczki;
- zwyczaje wakacyjne;
- nazwy miesięcy i pór roku;
- czas przeszły i przyszły.

LICZENIE

- zapis słowny liczb (daty, sumy pieniężnej itd.);
- wymiana waluty;
- nieregularna liczba mnoga, połączenie liczebnika z rzeczownikiem.

ZDROWIE I SPORT

- wizyta u lekarza, opis swojego samopoczucia i stanu fizycznego;
- hobby;
- dyskusja o sposobach spędzania wolnego czasu;
- określenia czasowe, stopniowanie przysłówków.

Praca i zatrudnienie; narzędzia do pracy; praca i przyjaźń; praca zespołowa i indywidualna; pisanie CV i listu motywacyjnego; rozmowa kwalifikacyjna.

Planowanie czasu wolnego i weekendu (kino, teatr, koncerty, imprezy sportowe); hobby

Podróże (socjologiczne, kulturowe i edukacyjne aspekty podróży); aktywny lub pasywny urlop; planowanie podróży (wakacje letnie i zimowe; morze, góry); wyszukiwanie ofert turystycznych; prasa, Internet i usługi biur podróży; typy zakwaterowania (hotel, kwatery prywatne, kempingi)

Transport, komunikacja, ruch; połączenia telefoniczne i komunikacja internetowa; pisma oficjalne.

Nauka języków obcych (socjologiczny, kulturowy i edukacyjny aspekt nauki języka obcego); wybór i motywacja; sposoby uczenia się; polityka językowa.

Jakość życia; artykuły spożywcze i odzież; praca i wypoczynek; rola pieniędzy.

Kiedyś i dziś, pokoleniowe różnice (tradycyjna i nowoczesna rodzina) i stosunek do młodych / starszych; różnice w systemie edukacji; płeć i społeczeństwo

Czechy w świecie, świat w Czechach; gwiazdy, wynalazcy, naukowcy, pisarze, artyści, sportowcy, politycy ...; wymiana kulturowa i naukowa; wady i zalety życia poza ojczyzną.

Rodzina i związki; prawo i stosunki małżeńskie i rodzinne; przemoc domowa; męsko-damska przyjaźń; relacje z przełożonym i podwładnym.

Prezenty, karty okolicznościowe, święta; wychowanie religijne; święta państwowe; pisanie kartki z życzeniami.

Oglądanie wybranego filmu fabularnego; film jako gatunek sztuki; czytanie i pisanie recenzji filmowych.

Jaki/a jestem, a jak mnie widzą inni

Autoportret – dyskusja o cechach charakteru ludzi, wady i zalety;

Formy dyskryminacji (ze względu na rasę, płeć, wiek...).

Książka i literatura we współczesnym społeczeństwie

Dyskusja o sposobach przetrwania literatury we współczesnym świecie, o roli czytelnika i recepcji współczesnej literatury;

Literatura w Internecie;

Targi książek. Układanie top listy tytułów, które byłyby reprezentacyjne dla rodzimej kultury;

Antologie literatury jako znak czasów.

Wynalazki i technologia

Wynalazki, które zmieniły świat;

XXI wiek: dobre i złe strony osiągnięć genetyki, globalne ocieplenie – fakty i mity;

Osiągnięcia techniki w dziedzinie ekonomii, przemysłu, komunikacji, branży IT ...

Sport

Ile uwagi poświęcamy własnemu ciału i kondycji fizycznej;

Amatorskie i profesjonalne uprawianie sportów;

Sporty ekstremalne;

Plusy i minusy sportowych imprez masowych;

Olimpiada i paraolimpiada.

Spoleczne i zdrowotne problemy dnia codziennego

Choroby XXI wieku – anoreksja, bulimia, depresja, uzależnienia;

Zapobieganie chorobom jako element właściwej polityki prozdrowotnej;

Bezrobocie, mobbing, przemoc, wyobcowanie.

Jednostka i społeczeństwo – uprzedzenia i fakty

Życie w małżeństwie czy nieformalnym związku?

Chorzy kontra zdrowi;

Męskie i damskie zawody.

Dziennikarstwo

Podstawowe gatunki dziennikarskie. Informacja, komunikat, notatka, reportaż, komentarz, felieton (cechy formalne i stylistyczne);

Żółte dziennikarstwo (przyczyny i skutki jego popularności);

Dziennikarstwo obiektywne i śledcze;

Znani felietoniści. Nagrody dziennikarskie;

Najpopularniejsze czasopisma;

E-gazety.

Ekonomia

Makro i mikro ekonomia;

Monopol i zdrowa konkurencja,

Inżynieria społeczna.

Świat z perspektywy postkolonialnej

Kraje Trzeciego Świata;

Migracje ludności (przyczyny i skutki);

Współczesny nomadyzm i diaspora;

Emigracja w literaturze.

Ekologia

Przyroda i środowisko;

Rozwijanie świadomości ekologicznej;

Chronione gatunki zwierząt;

Parki przyrodnicze i narodowe;

Eko-produkty – potrzeba czy trend?

Czy chcesz zmienić świat?

Aktywizm i stowarzyszenia aktywistów (troska o zwierzęta, stowarzyszenia prorodzinne, troska o zdrowie i jakość życia);

Czy aktywiści mogą zmienić świat?

Największe katastrofy naturalne na świecie, pomoc humanitarna i akcje humanitarne.

Internet i współczesne media:

Obecność Internetu we współczesnym życiu. Jego dobre i złe strony;

Nadużywanie możliwości Internetu.

Projekcja filmowa

Gatunki filmowe;

Najważniejsze składniki filmu (reżyser, scenarzyści, aktorzy, muzyka, fabuła, temat...);

Pisanie scenariusza krótkiego filmu reklamowego lub dokumentalnego.

Lektura i przekład współczesnego tekstu literackiego (do wyboru).

Nazwa zajęć: **Seminarium dyplomowe**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. posiada znajomość najważniejszych metodologii, wykorzystywanych w badaniach naukowych z danej dyscypliny oraz z zakresu sławistyki, zna terminologię z zakresu wybranej dyscypliny naukowej.
2. rozumie zasady wykorzystywania adekwatnej metodologii do własnych badań.

w zakresie umiejętności:

1. posiada umiejętność gromadzenia i wykorzystywania informacji naukowej; rekapitulowania i podsumowywania dyskusji, analizowania i porównywania źródeł, wyciągania wniosków.
2. umie zdefiniować problem badawczy, zawęzić i przeformułować obszar badań, a także uzasadnić wybór tematu pracy licencjackiej i zastosowanej w niej metody badawczej.
3. potrafi ocenić przydatność poszczególnych metod badawczych i wdrożyć zyskaną wiedzę teoretyczną we własnej praktyce badawczej; potrafi uogólnić i integrować wnioski płynące z analizy tekstów oraz poprawnie je zwerbalizować i opisać, umie formułować argumentację wniosków naukowych.
4. potrafi zanalizować teksty pisane w poszczególnych językach, kategoryzować je i klasyfikować, porównać teksty spisane w różnych epokach i wyłowić w nich innowacje, przedyskutować swe przemyślenia w mowie i piśmie.
5. umie zaplanować i określić kompozycję pracy naukowej.
6. zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego oraz uświadamia sobie konieczność zarządzania zasobami własności intelektualnej.

Treści programowe dla zajęć:

Próba zdefiniowania obszaru zainteresowań badawczych studenta.

Prezentacja zasad kompozycji pracy naukowej.

Zasady operowania elementami warsztatu naukowego (ze szczególnym zwróceniem uwagi na zapis bibliograficzny, przypisy, edycję tekstu naukowego itp.). Zapis bibliograficzny – ćwiczenia praktyczne. Zarys metodologii badawczych.

Prezentowanie podstawowych teorii (i metod) komparatystycznych w wybranej dyscyplinie badawczej oraz kategorii socjologicznych, psychologicznych, kulturoznawczych i pojęć filozoficznych, wykorzystywanych w badaniach naukowych.

Prezentacja podstawowych pojęć i reguł z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego oraz zarządzania zasobami własności intelektualnej.

Nazwa zajęć: Wiedza o kraju i kulturze Czech

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Posiada podstawową wiedzę z zakresu geografii i geopolityki Czech i krajów Europy Środkowej
2. Rozumie i komentuje problematykę kulturową, narodowościową, religijną i demograficzną Czech i krajów Europy Środkowej
3. Rozumie problematykę tożsamości kulturowej, narodowej i religijnej Czech i krajów Europy Środkowej

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi wyjaśnić związki Czech i krajów środkowoeuropejskich z dziedzictwem kulturowym oraz religijnym Europy i Orientu
2. Potrafi wyjaśnić związki Bułgarii i ziem południowosłowiańskich z dziedzictwem kulturowym oraz religijnym Europy i Orientu
3. Potrafi organizować pracę w grupie

Treści programowe dla zajęć:

Geografia fizyczna Republiki Czeskiej (ukształtowanie powierzchni, główne rzeki, masywy górskie, warunki klimatyczne, parki narodowe itd.) – Czechy, Morawy, Śląsk

Wybrane problemy historii ziem czeskich: wydarzenia, postaci, interpretacje; czeskie miejsca pamięci, czeska mitologia narodowa

Zabytki architektury i sztuki na terenie Czech – okres romański, gotyk, renesans, barok, klasycyzm, XIX i XX wiek

Religie i wyznania na terenie Czech: katolicyzm, czeska reformacja – powstanie, rozwój dziedzictwo; protestantyzm na ziemiach czeskich

Czeskie imaginarium narodowe

Folklor czeski (obyczaje i wierzenia)

Zagadnienia polityczne, gospodarcze, społeczne i kulturowe współczesnych Czech

Współczesna czeska kultura popularna

Nazwa zajęć: Historia literackiego języka serbskiego

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. ma uporządkowaną wiedzę na temat zabytków języka kraju specjalności i odpowiednio charakteryzuje je na wszystkich etapach jego rozwoju.
2. ma podstawową wiedzę z zakresu analizy różnic między historycznymi a współczesnymi cechami tekstów języka kraju specjalności.
3. potrafi opisać tendencje rozwojowe języka literackiego kraju specjalności.
4. potrafi przedstawić rolę wybitnych twórców oraz postaci historycznych w kształtowaniu języka literackiego kraju specjalności.

w zakresie umiejętności:

1. posiada umiejętność wyjaśniania procesów rozwojowych piśmiennictwa kraju specjalności i jego wpływów na piśmiennictwo zachodniosłowiańskie/południowosłowiańskie.
2. potrafi wyszukiwać w tekstach odpowiednie elementy językowe, analizować je i określać ich związek z danym okresem rozwoju języka kraju specjalności.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa językowego krajów Europy.

Treści programowe dla zajęć:

Pochodzenie języka serbskiego. Najstarsze zabytki słowiańskiego i serbskiego języka literackiego.

Przegląd etapów rozwojowych w dziejach serbskiego języka literackiego.

Dzieła o fundamentalnym znaczeniu dla rozwoju języka na poszczególnych etapach (zabytki językowe, słowniki, gramatyki, literatura).

Zmiany w alfabecie i rozwój normy ortograficznej.

Rozwój warstwy leksykalnej języka serbskiego, kodyfikacja utrwalonych zmian językowych, innowacje. Puryzm językowy w poszczególnych okresach rozwoju języka serbskiego.

Zmiany ustrojów i rozpad terytorialny państw oraz ich konsekwencje w obszarze językowym.

Nazwa zajęć: Historia literatury serbskiej: romantyzm/ realizm/ moderna

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Definiuje i opisuje podstawowe prądy, nurty i zjawiska dziewiętnastowiecznej literatury serbskiej; wylicza je w przebiegu chronologicznym i przedstawia w ujęciu typologicznym

2. Wyjaśnia i kwalifikuje, opisuje i wyróżnia ich podstawowe wyznaczniki dziewiętnastowiecznych serbskich prądów literackich, omawia i interpretuje twórczość ich najważniejszych przedstawicieli

w zakresie umiejętności:

1. Zyskuje umiejętność porównywania zjawisk literackich, formułowania wniosków, wyjaśniania i interpretowania tych zjawisk w kontekście szerokich formacji historycznoliterackich, historycznych, filozoficznych

2. Potrafi skonstruować spójną wypowiedź (pisemną oraz ustną) o charakterze historycznoliterackim, znaleźć odpowiednie źródła informacji, umiejętnie i funkcjonalnie wykorzystać uzyskaną dzięki nim wiedzę

3. Potrafi kompilować zdobytą na zajęciach wiedzę, budować ujęcia uogólniające, rozwijać, wyjaśniać i rekonstruować przebieg procesu historycznoliterackiego w literaturze serbskiej

4. Potrafi kategoryzować, zaklasyfikować i zjawiska literackie z poszczególnych epok literatury serbskiej i powiązać je z analogicznymi zjawiskami w literaturze europejskiej, słowiańskiej i światowej

5. Posiada umiejętność budowania syntezy historycznoliterackiej, odnajdywania wyznaczników prądów w konkretnych tekstach literackich, ilustrowania rozważań przykładami z twórczości poszczególnych autorów

6. Wykazuje kontynuacyjny charakter serbskiej literatury XIX wieku, określa znaczenie tej epoki w szerszym kontekście historycznym i artystycznym i wskazuje jej wpływ na współczesną literaturę serbską

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Rozumie rolę literatury czeskiej dla kształtowania się serbskiej kultury narodowej i powiązania jej z kulturą europejską

Treści programowe dla zajęć:

Prezentacja serbskiej literatury XIX wieku w ujęciu chronologicznym i typologicznym; ukazanie najważniejszych pisarzy i ich twórczości.

Ukazanie związków dziewiętnastowiecznej literatury serbskiej z analogicznymi okresami i prądami w literaturze europejskiej, wyeksponowanie płaszczyzn identyfikacji i zróżnicowania.

Przedstawienie omawianych zjawisk literackich na tle wydarzeń historycznych, politycznych i społecznych

Dziewiętnastowieczna literatura serbska i jej reakcje na sytuację polityczną kraju, rola literatury w kształtowaniu i podtrzymywaniu narodowej tożsamości

Analiza i interpretacja tekstów poetyckich, prozatorskich i publicystycznych powstałych w wieku XIX.

Nazwa zajęć: Literatura czeska w kontekście kultury środkowoeuropejskiej

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Na poziomie podstawowym definiuje i opisuje najważniejsze prądy, zjawiska, reprezentantów współczesnej literatury czeskiej; prezentuje je i przedstawia w ujęciu typologicznym

2. Na poziomie podstawowym zjawiska te łączy z tradycjami, historią kraju, wyjaśnia je, kwalifikuje, opisuje i wyróżnia ich podstawowe wyznaczniki

3. Wyjaśnia specyfikę współczesnej literatury czeskiej na tle najważniejszych wydarzeń politycznych i społecznych

w zakresie umiejętności:

1. posiada umiejętność porównywania zjawisk literackich, formułowania wniosków, wyjaśniania i interpretowania tych zjawisk w kontekście historycznoliterackim, historycznym, artystycznym i filozoficznym

2. potrafi modyfikować zdobytą wiedzę, budować na poziomie podstawowym ujęcia uogólniające; potrafi ilustrować rozważania ogólne przykładami z literatury i kultury

3. posiada umiejętność budowania syntezy historycznoliterackiej, odnajdywania wyznaczników prądów w konkretnych tekstach literackich, ilustrowania rozważań przykładami z twórczości poszczególnych autorów

4. potrafi omówić i kategoryzować określone zjawiska literatury czeskiej i powiązać je z analogicznymi w innych literaturach europejskich; posiada umiejętność porównywania zjawisk literackich i kulturowych, zaprezentować w szerszych kontekstach teoretycznoliterackich, historycznych, politycznych

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Rozumie rolę literatury i kultury czeskiej w kształtowaniu literatury i kultury europejskiej

Treści programowe dla zajęć:

Prezentacja kierunków rozwoju czeskiej literatury w odniesieniu do specyfiki regionu środkowoeuropejskiego oraz procesu historycznoliterackiego

Prezentacja na poziomie podstawowym wiedzy o literaturze, kulturze oraz historii Czech i Europy XX wieku oraz pierwszej dekady XXI wieku

Prezentacja na poziomie podstawowym sylwetek współczesnych pisarzy kraju w kontekście kulturowym, społecznym i politycznym omawianego okresu.

Prezentacja wybranych dzieł literackich i ich powiązanie z głównymi prądami literatury i kultury europejskiej

Nazwa zajęć: **Gramatyka historyczna języka czeskiego z elementami dialektologii**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. ma uporządkowaną wiedzę na temat rozwoju systemu języka kraju specjalności od zarania do wieku XIX i odpowiadającej jej terminologii.

2. ma podstawową wiedzę z zakresu analizy różnic między historycznymi a współczesnymi cechami systemu gramatycznego języka kraju specjalności i polszczyzny.

3. ma wiedzę na temat dialektów języka kraju specjalności: różnice gramatyczne i dyferencjacja arealna.

4. ma podstawową wiedzę z zakresu zjawisk historycznojęzykowych grupy zachodniosłowiańskiej/południowosłowiańskiej i potrafi ją powiązać z analogicznymi zjawiskami języka kraju specjalności.

w zakresie umiejętności:

1. posiada umiejętność wyjaśniania procesów rozwojowych fonetyki, morfologii i leksyki języka kraju specjalności z wykorzystaniem poglądów historyków języka kraju specjalności.

2. potrafi wyjaśnić rozwój systemu języka kraju specjalności i wskazać go w odpowiednich tekstach, potrafi analizować je i określać ich związek z danym okresem rozwoju systemu gramatycznego języka kraju specjalności oraz dialektów języka krajów specjalności.

3. posługuje się aparatem terminologicznym z zakresu gramatyki historycznej i dialektologii.

4. identyfikuje i omawia w sposób szczegółowy zmiany, jakie zaszły w systemie fonetycznym, morfologicznym i składniowym języka kraju specjalności od momentu wyodrębnienia tego języka jako oddzielnego dialektu słowiańskiego po dzień dzisiejszy.

Treści programowe dla zajęć:

Wspólne pochodzenie języka czeskiego i polskiego. Najstarsze czeskie zdania.

Rozwój samogłosek w języku czeskim w dobie staroczeskiej i średnioczeskiej.

Rozwój spółgłosek w języku czeskim w dobie staroczeskiej i średnioczeskiej.

Cechy językowe najstarszych czeskich pieśni duchownych i utworów poetyckich. Ortografia prosta i złożona.

Rozwój fleksji staroczeskiej do wieku XVI. Rozwój składni czeskiej. Germanizmy w języku czeskim.

Dialekty języka czeskiego.

Okres pobrałogórski i jego wpływ na rozwój systemu języka czeskiego.

Czeskie odrodzenie narodowe. Powstanie drugiego systemu gramatycznego języka czeskiego.

Charakterystyka czeskich systemów ortograficznych.

Zmiany w systemie języka czeskiego po aksamitnej rewolucji.

Nazwa zajęć: **Wstęp do sławistyki**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. potrafi scharakteryzować różnice między dialektami a językiem ogólnym (literackim).

2. potrafi wskazać podstawowe różnice między językami słowiańskimi.

3. potrafi określić miejsce współczesnych języków słowiańskich wśród innych języków europejskich.

4. ma świadomość interdyscyplinarnego charakteru badań językoznawczych.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi dokonać obserwacji zjawisk językowych w ujęciu diachronicznym i synchronicznym.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. ma świadomość języka jako rezerwuaru kultury.

Treści programowe dla zajęć:

Język jako system znaków a języki etniczne, języki rekonstruowane.

Pojęcie dialektu i języka ogólnego, wzajemne relacje między tymi zjawiskami językowymi, mechanizmy kształtowania się języka ogólnego.

Rekonstrukcja językowego obrazu świata Prasłowian na podstawie danych językowych (leksyka apelatywna i proprialna) – wybrana tematyka.

Kształtowanie się słowiańskich języków ogólnych (literackich) – ogólna charakterystyka.

Języki słowiańskie wśród języków europejskich (w ujęciu synchronicznym i diachronicznym).

Rola pisma w rozwoju języków słowiańskich.

Nazwa zajęć: **Historia literatury czeskiej: romantyzm/ realizm/ moderna**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Definiuje i opisuje podstawowe prądy, nurty i zjawiska literatury czeskiej; wylicza je w przebiegu chronologicznym i przedstawia w ujęciu typologicznym

2. Wyjaśnia i kwalifikuje, opisuje i wyróżnia ich podstawowe wyznaczniki dziewiętnastowiecznych czeskich prądów literackich, omawia i interpretuje twórczość ich najważniejszych przedstawicieli

w zakresie umiejętności:

1. Zyskuje umiejętność porównywania zjawisk literackich, formułowania wniosków, wyjaśniania i interpretowania tych zjawisk w kontekście szerokich formacji historycznoliterackich, historycznych, filozoficznych

2. Potrafi skonstruować spójną wypowiedź (pisemną oraz ustną) o charakterze historycznoliterackim, znaleźć odpowiednie źródła informacji, umiejętnie i funkcjonalnie wykorzystać uzyskaną dzięki nim wiedzę

3. Potrafi kompilować zdobytą na zajęciach wiedzę, budować ujęcia uogólniające, rozwijać, wyjaśniać i rekonstruować przebieg procesu historycznoliterackiego w literaturze czeskiej

4. Potrafi kategoryzować, zaklasyfikować i zjawiska literackie z poszczególnych epok literatury czeskiej i powiązać je z analogicznymi zjawiskami w literaturze europejskiej, słowiańskiej i światowej

5. Posiada umiejętność budowania syntezy historycznoliterackiej, odnajdywania wyznaczników prądów w konkretnych tekstach literackich, ilustrowania rozważań przykładami z twórczości poszczególnych autorów

6. Wykazuje kontynualny charakter czeskiej literatury XIX wieku, określa znaczenie tej epoki w szerszym kontekście historycznym i artystycznym i wskazuje jej wpływ na współczesną literaturę czeską

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Rozumie rolę literatury czeskiej dla kształtowania się czeskiej kultury narodowej i powiązania jej z kulturą europejską

Treści programowe dla zajęć:

Prezentacja na poziomie podstawowym czeskiej literatury dziewiętnastowiecznej w ujęciu chronologicznym i typologicznym; ukazanie sylwetek najważniejszych pisarzy i ich twórczości.

Ukazanie związków dziewiętnastowiecznej literatury czeskiej wszystkich wymienionych okresów i prądów z analogicznymi okresami i prądami w literaturze europejskiej, wyeksponowanie płaszczyzn identyfikacji i różnicowania

Przedstawienie omawianych zjawisk literackich na tle wydarzeń historycznych, politycznych i społecznych. Dziewiętnastowieczna literatura czeska i jej reakcje na sytuację polityczną kraju, rola literatury w kształtowaniu i podtrzymywaniu narodowej tożsamości (okres Odrodzenia Narodowego).

Prezentacja omawianych zjawisk literackich w interdyscyplinarnych i intersemiotycznych powiązaniach z innymi dziedzinami sztuki.

Analiza i interpretacja wybranych tekstów poetyckich, prozatorskich i dramatycznych, prezentujących charakterystyczne dla epoki zjawiska literackie.

Nazwa zajęć: **Seminarium dyplomowe**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. posiada znajomość najważniejszych metodologii, wykorzystywanych w badaniach naukowych z danej dyscypliny oraz z zakresu slawistyki, zna terminologię z zakresu wybranej dyscypliny naukowej.
2. rozumie zasady wykorzystywania adekwatnej metodologii do własnych badań.

w zakresie umiejętności:

1. posiada umiejętność gromadzenia i wykorzystywania informacji naukowej; rekapitulowania i podsumowywania dyskusji, analizowania i porównywania źródeł, wyciągania wniosków.
2. umie zdefiniować problem badawczy, zawęzić i przeformułować obszar badań, a także uzasadnić wybór tematu pracy licencjackiej i zastosowanej w niej metody badawczej.
3. potrafi ocenić przydatność poszczególnych metod badawczych i wdrożyć zyskaną wiedzę teoretyczną we własnej praktyce badawczej; potrafi uogólnić i integrować wnioski płynące z analizy tekstów oraz poprawnie je zwerbalizować i opisać, umie formułować argumentację wniosków naukowych.
4. potrafi zanalizować teksty pisane w poszczególnych językach, kategoryzować je i klasyfikować, porównać teksty spisywane w różnych epokach i wyłowić w nich innowacje, przedyskutować swe przemyślenia w mowie i piśmie.
5. umie zaplanować i określić kompozycję pracy naukowej.
6. zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego oraz uświadamia sobie konieczność zarządzania zasobami własności intelektualnej.

Treści programowe dla zajęć:

Próba zdefiniowania obszaru zainteresowań badawczych studenta.

Prezentacja zasad kompozycji pracy naukowej.

Zasady operowania elementami warsztatu naukowego (ze szczególnym zwróceniem uwagi na zapis bibliograficzny, przypisy, edycję tekstu naukowego itp.). Zapis bibliograficzny – ćwiczenia praktyczne. Zarys metodologii badawczych.

Przedstawienie podstawowych teorii (i metod) komparatystycznych w wybranej dyscyplinie badawczej oraz kategorii socjologicznych, psychologicznych, kulturoznawczych i pojęć filozoficznych, wykorzystywanych w badaniach naukowych.

Prezentacja podstawowych pojęć i reguł z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego oraz zarządzania zasobami własności intelektualnej.

Nazwa zajęć: Historia literatury czeskiej: literatura międzywojenna

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Zna twórczość najważniejszych czeskich twórców dwudziestolecia międzywojennego (literatura, sztuka, publicystyka, krytyka literacka)
2. Definiuje i opisuje podstawowe prądy, nurty i zjawiska literatury czeskiej okresu dwudziestolecia międzywojennego

w zakresie umiejętności:

1. Posiada umiejętność porównywania zjawisk literackich, formułowania wniosków, wyjaśniania i interpretowania tych zjawisk w kontekście historycznoliterackim, historycznym, artystycznym i filozoficznym
2. Potrafi skonstruować spójną wypowiedź (pisemną oraz ustną) o charakterze historycznoliterackim, znaleźć odpowiednie źródła informacji, umiejętnie i funkcjonalnie wykorzystać uzyskaną dzięki nim wiedzę
3. Posiada umiejętność budowania syntezy historycznoliterackiej, odnajdywania wyznaczników prądów w konkretnych tekstach literackich, ilustrowania rozważań przykładami z twórczości poszczególnych autorów
4. Umie wskazać związki pomiędzy zjawiskami literackimi oraz kulturowymi pierwszej połowy dwudziestego wieku ze słowiańskim, europejskim oraz światowym kontekstem kulturowym

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Potrafi określić znaczenie epoki dwudziestolecia międzywojennego w szerszym kontekście historycznym i społecznym

Treści programowe dla zajęć:

Prezentacja literatury dwudziestolecia międzywojennego w ujęciu chronologicznym i typologicznym; ukazanie najważniejszych pisarzy i ich twórczości.

Ukazanie związków literatury wybranego kraju słowiańskiego okresu dwudziestolecia międzywojennego z analogicznymi okresami i prądami w literaturze europejskiej, wyeksponowanie płaszczyzn identyfikacji i zróżnicowania

Przedstawienie omawianych zjawisk literackich na tle wydarzeń historycznych, politycznych i społecznych.

Literatura dwudziestolecia międzywojennego w świetle opracowań krytycznoliterackich.

Analiza i interpretacja tekstów poetyckich, prozatorskich i publicystycznych powstałych w okresie dwudziestolecia międzywojennego.

Nazwa zajęć: Folklor Czech

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Posiada podstawowe wiadomości na temat historii, stanu i narzędzi metodologicznych folklorystyki europejskiej i współczesnej amerykańskiej
2. Zna definicje folkloru i folkloru słownego oraz dokonuje klasyfikacji literatury ustnej
3. Wskazuje związki pomiędzy literaturą „pisaną” i ustną oraz charakteryzuje specyfikę badań nad tradycyjną i współczesną literaturą słowną, obrzędowością, obyczajowością i kulturą materialną.

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi przedyskutować znaczenie badań nad tradycyjnym i współczesnym folklorem czeskim w odniesieniu do nauki o języku i literaturze poszczególnych narodów słowiańskich Europy Środkowej.
2. Umie streścić i podsumować prace naukowe z zakresu badań folklorystycznych.
3. Wyjaśnia, interpretuje oraz ustnie i pisemnie analizuje dzieła czeskiej literatury ludowej, jak również potrafi porównać elementy tradycyjnej i współczesnej kultury ludowej Słowian zachodnich

Treści programowe dla zajęć:

Zakres, miejsce i znaczenie folkloru i folklorystyki w naukach humanistycznych.

Podstawowe zagadnienia, pojęcia oraz definicje z zakresu folkloru w wąskim i szerokim znaczeniu.

Specyfika twórczości słownej w optyce literatury „pisanej”

Miejsce i historia zapisów folkloru werbalnego Słowian zachodnich

Genologia folklorystyczna – systematyzacja i klasyfikacja utworów folklorystycznych niezależnie oraz w nawiązaniu do ustaleń genologii literackiej.

Miejsce folkloru słownego w czeskim procesie historycznoliterackim

Analiza tekstu folkloru

Kultury ceremonialne Czech – aspekt teoretyczny, formy tradycyjne i współczesne

Rodzina oraz kalendarzowa obrzędowość i obyczajowość Czechów – aspekt teoretyczny, formy tradycyjne i współczesne.

Nazwa zajęć: Gramatyka opisowa języka czeskiego 3 (składnia)

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. ma podstawową wiedzę na temat budowy składniowej języka kraju specjalności.
2. zna podstawową terminologię z zakresu budowy składniowej języka kraju specjalności.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi używać naukowej terminologii językoznawczej w języku kraju specjalności.
2. potrafi w odpowiedni sposób zastosować wiedzę na temat budowy gramatycznej języka do analizy syntaktycznej płaszczyzny języka kraju specjalności.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. docenia znaczenie gramatyki dla prawidłowego funkcjonowania procesu komunikacji, począwszy od poziomu interpersonalnego po międzykulturowy.
2. potrafi współdziałać i pracować w grupie podczas analizy zjawisk gramatycznych, przyjmując w niej różne role.

Treści programowe dla zajęć:

Miejsce składni w systemie językowym. Metody analizy składniowej.

Zdanie pojedyncze i jego rodzaje. Części zdania.

Spójność tekstu a budowa gramatyczna zdania.

Tematyczno-rematyczna budowa zdania, szyk wyrazów w zdaniu.

Rodzaje analiz derywacyjnych zdania pojedynczego.

Zdanie złożone i jego rodzaje. Funkcje zdań podrzędnych i nadrzędnych.

Typy zdań złożonych współrzędnie i podrzędnie.

Wskaźniki zespolenia a podział zdań złożonych.

Nazwa zajęć: Tradycje kulturowe w Europie Środkowej i Południowej

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Zna definicje tradycji oraz związane z nią pojęcia.
2. Zna terminologię i metodologię badań tradycji literackich, kulturowych, historycznych, religijnych, społecznych itd.
3. Ma wiedzę o różnorodności kontekstów kształtowania się tradycji literatur i kultur Półwyspu Bałkańskiego.
4. Ma wiedzę o najważniejszych tradycjach historyczno-kulturowych, religijnych i społecznych literatur Półwyspu Bałkańskiego

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi dostrzegać związki literatur Półwyspu Bałkańskiego z europejskim dziedzictwem kulturowym oraz religijnym.
2. Potrafi dostrzegać związki między tradycjami słowiańskimi i niesłowiańskimi na Półwyspie Bałkańskim.
3. Potrafi dostrzegać powiązania między epokami, prądami i twórczością najważniejszych przedstawicieli literatur Półwyspu Bałkańskiego.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Dzięki poznaniu różnych tradycji Półwyspu Bałkańskiego, jest przygotowany/a do popularyzowania wiedzy o krajach, językach, literaturach i kulturach bałkańskich.
2. Dzięki poznaniu różnych tradycji Półwyspu Bałkańskiego, jest przygotowany/a do budowania dialogu międzykulturowego.
3. Dzięki poznaniu różnych tradycji Półwyspu Bałkańskiego, jest gotów/gotowa podejmować działania na rzecz poszanowania bałkańskiego dziedzictwa kulturowego.

Treści programowe dla zajęć:

Prezentacja pojęcia tradycji, jej ujęć, najważniejszych metodologii badawczych; ukazanie specyfiki badań tradycji literatur Półwyspu Bałkańskiego.

Przedstawienie problemu zróżnicowania kontekstów kształtowania się tradycji literatur i kultur Półwyspu Bałkańskiego; ukazanie praktycznego i teoretycznego wymiaru tradycji.

Prezentacja najważniejszych tradycji historyczno-kulturowych, religijnych, społecznych literatur Półwyspu Bałkańskiego; wskazanie najważniejszych kontekstów kulturowych, narodowych i ponadnarodowych.

Nazwa zajęć: Kultura antyczna z elementami języka greckiego

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Dysponuje zrębami wiedzy na temat kultury greckiej
2. Ma dobrą orientację w zakresie greckiej historii społeczno-ekonomicznej
3. Zna najważniejsze greckie formy literackie

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi poddać starogrecki utwór literacki analizie oraz interpretacji
2. Potrafi przeczytać ze zrozumieniem prosty tekst w języku greckim

Treści programowe dla zajęć:

Kultura starożytnej Grecji

Podstawy historii społeczno-ekonomicznej starożytnej Grecji

Treść wybranych greckich utworów antycznych

Konwencjonalne greckie formy literackie

konteksty kulturowe greckiej literatury

Greckie fundamenty literatury europejskiej (epika, dramat, liryka, proza)

Fragmety greckich tekstów w oryginale

Nazwa zajęć: Konwersatorium ze współczesnej literatury czeskiej

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna na poziomie zaawansowanym i w sposób uporządkowany historię literatury kraju specjalności, jej główne epoki, prądy i twórczość czołowych przedstawicieli.
2. zna i rozumie na poziomie elementarnym powiązania literaturoznawstwa z innymi dyscyplinami humanistycznymi oraz ma świadomość istnienia interdyscyplinarnych kierunków badań literaturoznawczych.
3. zna na poziomie podstawowym najważniejsze prądy, zjawiska, reprezentantów współczesnej literatury czeskiej, ich powiązania z tradycjami i historią kraju specjalności oraz miejsce wybranych dzieł literatury czeskiej w kontekście historycznoliterackim, historycznym, artystycznym i filozoficznym;

w zakresie umiejętności:

1. potrafi modyfikować zdobytą wiedzę, budować na poziomie podstawowym ujęcia uogólniające; potrafi ilustrować rozważania ogólne przykładami z literatury i kultury czeskiej.
2. posiada umiejętność budowania syntezy historycznoliterackiej, odnajdywania wyznaczników prądów w konkretnych tekstach literackich, ilustrowania rozważań przykładami z twórczości poszczególnych autorów.
3. potrafi omówić i kategoryzować określone zjawiska literatury czeskiej i powiązać je z analogicznymi w innych literaturach europejskich; posiada umiejętność porównywania zjawisk literackich i kulturowych, umie zaprezentować je w szerszych kontekstach teoretycznoliterackich, historycznych, kulturowych i politycznych.
4. potrafi wyjaśnić specyfikę współczesnej literatury czeskiej na tle najważniejszych wydarzeń politycznych i społecznych z drugiej połowy XX wieku i początku XXI wieku.

Treści programowe dla zajęć:

Przestrzeń kulturowa Czech i jej współczesnej literatury w kontekście nurtów europejskich oraz światowych, kierunki rozwoju chorwackiej literatury współczesnej w odniesieniu do specyfiki regionu Europy Środkowej oraz procesu historycznoliterackiego

Główne nurty czeskiej literatury współczesnej, czołowi autorzy i najważniejsze dzieła współczesnej literatury czeskiej, dostępne w przekładzie najjęzyk polski.

Czeska literatura postmodernistyczna.

Czeska proza współczesna - autorzy, nagrody, przekłady.

Czeska poezja przełomu XX i XXI wieku.

Najnowszy dramat czeski - między tradycją a współczesnością.

Literatura i zimna wojna - doświadczenie komunistycznej Europy Środkowej w literaturze czeskiej ostatnich lat.

Czeska literatura feministyczna.

Autobiografizm w czeskiej literaturze współczesnej.

Nazwa zajęć: **Historia Czech**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Rozumie prawidłowości historyczne rządzące zmianami terytorialnego zasięgu czeskiego osadnictwa w dziejach i współcześnie
2. Wskazuje, określa związki między poszczególnymi zjawiskami z dziejów społeczno-politycznych ziem czeskich a nurtami teoretycznymi w naukach społecznych
3. Rozróżnia charakterystyczne elementy czeskiej pamięci historycznej i rozumie ich wpływ na życie narodowe Czechów
4. Dostrzega i rozumie historyczne powody zróżnicowania ludności czeskiej pod względem jej obyczajów, języka, tradycji regionalnych

w zakresie umiejętności:

1. Refleksyjnie podchodzi do teorii naukowych ukazujących rolę Czechów w dziejach Europy od średniowiecza do XX wieku
2. Potrafi krytycznie analizować stereotypy narodowe korzystając z wiedzy historycznej
3. Interpretuje problematykę polityczną w powiązaniu z zagadnieniami o charakterze społeczno-kulturowym

Treści programowe dla zajęć:

Cywilizacyjne, religijne i polityczne podziały na ziemiach czeskich w dziejach

Pochodzenie Czechów w świetle źródeł historycznych i legendarnych

Społeczno-polityczne warunki kształtowania się państwowości czeskiej w średniowieczu

Ziemie czeskie jako teren wojen i konfliktów religijnych w ujęciu historycznym

Narodowościowe tło czeskiego odrodzenia narodowego w XIX wieku

Czeskie idee państwowotwórcze w XIX i XX wieku. Inspiracje i ewolucja

Państwo czechosłowackie w okresie międzywojennym

Protectorat i II wojna światowa

Czesi i Słowacy wobec reżimu komunistycznego

Czechy na mapie geopolitycznej Europy Środkowej w latach 90. XX wieku

Główne dylematy czeskiej polityki wewnętrznej i zagranicznej w XXI w.

Nazwa zajęć: **Historia literatury czeskiej: średniowiecze, renesans, barok, klasycyzm/romantyzm, realizm**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Definiuje i opisuje podstawowe prądy, nurty i zjawiska średniowiecznej, renesansowej, barokowej i klasycystycznej literatury czeskiej; wylicza je w przebiegu chronologicznym i przedstawia w ujęciu typologicznym

2. Wyjaśnia i kwalifikuje, opisuje i wyróżnia podstawowe wyznaczniki starszych czeskich prądów literackich, omawia i interpretuje twórczość ich najważniejszych przedstawicieli

w zakresie umiejętności:

1. Zyskuje umiejętność porównywania zjawisk literackich, formułowania wniosków, wyjaśniania i interpretowania tych zjawisk w kontekście szerokich formacji historycznoliterackich, historycznych, filozoficznych

2. Potrafi skonstruować spójną wypowiedź (pisemną oraz ustną) o charakterze historycznoliterackim, znaleźć odpowiednie źródła informacji, umiejętnie i funkcjonalnie wykorzystać uzyskaną dzięki nim wiedzę

3. Potrafi kompilować zdobytą na zajęciach wiedzę, budować ujęcia uogólniające, rozwijać, wyjaśniać i rekonstruować przebieg procesu historycznoliterackiego w literaturze czeskiej

4. Potrafi kategoryzować, zaklasyfikować i zjawiska literackie z poszczególnych epok literatury czeskiej i powiązać je z analogicznymi zjawiskami w literaturze europejskiej, słowiańskiej i światowej

5. Posiada umiejętność budowania syntezy historycznoliterackiej, odnajdywania wyznaczników prądów w konkretnych tekstach literackich, ilustrowania rozważań przykładami z twórczości poszczególnych autorów

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Rozumie rolę literatury czeskiej dla kształtowania się czeskiej kultury narodowej i powiązania jej z kulturą europejską

Treści programowe dla zajęć:

Prezentacja na poziomie podstawowym czeskiej literatury średniowiecznej, renesansowej, barokowej i klasycystycznej w ujęciu chronologicznym i typologicznym; ukazanie najważniejszych pisarzy i ich twórczości.

Ukazanie związków literatury czeskiej wszystkich wymienionych okresów i prądów z analogicznymi okresami i prądami w literaturze europejskiej, wyeksponowanie płaszczyzn identyfikacji i różnicowania.

Przedstawienie omawianych zjawisk literackich na tle wydarzeń historycznych, politycznych i społecznych.

Prezentacja omawianych zjawisk literackich w interdyscyplinarnych i intersemiotycznych powiązaniach z innymi dziedzinami sztuki.

Analiza i interpretacja wybranych tekstów poetyckich, prozatorskich i dramaturgicznych, prezentujących charakterystyczne dla epoki zjawiska literackie.

Nazwa zajęć: Gramatyka opisowa języka czeskiego 2 (morfologia)

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. ma podstawową wiedzę na temat struktury morfologicznej języka kraju specjalności.

2. zna podstawową terminologię z zakresu budowy morfologicznej języka kraju specjalności.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi samodzielnie zanalizować zjawiska systemu współczesnego języka kraju specjalności.

2. potrafi w odpowiedni sposób zastosować wiedzę na temat budowy gramatycznej języka do analizy morfologicznej płaszczyzny języka kraju specjalności.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. potrafi współdziałać i pracować w grupie podczas analizy zjawisk gramatycznych, przyjmując w niej różne role.

Treści programowe dla zajęć:

Morfologia jako nauka o budowie wyrazu: słowotwórstwo a fleksja.

Słowotwórstwo a sposoby wzbogacania słownictwa. Budowa słowotwórcza wyrazów.

Afiksy: inwentarz środków słowotwórczych w języku czeskim. Morfologiczne wyznaczniki języka czeskiego.

Derywacja a kompozycja. Typy i funkcje skrótowców.

Podstawowe kategorie słowotwórcze języka czeskiego, typy słowotwórcze.

Fleksja jako wykładnik pozycji wyrazu w zdaniu. Kategorie fleksyjne. Rodzaje odmian. Fleksja imienna i werbalna.

Przegląd form fleksyjnych grupy deklinacyjnej. Deklinacja rzeczownikowa a deklinacja przymiotnikowa i zaimkowa.

Przegląd form fleksyjnych grupy werbalnej. Wyznaczniki form czasowych.

Formy nieodmienne lub s frazeologizowane we fleksji (archaizmy fleksyjne).

Nazwa zajęć: **Język niemiecki B22**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie umiejętności:

1. potrafi tworzyć płynne wypowiedzi ustne na przygotowane tematy, prezentować i argumentować swoje stanowisko oraz innych osób na tematy związane ze swoim otoczeniem jak i na tematy ogólnoakademickie.
2. potrafi czytać ze zrozumieniem teksty w języku niemieckim o charakterze ogólnym jak i akademickim, związane z kierunkiem studiów, oraz analizować ich treść i wybierać niezbędne informacje.
3. potrafi zrozumieć oryginalny materiał audio lub wideo na większość tematów dotyczących życia codziennego, kulturalnego i społecznego, na poziomie ogólnym jak i wychwycić niezbędne szczegóły.
4. potrafi przygotować i wygłosić prezentację na wybrany temat.
5. opracować teksty oraz wypowiedzi dotyczące życia społecznego, uniwersyteckiego i zawodowego.
6. potrafi redagować wybrane teksty w stylu formalnym.
7. uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności.

Treści programowe dla zajęć:

Czasy gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych czynności osadzonych w czasach: czas Plusquamperfekt.

Inne struktury gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych treści i opinii: Konjunktiv – mowa zależna, formy strony biernej, Nomen, rekcja przymiotnika, imiesłów I i imiesłów II jako przydawka, zdania modalne.

Słownictwo dotyczące życia codziennego jak i ogólno-akademickie w zakresie następujących tematów: zawód i wykształcenie: nazwy zawodów, czynności i obowiązki typowe dla poszczególnych zawodów, atrybuty poszczególnych zawodów, wymarzony zawód, szczegółowy życiorys, kompetencje zawodowe, doświadczenie zawodowe, aplikacja, rozmowa o pracę, świadomość ciała i sport – dbałość o wygląd i kondycję fizyczną, pojęcie piękna, sport, sporty ekstremalne, media: rodzaje mediów, rola mediów, zalety i wady mediów społecznościowych, pieniądze: znaczenie pieniędzy, wydatki, oszczędność, negocjowanie ceny, zwyczaje zakupowe, bank, usługi bankowe, usługi internetowe, zakupy przez Internet, bieda, bogactwo, inwestowanie pieniędzy.

Strategie efektywnego czytania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanymi słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści 3.

Strategie efektywnego słuchania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanymi słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści 3.

Udzielanie odpowiedzi, udział w dyskusji oraz wyrażanie różnorodnych funkcji językowych w zakresie: przeprowadzania oraz udziału w rozmowie kwalifikacyjnej o pracę, przedstawiania problemów, moderowania dyskusji oraz wyrażania opinii na tematy zawarte w treści 3.

Nazwa zajęć: **Język niemiecki B1**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie umiejętności:

1. potrafi tworzyć ustne wypowiedzi na przygotowane tematy, prezentować i argumentować swoje stanowisko oraz innych osób w zakresie problematyki związanej ze swoim otoczeniem jak i w zakresie tematyki ogólnoakademickiej.
2. potrafi czytać ze zrozumieniem teksty w języku niemieckim o charakterze ogólnym jak i akademickim oraz analizować ich treść i wybierać niezbędne informacje.
3. potrafi zrozumieć dostosowany do poziomu oryginalny materiał audio lub wideo na poziomie ogólnym oraz wychwytywać niezbędne szczegóły.

Treści programowe dla zajęć:

Czasy gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych czynności osadzonych w czasach: czas Perfekt oraz Imperfekt dla czasowników mocnych i słabych, czas przyszły Futur 1

Inne struktury gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych treści i opinii: partykuły modalne, rekcja czasownika, czasowniki ruchu, werden + bezokolicznik, zdania względne, słowotwórstwo, przymyki czasowe

Słownictwo dotyczące życia codziennego jak i ogólnoakademickie w zakresie następujących tematów: dni świąteczne: przyjęcia i uroczystości z różnych okazji, święta, tradycje, obrzędy, zaproszenia, rady dla gości i gospodarzy uroczystości w drodze: środki komunikacji, zakup biletów, zachowanie na dworcu/ lotnisku, sposoby podróżowania, miejsca docelowe, sposoby spędzania czasu w poszczególnych miejscach (np. w górach, nad morzem) warunki noclegowe, wrażenia i przeżycia urlopowe, szczegółowy opis drogi, wymarzona podróż, przedmioty przydatne w podróży mieszkanie:

wymarzony dom/mieszkanie, wyposażenie mieszkania, okolica miejsca zamieszkania, warunki mieszkaniowe, doświadczenia z mieszkania we wspólnocie mieszkaniowej, własna sytuacja mieszkaniowa, zamiana mieszkania muzyka: instrumenty muzyczne, style muzyczne, gusty muzyczne, znani muzycy, koncert, przedstawienie muzyczne

Strategie efektywnego czytania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanych słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści tematu 3.

Strategie efektywnego słuchania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanych słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści tematu 3.

Udzielanie odpowiedzi, udział w dyskusji oraz wyrażanie różnorodnych funkcji językowych w zakresie: przeprowadzania oraz udziału w rozmowie kwalifikacyjnej o pracę, przedstawiania problemów, moderowania dyskusji oraz wyrażania opinii na tematy zawarte w treści 3.

Nazwa zajęć: Gramatyka opisowa języka czeskiego 1 (fonetyka i fonologia)

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. ma podstawową wiedzę na temat budowy fonetycznej i fonologicznej języka kraju specjalności.

2. zna podstawową terminologię z zakresu budowy fonetycznej, fonologicznej języka kraju specjalności.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi samodzielnie zanalizować zjawiska systemu fonologicznego współczesnego języka kraju specjalności.

2. potrafi w odpowiedni sposób zastosować wiedzę na temat budowy gramatycznej języka do analizy fonetycznej, fonologicznej płaszczyzny języka kraju specjalności.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. docenia znaczenie gramatyki dla prawidłowego funkcjonowania procesu komunikacji poczynając od poziomu interpersonalnego po społeczny.

Treści programowe dla zajęć:

Typologiczna i genetyczna charakterystyka języka czeskiego. Miejsce języka czeskiego w słowiańskiej wspólnocie językowej, zasięg terytorialny języka czeskiego. Gramatyka opisowa a gramatyka normatywna.

Fonetyka i fonologia – metody i narzędzia badawcze. Fonetyka jako nauka o budowie dźwięku mowy, fonologia jako nauka o fonemach, morfonologia.

Budowa i funkcjonowanie narządów mowy, powstawanie dźwięku mowy. Zasady artykulacji.

Kryteria klasyfikacji głosek czeskich. Alternacje samogłoskowe i spółgłoskowe.

Fonologia: fonem i alofon. Inwentarz fonemów czeskich.

Upodobnienia głoskowe. Powstawanie, rodzaje i rola w wypowiedzi.

Ortografia i alfabet. Pismo fonetyczne. Alfabet fonetyczny (czeski i międzynarodowy).

Prozodyczne cechy mowy i ich rola w języku. Akcent i melodia.

Nazwa zajęć: Język i społeczeństwo

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. potrafi zreferować relacje pomiędzy społeczeństwem a językiem.

2. potrafi wymienić główne metody badań socjolingwistycznych.

3. potrafi wyjaśnić wpływ czynników zewnętrznych na język.

4. potrafi wyjaśnić funkcje różnych odmian języka.

Treści programowe dla zajęć:

Socjolingwistyka jako nauka humanistyczna.

Różne aspekty rozumienia pojęcia język.

Język jako przejaw kultury.

Relacje: język - rzeczywistość.

Spoleczne zróżnicowanie języka.

Wiek i płeć jako determinanty językowe.

Przyczyny zmian językowych.

Język pisany a mówiony.

Język mediów i dyskursu medialnego.

Nazwa zajęć: Historia literackiego języka czeskiego

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. ma uporządkowaną wiedzę na temat zabytków języka kraju specjalności i odpowiednio charakteryzuje je na wszystkich etapach jego rozwoju.
2. ma podstawową wiedzę z zakresu analizy różnic między historycznymi a współczesnymi cechami tekstów języka kraju specjalności.
3. potrafi opisać tendencje rozwojowe języka literackiego kraju specjalności.
4. potrafi przedstawić rolę wybitnych twórców oraz postaci historycznych w kształtowaniu języka literackiego kraju specjalności.

w zakresie umiejętności:

1. posiada umiejętność wyjaśniania procesów rozwojowych piśmiennictwa kraju specjalności i jego wpływów na piśmiennictwo zachodniosłowiańskie/południowosłowiańskie.
2. potrafi wyszukiwać w tekstach odpowiednie elementy językowe, analizować je i określać ich związek z danym okresem rozwoju języka kraju specjalności.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa językowego krajów Europy.

Treści programowe dla zajęć:

Wspólne pochodzenie języka czeskiego i polskiego. Najstarsze zabytki słowiańskiego i czeskiego języka literackiego.

Bohemizmy w tekstach starocerkiewnosłowiańskich. Glosa w Mszałe kijowskim i w tekstach łacińskich. Najstarsze czeskie zdania.

Rozkwit czeszczyzny w czasach Karola IV. Kroniki czeskie. Zabytki doby staroczeskiej (w języku czeskim, niemieckim i łacińskim).

Język najstarszych czeskich pieśni duchownych i utworów poetyckich.

Wkład braci czeskich w rozwój języka czeskiego, wpływ języka Biblii kralickiej na kodyfikację języka czeskiego.

Średniowieczne gramatyki i słowniki języka czeskiego. Reformatorskie działania Jana Husa.

Tło historyczne czeszczyzny literackiej w XIV i XV wieku oraz w wieku XVI i zachodzące w języku procesy.

Zabytki doby średnioczeskiej. Okres „temna” i przebudzenia. Działania Františka Martina Pelcla i Josefa Dobrovskiego.

Czeskie odrodzenie narodowe. Powstanie „nowej wersji” języka czeskiego. Język czeski w drugiej połowie XIX w. Gramatyki i słowniki języka czeskiego. Puryzm językowy.

Nazwa zajęć: Podstawy teorii przekładu

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. posiada wiedzę z dziedziny współczesnych teorii translatoryki.
2. zna zagadnienia współczesnej translatoryki, w szczególności przekładu funkcjonalnego.
3. zna terminologię z zakresu translatoryki.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi zreferować i porównać podstawowe koncepcje przekładu wypracowane na gruncie różnych teorii w naukach humanistycznych.
2. potrafi wyjaśnić specyfikę przekładu funkcjonalnego w ujęciu porównawczym do innych rodzajów przekładu (artystycznego, użytkowego).
3. potrafi zaprezentować i wyjaśnić podstawowe etapy pracy translatorskiej, typy tłumaczeń funkcjonalnych w/g sposobu ich realizacji, w/g specyfiki tekstu.
4. potrafi zaprezentować i wyjaśnić kulturowe konteksty pracy tłumacza, procesu i funkcji komunikowania masowego.
5. potrafi zaprezentować wydawniczy i medialny kontekst pracy tłumacza.
6. potrafi wdrożyć uzyskaną wiedzę w praktyce, potrafi przetłumaczyć i przygotować tłumaczenie tekstu medialnego.

Treści programowe dla zajęć:

Wprowadzenie do podstawowej problematyki teorii przekładu, zakres, miejsce i znaczenie teorii przekładu w naukach humanistycznych, wielojęzyczność i wielokulturowość a problemy przekładu.

Prezentacja współczesnych teorii translatorskich, przekład a komunikacja językowa, rodzaje przekładów, specyfika przekładu funkcjonalnego, kompetencje tłumacza.

Prezentacja problematyki przekładowej na poziomie gramatycznym, leksykalnym, semantycznym i strukturalnym, realizacja w praktyce, typologia tłumaczeń funkcjonalnych w/g sposobu ich realizacji, w/g specyfiki tekstu.

Prezentacja poszczególnych etapów pracy tłumacza, zasady ekwiwalencji funkcjonalnej, dewerbalizacji, uchwycenia sensu, przenoszenia sensu.

Przekład jako twórczość, przekład artystyczny, leksykalne i kulturowe zagadnienia przekładu.
Przekład w perspektywie studiów kulturowych, współczesne konteksty pracy tłumacza, proces i funkcje komunikowania masowego.
Prezentacja wydawniczego i medialnego kontekstu pracy tłumacza, prace redaktorskie, tłumaczenie tekstu medialnego.

Nazwa zajęć: Tłumacz i media współczesne

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna świat mediów współczesnych, podstawowe gatunki dziennikarskie, arkana sporządzania i tłumaczenia tekstów medialnych.
2. zna techniki perswazyjne i manipulacyjne (na wybranych reklamach- bułg., czeskich, serbskich, chorw.); wskazuje środki wpływu społecznego w mediach.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi wyjaśnić znaczenie języka mediów w komunikacji masowej i pracy tłumacza.
2. potrafi rozpoznawać i definiować wybrane gatunki dziennikarskie i internetowe i inne, związane z mediami (również w językach narodowych).

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów do dyskusji na temat wybranych zagadnień związanych z medioznawstwem; występuje przed kamerą, prezentuje się, wykorzystując techniki komunikacji niewerbalnej (na przykładzie tłumacza ustnego).

Treści programowe dla zajęć:

Nowe technologie medialne:

- Kompetencja medialna tłumacza.- Tłumacz kontra maszyna. - Przekład wspomagany maszynowo. CAT i ich rodzaje (np. SDL Trados Studio 2021).- Inne technologie wspomagające tłumaczenie (rodzaje i przekłady zasobów dostępnych online i offline, z których mogą korzystać tłumacze):

Darmowe narzędzia CAT (MateCat, Smartcat, OmegaT), darmowe narzędzia do OCR (FreeOCR.net i SimpleOCR), Skanowania bez skanera CamScanner, Evernote scannable, Google docs), Pisownia i gramatyka (Ortograf.pl, Zecerka, Grammarly, Hemiingway app, Ludwig,), Organizacja pracy i czasu (Google Keep, Evernote, Trello, StayFocusd, Forest), Personal branding i marketing (Instagram i WordPress).

- Inne wspomagacze: Blogi, biura tłumaczeń, agencje tłumaczeń, stowarzyszenia tłumaczy itd.

Media drukowane, wizualne, audiowizualne, elektroniczne a przekład:

- Gatunki: media pisane, wizualne, audiowizualne, elektroniczne.- Przekład prasowy (list do redakcji, debata, artykuł, nekrolog itd.)- Przekład radiowy (relacja z meczu, reportaż radiowy, felieton, wzmianka, zapowiedź, transmisja itd.)- Przekład telewizyjny (talk-show, debata, reportaż telewizyjny, film itd.)- Przekład internetowy (blog, forum, wywiad, web, memy, reklama itd.)- Przekład infografiki (np. plan metra itd.).

Problemy medialne a przekład (na przykładzie mediów w Polsce, Bułgarii, Czechach, Serbii, Chorwacji, Macedonii itd.):

- Retoryka terroru, emocjonalizacja informacji a przekład.- Manipulacja lub opór.- Tabu w mediach - tabu w przekładzie. Problem cenzury.- Rasizm/obcość w przekładzie mediów.- Przekład programów religijnych.

Nazwa zajęć: Tradycje kulturowe w Europie Środkowej i Południowej

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Zna definicje tradycji oraz związane z nią pojęcia.
2. Zna terminologię i metodologię badań tradycji literackich, kulturowych, historycznych, religijnych, społecznych itd.
3. Ma wiedzę o różnorodności kontekstów kształtowania się tradycji literatur i kultur Półwyspu Bałkańskiego.
4. Ma wiedzę o najważniejszych tradycjach historyczno-kulturowych, religijnych i społecznych literatur Półwyspu Bałkańskiego

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi dostrzegać związki literatur Półwyspu Bałkańskiego z europejskim dziedzictwem kulturowym oraz religijnym.

2. Potrafi dostrzegać związki między tradycjami słowiańskimi i niesłowiańskimi na Półwyspie Bałkańskim.

3. Potrafi dostrzegać powiązania między epokami, prądami i twórczością najważniejszych przedstawicieli literatur Półwyspu Bałkańskiego.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Dzięki poznaniu różnych tradycji Półwyspu Bałkańskiego, jest przygotowany/a do popularyzowania wiedzy o krajach, językach, literaturach i kulturach bałkańskich.

2. Dzięki poznaniu różnych tradycji Półwyspu Bałkańskiego, jest przygotowany/a do budowania dialogu międzykulturowego.

3. Dzięki poznaniu różnych tradycji Półwyspu Bałkańskiego, jest gotów/gotowa podejmować działania na rzecz poszanowania bałkańskiego dziedzictwa kulturowego.

Treści programowe dla zajęć:

Prezentacja pojęcia tradycji, jej ujęć, najważniejszych metodologii badawczych; ukazanie specyfiki badań tradycji literatur Półwyspu Bałkańskiego.

Przedstawienie problemu zróżnicowania kontekstów kształtowania się tradycji literatur i kultur Półwyspu Bałkańskiego; ukazanie praktycznego i teoretycznego wymiaru tradycji.

Prezentacja najważniejszych tradycji historyczno-kulturowych, religijnych, społecznych literatur Półwyspu Bałkańskiego; wskazanie najważniejszych kontekstów kulturowych, narodowych i ponadnarodowych.

Nazwa zajęć: **Historia literatury czeskiej po 1945 roku**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Zna twórczość najważniejszych współczesnych czeskich twórców (literatura, sztuka, publicystyka, krytyka literacka)

2. Definiuje i opisuje podstawowe prądy, nurty i zjawiska literatury czeskiej po roku 1945

w zakresie umiejętności:

1. Posiada umiejętność porównywania zjawisk literackich, formułowania wniosków, wyjaśniania i interpretowania tych zjawisk w kontekście historycznoliterackim, historycznym, artystycznym i filozoficznym

2. Potrafi skonstruować spójną wypowiedź (pisemną oraz ustną) o charakterze historycznoliterackim, znaleźć odpowiednie źródła informacji, umiejętnie i funkcjonalnie wykorzystać uzyskaną dzięki nim wiedzę

3. Posiada umiejętność budowania syntezy historycznoliterackiej, odnajdywania wyznaczników prądów w konkretnych tekstach literackich, ilustrowania rozważań przykładami z twórczości poszczególnych autorów

4. Umie wskazać związki pomiędzy zjawiskami literackimi oraz kulturowymi drugiej połowy dwudziestego wieku i początków wieku XXI . a słowiańskim, europejskim oraz światowym kontekstem kulturowym

w zakresie kompetencji społecznych:

1. potrafi określić znaczenie epoki powojennej w szerszym kontekście historycznym i społecznym,

Treści programowe dla zajęć:

Prezentacja czeskiej literatury współczesnej w ujęciu chronologicznym i typologicznym; ukazanie najważniejszych pisarzy i ich twórczości.

Ukazanie związków literatury czeskiej z analogicznymi okresami i prądami w literaturze europejskiej

Przedstawienie omawianych zjawisk literackich na tle wydarzeń historycznych, politycznych i społecznych

Czeska literatura współczesna w świetle opracowań krytycznoliterackich

Analiza i interpretacja współczesnych tekstów poetyckich, prozatorskich, dramatycznych i publicystycznych.

Nazwa zajęć: **Organizacja i prowadzenie wycieczek**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. definiuje podstawowe zagadnienia z zakresu obsługi ruchu turystycznego.

2. zna niezbędną dokumentację związaną z organizacją imprez turystycznych i pracą pilota wycieczek oraz rezydenta.

3. zna najważniejsze instytucje kultury i organizacje turystyczne.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi określić podmioty uczestniczące w organizacji imprez turystycznych w zależności od jej charakteru.
2. potrafi zastosować poznane techniki komunikacyjne w kontaktach z klientem.
3. potrafi wskazać istotne obostrzenia prawne w zakresie turystyki.
4. potrafi stworzyć ciekawą ofertę turystyczną i przygotować prezentację na jej temat.
5. potrafi porównać i rozróżnić obowiązki pilota i przewodnika oraz ocenić jaki może być ich wpływ na grupę.

Treści programowe dla zajęć:

Organizacja i funkcjonowanie rynku turystycznego.
Projektowanie imprez turystycznych.
Obsługa imprez turystycznych; przewodnictwo i pilotaż.
Dokumentacja i umowy w turystyce.
Dokumentacja i umowy w turystyce.
Prawo turystyczne.

Nazwa zajęć: **Komputerowy skład wydawnictw**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna podstawową terminologię związaną z komputerowym składem tekstu oraz komputerową obróbką ilustracji.
2. zna podstawowe narzędzia do składu tekstu w programach komputerowych.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi dokonać w programach komputerowych obróbki przygotowujące tekst i obraz do druku.
2. potrafi wykonać skład komputerowy i łamanie tekstu folderów, katalogów, materiałów dydaktycznych, gazetek firmowych czy drobnych druków.
3. potrafi współpracować z różnymi jednostkami zajmującymi się drukiem wydawnictw w zakresie przygotowania wydawnictwa do druku.
4. potrafi zrobić redakcję techniczną, redakcję merytoryczną, korektę wydawniczą tekstu.

Treści programowe dla zajęć:

Wstępne opracowanie tekstu oraz korekta dokonana w dowolnym edytorze tekstu, zachowanie (lub odrzucenie) atrybutów czcionki oraz formatowania tekstu oraz wybór formatu pliku docelowego.
Przygotowanie tekstu do edycji w postaci elektronicznej w technologii CtP (pliki w formacie PDF) lub postscriptie – plik *.ps, *.eps, *.cdr) oraz do zawieszenia go (publikowania) w sieci.
Charakterystyka formatów plików tekstowych generowanych przez różne edytory tekstu, charakterystyka oprogramowania do konwersji formatów i strony kodowej plików tekstowych.
Rodzaje plików tekstowych – pliki postscriptowe z przeznaczeniem do naświetlenia na folii; cechy plików postscriptowych (rozdzielczość rastra – dpi i liniatura rastra – lpi).
Rodzaje ilustracji: obrazy czarno-białe, kolorowe, grafika, fotografia cyfrowa; formaty CMYK i RGB obrazów kolorowych; grafika rastrowa i wektorowa.
Obróbka ilustracji: wczytanie obrazu skanerem, kadrowanie, korekcja, retuszowanie, fotomontaż.
Przygotowanie materiałów graficznych i fotograficznych.
Opracowanie edytorskie tekstu: redakcja techniczna i merytoryczna tekstu, skład i łamanie tekstu, montaż ilustracji, korekta.
Opracowanie graficzne tekstu, skład, tzw. łamanie folderów, katalogów, materiałów dydaktycznych, wydawnictw okolicznościowych, magazynów i gazetek firmowych, drobnych druków.

Nazwa zajęć: **Podstawy teorii przekładu**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. posiada wiedzę z dziedziny współczesnych teorii translatoryki.
2. zna zagadnienia współczesnej translatoryki, w szczególności przekładu funkcjonalnego.
3. zna terminologię z zakresu translatoryki.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi zreferować i porównać podstawowe koncepcje przekładu wypracowane na gruncie różnych teorii w naukach humanistycznych.
2. potrafi wyjaśnić specyfikę przekładu funkcjonalnego w ujęciu porównawczym do innych rodzajów przekładu (artystycznego, użytkowego).
3. potrafi zaprezentować i wyjaśnić podstawowe etapy pracy translatorskiej, typy tłumaczeń funkcjonalnych w/g sposobu ich realizacji, w/g specyfiki tekstu.

4. potrafi zaprezentować i wyjaśnić kulturowe konteksty pracy tłumacza, procesu i funkcji komunikowania masowego.
5. potrafi zaprezentować wydawniczy i medialny kontekst pracy tłumacza.
6. potrafi wdrożyć uzyskaną wiedzę w praktyce, potrafi przetłumaczyć i przygotować tłumaczenie tekstu medialnego.

Treści programowe dla zajęć:

Wprowadzenie do podstawowej problematyki teorii przekładu, zakres, miejsce i znaczenie teorii przekładu w naukach humanistycznych, wielojęzyczność i wielokulturowość a problemy przekładu.

Prezentacja współczesnych teorii translatorskich, przekład a komunikacja językowa, rodzaje przekładów, specyfika przekładu funkcjonalnego, kompetencje tłumacza.

Prezentacja problematyki przekładowej na poziomie gramatycznym, leksykalnym, semantycznym i strukturalnym, realizacja w praktyce, typologia tłumaczeń funkcjonalnych w/g sposobu ich realizacji, w/g specyfiki tekstu.

Prezentacja poszczególnych etapów pracy tłumacza, zasady ekwiwalencji funkcjonalnej, dewerbalizacji, uchwycenia sensu, przenoszenia sensu.

Przekład jako twórczość, przekład artystyczny, leksykalne i kulturowe zagadnienia przekładu.

Przekład w perspektywie studiów kulturowych, współczesne konteksty pracy tłumacza, proces i funkcje komunikowania masowego.

Prezentacja wydawniczego i medialnego kontekstu pracy tłumacza, prace redaktorskie, tłumaczenie tekstu medialnego.

Nazwa zajęć: Organizacja i prowadzenie wycieczek

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. definiuje podstawowe zagadnienia z zakresu obsługi ruchu turystycznego.
2. zna niezbędną dokumentację związaną z organizacją imprez turystycznych i pracą pilota wycieczek oraz rezydenta.
3. zna najważniejsze instytucje kultury i organizacje turystyczne.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi określić podmioty uczestniczące w organizacji imprez turystycznych w zależności od jej charakteru.
2. potrafi zastosować poznane techniki komunikacyjne w kontaktach z klientem.
3. potrafi wskazać istotne obostrzenia prawne w zakresie turystyki.
4. potrafi stworzyć ciekawą ofertę turystyczną i przygotować prezentację na jej temat.
5. potrafi porównać i rozróżnić obowiązki pilota i przewodnika oraz ocenić jaki może być ich wpływ na grupę.

Treści programowe dla zajęć:

Organizacja i funkcjonowanie rynku turystycznego.

Projektowanie imprez turystycznych.

Obsługa imprez turystycznych; przewodnictwo i pilotaż.

Dokumentacja i umowy w turystyce.

Dokumentacja i umowy w turystyce.

Prawo turystyczne.

Nazwa zajęć: Lingwistyka kulturowa

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. posiada wiedzę o złożonych relacjach między językiem a kulturą.
2. posiada wiedzę ogólną w zakresie podejmowanych współcześnie badań na gruncie lingwistyki kulturowej.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi obserwować, analizować i interpretować relacje między językiem i kulturą.
2. potrafi podjąć dyskusję nad najistotniejszymi zagadnieniami, obecnymi w refleksji nad kulturowymi uwarunkowaniami języka.
3. potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę w ramach przygotowania do wykonywania zawodów wymagających wysokiej kompetencji językowej (etykieta językowa, mowa ciała jako wspierająca akt komunikacji werbalnej, lingwistyczny aspekt NLP).

w zakresie kompetencji społecznych:

1. posiada świadomość złożonych relacji między językiem a kulturą.

Treści programowe dla zajęć:

posiada świadomość złożonych relacji między językiem a kulturą.

Język narzędziem postrzegania rzeczywistości i źródłem wiedzy o człowieku i świecie. Wspólnota kulturowa – kultura języka.

Pojęcie językowego obrazu świata – przybliżenia. Koncepcja językowego obrazu świata w programie slawistycznych badań porównawczych.

Językowe wykładniki wartości kulturowych. Językowe wyrażanie uczuć w różnych kulturach.

Językowo-kulturowa analiza znaczenia – językowo-kulturowe definicje leksykalne słownictwa na przykładach.

Język płci – asymetrie rodzajowo-płciowe. Gender-Neutral Language (sposób posługiwania się językiem w tekstach pisanych w komunikacji oficjalnej w instytucjach europejskich, który odznacza się wyeliminowaniem wykładników rodzaju naturalnego).

Perswazja językowa. Język reklamy. Neurolingwistyczne programowanie umysłu – aspekt lingwistyczny.